The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi"
Business Office: 491 College St.
Toronto 4, Ontario, Canada
Telephones: 921-7121; 368-3239
Editor-in-Chief ALFRĒDS VIŅĶELS
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe,
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Chicago: Editor — Z. Kēlere,
2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill.,
60647, U. S. A.
WEDNESDAY, MAY 3, 1967

LATVIJA AMERIKĀ

35. N-RS. TRESDIENA, 1967. G. 3. MAIJS 17. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
ATB. REDAKTORS: ALFRĒDS VIŅĶELS
Redakcija un kantoris: 491 College St., Toronto 4, Ontario, Canada
Tālruņi: 368-3239 (redakcijai) un 921-7121 (kantorim)
Redaktora tālrunis vakaros — 531-4533
Ņujorkas redakcijas vadītājs V. IRBE
4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A
Tālrunis 994-7917
Čikagas redakcijas vadītāja Z. KĒLERE
2511 N. Kimball Ave., Chicago, Ill. 60647,
U. S. A., tālrunis 486—8975

Konsuls V. Tomsons Expo 67 atklāšanā

Sakarā ar Kanadas konfederācijas 100 gadu jubileju Montrealā rīkotā pasaules izstāde publikai atvērta kopš 28. aprīļa, bet tās atklāšana notika jau 27. aprīlī, piedaloties valdības pārstāvjiem, diplomatiskajam korpusam un lūgtiem viesiem, kopskaitā ap 7000 personām. Izstādes atklāšanā kā diplomātiskā un konsulārā korpusa pilntiesīgs loceklis bija aicināts arī Latvijas konsuls Montrealā Vilis Tomsons ar dzīvesbiedri. Izstādi atklāja jaunieceltais Kanadas ģenerālgubernātors R. Mičeners. Ievērojot to, ka izstādes atklāšana bija viņa pirmais amata pienākums kopš zvērasta nodošanas, Montrealas pilsētas valde ģenerālgubernātoram par godu bija rīkojusi īpašu pieņemšanu, kurā pēc oficiālajām runām ģenerālgubernātoru R. Mičeneru iepazīnāja ar goda viesiem un konsulārā korpusa locekļiem, to vidū arī Latvijas konsulu Montrealā V. Tomsonu.

Expo 67 oficiālā atklāšana notika 27. aprīlī galvenajā Place of Nations laukumā. Goda prezidijā bez ģenerālgubernātora R. Mičenera bija Kanadas federālās valdības ministru prezidents L. Pīrsons, visu provinču premjēri, Montrealas pilsētas vecākais un izstādes augstākā vadība. Ap 7000 lūgto goda viesu vidū bija arī konsuls V. Tomsons ar dzīvesbiedri. Izstādi pēc atklāšanas pirmajā nedēļas nogalē jau apmeklējuši vairāk nekā pusotra miljona interesentu.

Sarunā ar konsulu V. Tomsonu noskaidrojās, ka izstādes daži paviljoni vēl nav pilnīgi pabeigti un iekārtoti. Rosīgi turpinoties arī Sv. Helēnas amfiteātra izbūve, kur paredzēti latviešu dienu uzvedumi 20. maijā. Estrādi pēc R. Karlsona meta būvējot ārpus izstādes laukuma, lai Sv. Helēnas salā izstādītu jau gatavā veidā.

R. N.

ZIEDONIS JAU AICINA

Gadskārtējie Niagaras ziedu svētki šogad notiks 6. maijā un būs apvienoti ar vietējās DV nodaļas 15. gadasvētkiem. Vai Niagarā 6. maijā jau ziedēs ķirši un dārzi grims ziedu kupenās, to rīkotāji nevar apsolīt, jo tas atkarīgs no laika apstākļiem, bet ka Niagaras parka krāšņās tulpes un 10.000 narcišu būs pilnos ziedos, to rīkotāji garantē, tāpat to, ka šogad notiks vietējās DV nodaļas plašākais sarīkojums ar jubilejas koncertu, Ziedu balli un Ziedu karalienes vēlēšanām. Telpu trūkuma dēļ šoreiz vairs nav iespējams uzņēmumos parādīt visas līdzšinējās Ziedu karalienes, kā esam darījuši katru gadu, bet J. Liģera fotomontāžā redzamas vairs tikai pēdējo 6 gadu karalienes. Vidū no kreisās: Anda Grike (Toronto), Grietiņa Pētersone (Klīvlenda), Baiba Zvaune (Bramptona), Lilita Briede (Ročestra) un Maija Miķelsone (Toronto). Bija jāpaiet 12 gadiem, kamēr Ziedu karalienes godā beidzot tika arī pašu mājas daiļava: apakšējā stūrī pa labi — pērnā gada Ziedu karaliene Dagnija Celma (Niagara), kurai šogad būs goda pilnais uzdevums kronēt jauno karalieni.

Foto: J. Liģers

Divas dienas nākotnei un baltiešu sadarbībai

ORGANIZĀCIJAS BALTIC APPEAL TO THE UNITED NATIONS KONGRESS ŅUJORKĀ

Pirmais gadskārtējais BATUN kongress 22. un 23. aprīlī Ņujorkā rādīja, ka šīs organizācijas darbs nākotnē iezīmēsies ar jaunu ceļu iešanu un jaunu palīgu meklēšanu. Kongresu iesāka ar mons. J. Balkūna lūgšanu un ievadvārdiem. Kongresa prezidijā ievēlēja mons. J. Balkūnu, prāv. N. Trepšu un H. Ainso, par protokolistēm M. Kūskveri un D. Vallenu, bet rezolūciju izstrādāšanai H. Mirku.

Runājot par BATUN darbu un mērķiem, J. Balkūnas uzsvēra baltiešu ciešākas sadarbības nepieciešamību, kā arī pakavējās atmiņās par šo darba lauku, kas, izrādās, viņam iesācies jau pirms gadiem 35, toreiz jo cieši sastrādājot ar Latvijas sūtni A. Bīlmani. Tolaik viņi paveikuši dažu labu tagad it kā aizmirstu lietu. Balkūnas bija acīm redzami sāpināts par kādu rakstu, kas parādījies lietuviešu presē sakarā ar BATUN pēdējā laika rosību, kuru viņš uzņēmis kā pārmetumu par „jaukšanos" baltiešu lietās, kas it kā nebūtu viņa daļa. Runas nobeigumā viņš aizrādīja: „Lai tie, kas apsēdušies tiesnešu krēslos, apskatās labi, ko īsti viņi tiesā; jo var gadīties, ka viņi tiesā paši sevi . . ."

Prāv. N. Trepša ziņoja par BATUN pagājušā gada darbību. Notikušas 15 valdes sēdes, izstrādāta BATUN principu deklarācija, paveikti papildtulkojumi franču valodā iesniegumiem Apvienoto nāciju misijā; apmeklējumi, kas saistījās ar 1965. gada 13. novembra demonstrāciju, turpināti un pabeigti. Visām misijām nosūtīts arī prof. St. Vārda raksts, kas parādījās žurnālā „Foreign Affairs". Sacensībā par BATUN emblēmas izveidošanu uzvarējis I. Rumpēters, tā bijusi sekmīga ar daudziem dalībniekiem. Rumpētera mets arī pieņemts par BATUN oficiālo emblēmu. Uzsākta BATUN ziņu biroja darbība, kuru pārzina H. Ainso. Sadarbībā ar Kanadas DV uzsākti arī priekšdarbi nākamai akcijai Apvienotās nācijās. Šo projektu pārzina Dr. Dz. Paegle. Bez tam visām misijām nosūtīs arī organizācijas Americans for Congressional Action to Free the Baltic States sagatavoto brošūru kopā ar ASV kongresa pieņemto rezolūciju Nr. 416. Aizvadītajā gadā uzsākti arī daži citi darbi: biļetena izdošana, kuru redzējis U. Bluķis, tāpat mākslas un kultūras padomes radīšana, radioraidījumu atbalstīšana — gan sagādājot tiem materiālus, gan arī atbalstot tos financiāli — kā Ņujorkā, tā arī aizjūrā. Pirmajā darbības gadā BATUN samērā labi veicies iekarot atzīšanu, vismaz pašu mājās. ASV ģenerālu kongress pieņēmis rezolūciju atbalstīt BATUN darbu Apvienotajās nācijās. Arī latviešu organizāciju informācijas darbiniekiem sanākot īpašā sēdē, par BATUN darba lauku atzina Apvienotās nācijas. Lietuviešiem nekādas īpašas rezolūcijas nav pieņemtas, toties šīs tautības BATUN valdes locekļi paši darbojas lielu organizāciju vadībā.

Arī prāv. Trepša uzsvēra visu baltiešu sadarbības nepieciešamību visdažādākajās plāksnēs. „BATUN ir šādas sadarbības auglis," viņš norādīja. „Protams, darbībai pieaugot, mēs sadursimies arī ar sporādisku pretestību. Tas būs sāpīgi, bet jāpārvar." — „Lai panāktu īstu baltiešu sadarbību, jāpiesaista prese, organizācijas un vadošās personības. Pašreiz daudz no t. s. sadarbības ir tikai runāšana." Runājot par darbu Apvienotajās nācijās, prāv. Trepša aizrādīja, ka draugu iegūšana atkarīga no mūsu nemitīgajiem mēģinājumiem šādu draudzību nodibināt. Tālāk viņš apskatīja 11 dažādus veidus, kā tas būtu panākams.

BATUN pirmais gads bijis grūts daļēji tādēļ, ka netrūka ganīdeju, ko varētu darīt, bet trūka līdzekļu un darba roku, kā šos plānus īstenot. Darbs varēja sākties, kad latviešu grupa dabūja 10.000 dol. lielo dāvinājumu no rūpnieka R. Hirša: tas ļāva algot vienu pilna darba laika strādnieku. Tagad, kaut lēnām, sīki apsverot izdevumus un vajadzības, darbība tomēr virzās uz priekšu. Nākamā gadā paredzēts nodibināt organizācijas pastāvīgai darbībai nepieciešamos finanču pamatus. Šo mērķu sasniegšanai nāksies mazliet paplašināt darbības apjomu.

(Nobeigums 5. lpp.)

Vienotības un saprašanās zīmē

ASV DAUGAVAS VANAGU 17. DELEGĀTU SAPULCE 29. UN 30. APRĪLĪ ROČESTRĀ (1)

ASV Daugavas Vanagu apvienību 17. kongress Ročestrā, kurā piedalījās 39 delegāti, pārstāvot 24 apvienības un kopās, kļuva par īsāko un lietiškāko organizācijas līdzšinējā vēsturē, par ko sava daļa pateicības pienākas sapulces vadītāja A. Valtera prasmei novērst lieku un garu runāšanu. Pirmo reizi ASV DV saimes vēsturē tiešā darba sēdē piedalījās arī Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs prof. Dr. A. Spekke, kas ar interesi sekoja kongresa gaitai, it sevišķi jautājumos, kas skāra mūsu nacionālpolitisko darbu. Kongresu varētu uzskatīt par ASV un Kanadas DV saimju kopsēdi, jo no Kanadas bija ieradusies līdz šim kuplākā delegācija — 9 vanagi un vanadzes zemes valdes prīša E. Krūkas vadībā, lai pārrunātu jautājumus, kas jau gadiem ilgi it kā radījuši zināmu plaisu abu zemju starpā. Abām pusēm izrādot patiesu vēlēšanos visas līdzšinējās domstarpības novērst, kongresa gaitā arī panāca atrisinājumu visiem sāpīgajiem jautājumiem, kas stāvēja ceļā abu zemju DV saimēm patiešām vienotas un bezpārprotamu sadarbības izveršanai.

DV apvienību delegātu un vanadžu salidojumu Midtown Tower viesnīcas telpās ievadīja ar svinīgu atklāšanas aktu, kurā delegātus, vanadzes un viesus apsveica DV Ročestras apvienības prīks K. Serdans, norādot, ka šis kongress notiek Latvijas neatkarības 50. gadadienas priekšvakarā, kādēļ tam sevišķa nozīme, jo jāpieņem arī lēmumi šī vēsturiskā brīža iespaidīgai atzīmēšanai. Pēc Skaidrītes Pavasaras uz klavierēm atskaņotās ASV himnas vietējās latviešu ev.-lut. Krusta draudzes mācītājs T. Ziraks svētbrīdī pakavējās pie temata „Pieminiet senās dienas", atceroties cīnītājus, kas dega un sadega Kurzemes krastā, nepiedzīvojot savu cerību un sapņu piepildīšanos, bet viņi bija sekojuši Svēto rakstu norādījumam „Turi to, kas tev ir dots!", tāpat kā mēs to tagad cenšamies darīt savā svešuma dzīvē.

Kongresa atklāšanas runu teica ASV DV zemes valdes prdis V. Hazners (skat. šī numura ievadrakstu), pēc kuŗas ap 150 svinīgā akta dalībnieku vienojās Latvijas himnā. K. Serdans uzrunā norādīja, ka apvienības protokolā Nr. 3 lasāms, ka pirms 15 gadiem A. Vilks ziņojis, ka nodibināta DV Ročestras apvienība un kā 17. vienība uzņemta ASV DV saimē, kādēļ zīmīgi, ka apvienības 15. gadadienā Ročestrā notiek tieši ASV DV 17. delegātu sapulce. Piestiprinādams apvienības karogam 15 gadu darbības atceres plaketi, K. Serdans uzsvēra, ka karogs ir vienības simbols un solīja nebigt cīņu, iekām šis karogs nebūs sasniedzis brīvās dzimtenes krastu. Šī svinīgā solījuma apstiprināšanai akta dalībnieki nodziedāja DV dziesmu.

Akta tālākajā gaitā K. Serdans ziņoja zemes valdes prdim V. Hazneram īsu apvienības darbības pārskatu un nodeva čeku Minsteres latviešu ģimnazijas atbalstam. Pēc tam V. Hazners pasniedza DV centrālās valdes piešķirtos atzinības rakstus A. Niedolam un N. Krēslinai, bet ASV zemes valdes goda rakstus Austrai Izākai, Ievai Niedolai, Apolonijai Timrotai un Antonijai Šķipķei, apvienības pateicības rakstu vietējai vanadžu kopai, bet ALAs kultūras biroja atzinības rakstu apvienības deju kopai Vanadziņš (S. Pavasarai).

Sveicot akta dalībniekus, Kanadas DV valdes prdis E. Krūka norādīja, ka pasaulē nav varas, kas spētu divas draudzīgas DV saimes — ASV un Kanadas — izšķirt, jo abām ir kopīga pagātne, kopīgi plāni un mērķi. „Būt Daugavas vanagiem ir mūsu liktenis, dzīves uzdevums un laime!" teica E. Krūka, novēlot delegātu sapulcei karstas sirdis, asu prātu un lielas domas turpmākā darba izlemšanā. Kanadas vanadžu

Nobeigums 5. lpp.)

Vilis Hazners

Mūsu uzdevumi

ASV DAUGAVAS VANAGU DELEGĀTU SAPULCES ATKLĀŠANAS UZRUNA 29. APRĪLĪ ROČESTRĀ

ASV Daugavas Vanagu saime šodien un rīt pulcējas savā gadskārtējā,pēc kārtas jau 17. delegātu sanāksmē, lai izvērtētu pagājušā gada darbību un dotu vadlīnijas mūsu nākotnes darba gadiem. Uz mums šai sakarībā raugās ne vien mūsu organizācijas saime, bet arī visa latviešu sabiedrība — un ne jau mūsu šajā trimdas zemē vien.

Mūsu organizācijas darbs jau saaudzis ar visiem mūsu trimdas latviešu pasākumiem, un mūsu darba plāni dažkārt mīl atspoguloties un atsaukties arī visā mūsu sūtībā — darboties savas tautas un Latvijas nākotnes labā. No mūsu organizācijas stipruma un gribas daudzkārt atkarīga arī visa nacionālā un politiskā uzdrīkstēšanās, tādēļ mums visos darbos un pienākumos jābūt par paraugu mūsu tautas dzīvības un brīvības saglabāšanas darbā.

Nule mūsu organizācija un visa latviešu saime trimdā atzīmēja svešumā pavadītos 20 gadus. Tie bijuši ļoti gari uzņēmības, iekārtošanās un latviskās saturības gadi. Mēs esam pārspējuši savā pastāvēšanā vislielākos optimistus un ar lepnumu varam apliecināt, ka esam dzīvojuši savai tautai. Mūsu organizācijas 20 darba gadu svētki savā lielumā pārsteidza ne vien mūsu naidniekus un skaugus, bet arī mūs pašus. Tā bija varenākā spēka demonstrācija, kuru jebkad un jebkur kāda no savas zemes padzīta tautas daļa un samērā maza organizācija var sniegt. Bet tai pašā laikā arī mēs manām, ka mūsu spēki pamazām nolietojas un ka vajadzīgās rezerves pienāk samērā lēnām. Un tā, visu to redzot, rodas pesimisti, kuŗi saka, ka mūsu latviešu skolas drīz beigs pastāvēt, jo nebūs vairs ne skolotāju, ne skolēnu; ka latviešu baznīcas pēc 10 gadiem beigs darboties, jo nebūs vairs mācītāju un dievlūdzēju; ka mūsu biedrību un organizāciju dienas ir skaitītas, jo pēc 10 vai 20 gadiem nebūs vairs cilvēku, kas prastu uzrakstīt sēžu un sapulču protokolus latviešu valodā. Ir arī cita veida pesimistiskas izpausmes par mūsu nākotnes dienām svešumā.

Lai šo pesimistu pareģojumi nepiepildītos, mums, DV organizācijai un visām citām latviešu organizētajām sabiedrības daļām, jāuzņemas pienākums nepārtraukti gādāt par mūsu stipras un nacionāli vienotas saimes pastāvēšanu. DV organizācijai un katram tās dalībniekam ir pienākums būt mūsu tautas brāļiem un māsām svešumā par paraugu un ne vien gādāt, bet arī nest atbildību, lai mūsu skolām netrūktu bērnu, lai tiktu sagatavoti jauni skolotāji, lai mūsu baznīcās netrūktu dievlūdzēju un lai mūsu jaunā maiņa būtu rūpīgāk sagatavota visiem nacionālajiem pienākumiem svešumā. Mūsu jaunatne daudz rūpīgāk jāievada latviskās dzīves vidē, mums jārūpējas, lai visi mūsu nacionālie sarīkojumi celtos līmenī, mums vairāk jāraugās uz latviski rakstītā vārda ienākšanu mūsu ģimenēs, bet mūsu jaunās maiņas audzināšanā arvien vairāk jāsaredz un jāsaprot tās dzīves saturs, lieļums un ideāli, kas kalpo mūsu nākotnei.

Mūsu tēvu zeme arvien dziļāk grimst rusifikācijas, sovjetizācijas un koloniālās izmantošanas jūgā. Arvien vairāk un vairāk krievu okupācijas vara cenšas panākt arī tautas garīgo iekļaušanos Padomju savienības impērijā. Ar jauniem, rafinētākiem pasākumiem un paņēmieniem tā cenšas vājināt mūsu trimdas daļas darba sekmes apspiestās tautas labā, tai pašā laikā cenšoties okupētās zemes tautai iedzīt pārliecības sajūtu, ka jebkādas pārmaiņas politiskajā un nacionālajā dzīvē nav iespējamas. Bet tai pašā laikā okupētās zemes tauta gaida mūsu darbus un rīcību.

Pēdējai jāiet divos virzienos: 1) mums morāli un materiāli jāstiprina mūsu tauta dzimtenē, dodot tai ticību mūsu nacionālās valsts atjaunošanai; 2) ar atļautu un neatļautu ceļu izmantošanu mums jāvājina komūnistiskās varas nesēji dzimtenē un jāizdzen domas no viņu galvām par palikšanu mūsu tēvu zemē uz laiku laikiem. Šo uzdevumu veikšanai mums jāpieņem jauni darbības veidi, un tie nezēlīgā sīkstumā jāliek lietā jau šodien, rīt un katrā mūsu darbības nākamā dienā.

Mums visiem šodien jābūt skaidrībā, ka aukstais karš pasaulē (kuŗš sākās tūlīt pēc otra pasaules kara nobeiguma) ir beidzies. Mūsu patvērumu zemes un Pad. savienības starpā jau nojaukts dzelzs aizkars un sāk celties satiksmes tilti, kuŗi nekādā gadījumā pašreiz nepakalpo mūsu tautas brīvības mērķiem.

Mums visiem šodien jāuzzinās, ka cīņas taktika, aukstajam karam izbeidzoties, prasa visātrāko piemērošanos jaunajai situācijai. Bet pirms mēs paspējam pārslēgties uz jaunajiem cīņas paņēmieniem, vēl arvien spēkā paliek līdzšinējie pasākumi: 1) turpināt meklēt iespējas mūsu tautas brīvības un neatkarības jautājuma pacelšanai starptautiskos forumos; 2) turpināt iepazīstināt brīvo Rietumu politisko sabiedrību un sabiedrisko domu ar Latvijas problēmām, izmantojot visus iespējamos veidus un apstākļus, kā informācijas materiālu sagatavošanu, iesniegumu izdarīšanu, vēstuļu akcijas un citus pasākumus; 3) ar jaunu spēku politiskās cīņas laukos jāraida mūsu svešumā izaugusī paaudze, lai tā meklētu ceļus kā šīs zemes politisko partiju locekļi Latvijas likteņa kārtošanā un šos ceļus izmantotu pastāvīgi, nevis tikai prezidenta vai senātoru vēlēšanu gados; 4) visus darbus veikt ciešā sadarbībā ar visam latviešu resp. baltiešu šo lietu labā strādājošām organizācijām, jo arvien paliek spēkā likums, ka vienībā ir spēks.

Šis gads ir mūsu valsts 50 gadu dibināšanas atceres gada priekšdarbu laiks. Jau radušies daudzi plāni, gan veicami, gan neveicami latviešu trimdas saimes spēkiem. Nāks klāt vēl jauni. Arī neveicamie plāni var pārvērsties par veicamiem, ja laikus liekam lietā savus prātus un iespējas.

Šis sagatavošanās laiks no DV organizācijas prasīs daudz piepūles, un arī šai sanāksmē par šīs piepūles sadali starp mūsu un citiem pasākumiem būs jārunā un jālemj. Lai arī kādi lēmumi būtu, vienam jābūt skaidram: panākumus visās lietās varam gūt vienīgi ar maksimālo darbu, ar maksimālo gribu.

Mūsu pašu mājās vēl arvien pirmā vietā stāv mūsu rutīnas darbs, no kuŗa vienmēr ievērojamu vietu aizpilda palīdzība mūsu cietušajiem brāļiem. Šis darbs mums arī paliks kā svētākais uzdevums visu mūsu darbības lai-

(Nobeigums 8. lpp.)

Sveicam delegātus un novēlam lietišķu problēmu risinājumu

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS 16. KONGRESĀ

no 5. — 7. maijam Klīvlendā!

„LATVIJA AMERIKĀ" redakcija

MAZĀS NEATKARĪBAS SALIŅAS

VĒROJUMI ATTIEKSMĒ UZ PĒDĒJO LATVIJAS SŪTNIECĪBU DARBĪBU

Mūsu sūtniecības Vašingtonā un Londonā ir it kā divas mazas Latvijas neatkarības laika saliņas, kuŗās to vaditāji drbojas kā pēdējie likumīgās Latvijas valdības pārstāvji. Sūtniecību darbību un to attieksmes ar pārējiem tautiešiem ir grūti novērtēt, jo jāievēro diplomātija ne vien pašu sūtniecības darbinieku darbā, bet arī avīžu rakstos.

Kanadā parasti runā par sūtniecību vaditājiem, bet, pārbraucot robežu, ASV pusē latvieši runā par sūtņiem, šo godu gan vairs nepiešķirot Londonas sūtniecības vaditājam. Liekas ka Kanadas tautiešu apzīmējums vairāk atbilst lietas būtībai, jo tulkojumā attiecīgais amata apzīmējums tomēr ir sūtniecības vaditājs, bet, ja ASV tautieši vēlas runāt par sūtni Vašingtonā, tad, varbūt, tomēr nebūtu tūlit jāraksta protesta raksti. (Dr. A. Spekke Vašingtonā oficiālus rakstus latviešu valodā paraksta kā sūtniecības vaditājs, bet T. V. Ozoliņš Londonā lieto apzīmējumu Latvijas lietvedis. — Red.)

Sūtniecības parasti ir atbildīgas savu valstu valdības galvām, bet pašreizējo Latvijas sūtniecību vaditāji atbildīgi tikai paši sev. Viņiem nav jāraksta ziņojumi uz savām galvaspilsētām, tomēr šāda sarakste notiek abu sūtniecības vaditāju starpā. Nav arī noslēpums, ka sūtniecību vaditāji apspriedušies ar ievērojamākajiem latviešu sabiedriskiem darbiniekiem, tāpat Vašingtonā ar ASV un Londonā ar Anglijas vadošajām personām. Tie, kas ziņojumus par to presē lasījuši, domā, ka ziņojumi no Londonas ir optimistiski un tajos reti var nojaust kādas bažas par nākotni, kaut, no šī krasta skatoties, liekas, ka rozes nav bez ērkšķiem.

Daudziem, varbūt, liksies, ka sūtniecības uztur ar Latvijas valsts līdzekļiem vai ar nogulditā Latvijas zelta procentiem. Lai neviens nejūtas pārsteigts, ja tas tā nav. Pašreizējā situācijā liekas, ka nebūtu pareizi rakstīt par avotiem, no kuŗiem šīs summas nāk, kādēļ šoreiz par to diplomātiski jāklusē. Katru gadu sūtniecībām jāizstrādā budžets, pēc tā apstiprināšanas arī jāsaimnieko budžeta robežās, pie kam Londonā stāvoklis ir grūtāks nekā Vašingtonā.

Sūtniecībām jādarbojas pēc diplomātijas likumiem un paražām, kā arī jālevēro attiecīgo valstu likumi. Tādēļ jāsaprot samērā klusā mūsu sūtniecību darbība. Ja to vaditāji būtu par skaļiem, par to varētu sūdzēties nedraudzīgas vai nenovēlīgas valstis attiecīgo valstu valdībām, kuŗas sūtniecību varētu slēgt un sūtniecības vaditāju izraidīt kā nevēlamu personu (persona non grata). Latvieši ar sūtniecību darbību visumā nav apmierināti. Toronto to var manīt vairāk, bet nav maigāka nostāja arī Ņujorkā vai Čikagā, kamēr vašingtonieši aizstāv sūtniecības darbību. Viņi, varbūt, arī vislabāk pazīst pastāvošās grūtības. Vai Latvijas sūtniecības vaditāja stāvoklis ir labāks, tādēļ ka viņš nepiedalījās 1965. gada 13. novembŗa demonstrāciju sapulcē Ņujorkā, kā darīja viņa abi kollēgas — Igaunijas un Lietuvas sūtniecību vaditāji, arī tas ir jautājums, uz kuŗu pašreiz nevar atbildēt. Ja atļauts minēt, tad liekas, ka ar savu piedalīšanos abi kaimiņvalstu sūtņi nekādā nežēlastībā nav krituši.

Diplomātisko protokolu ASV un Anglija ievēro, oficiālās valsts pieņemšanās aicina arī Baltijas diplomātiskos pārstāvjus. Ja sūtniecības darbību Vašingtonā nekad neviens netraucē, tik labas ziņas tomēr nenāk no Londonas.

Ja nesen laikrakstu intervijā Londonas sūtniecības vaditājs izteicās, ka sūtniecībai nav zināma Anglijā noguldītā Latvijas zelta vērtība, tad tā liekas diplomātiska atbilde, jo Čikagā pirms kāda laika noticis kādas slēgtas organizācijas referāts, kuŗā šādi skaitļi minēti. Bet te atkal jāsalīdzina sūtniecības diplomātiskais stāvoklis un Čikagas organizācijas slēgtais sarīkojums.

Tautieši ASV un, varbūt, arī Anglijā vēl biežāk gribētu dzirdēt sūtniecības domas, arī redzēt sūtniecības darbiniekus latviešu sarīkojumos vai vismaz saņemt kādu apsveikumu nozīmīgākos aktos. Ja daudzi tautieši uzskata sūtniecības par pēdējiem Latvijas neatkarības varas iestādēm, tad dabīgi, ka viņi arī skatās uz tām vai norādījumiem no sūtniecības. Mūsu sūtniecību vaditāji nav vairs jaunekļi, kas var izskriet uz visiem sarīkojumiem, bet bieži vien piesūta rīkotājiem rakstu, ka nevar ierasties. Dažs, varbūt, jautās, kādēļ šādā rakstā vai vēstulē nav pievienots arī kāds sveiciens sarīkojuma apmeklētājiem, kas, no latviešu viedokļa skatoties, liktos pilnīgi diplomātiski.

Latvijas sūtniecības vaditājs Vašingtonā it bieži piedalījies latviešu centrālo organizāciju sēdēs vai arī rīkojis pieņemšanu sūtniecībā. Dažas reizes viņš sniedzis kādu referātu, bet citreiz norādījis, ka viņam gan zināmas dažas lietas, tomēr par tām nevar runāt. Diplomātijā bieži valda slepenība, bet dažos gadījumos tomēr varētu dot kādas zīmes, kuŗas norādītu vēlamo virzienu vai liktu nojaust lietu kopsakarības. Pilnīgi apmierināti ir tikai tautieši Vašingtonā, kur sūtniecības darbinieki vairāk parādās sarīkojumos; Klīvlenda cer redzēt sūtniecības vaditāju nākošā gada dziesmu svētkos, bet neapmierinātas balsis dzirdamas no pārējām vietām. Čikagā kāds tautietis pat izteicis šaubas, vai Latvijas sūtniecība vispār vēl pastāvot...

Sūtniecība Vašingtonā izdevusi dažas informatīva rakstura brošūras angļu valodā. Vašingtonas latvieši tomēr domā, ka tās vairētu būt izskatīgākas apdarē un vērtīgākas saturā, arī ievērojot sūtniecības ierobežoto budžetu. Liekas, ka sūtniecības pēdējais martā izdotais informācijas biļetens angļu valodā saturā jau jūtami uzlabots. Tajā apskatīti Baltijas valstu brīvības uzdevumi starptautiskajā politikā, ASV kongresa un senāta pārstāvju runas, aizstāvot Baltijas valstu brīvības centienus, Latvijas iedzīvotāju sociālais stāvoklis pašreiz, komūnisma stāvoklis okupētajā Latvijā, komunikē un preses rakstu izvilkumi par Baltijas valstu zelta stāvokli angļu padomju sarunās un ASV konsulārais noligums ar Pad. savienību. Šī izdevuma saturs uzlabots pareizā virzienā.

„Dīpīšu" laikā sūtnis Kārlis Zariņš Londonā sūtīja apkārtrakstus tautiešiem Vācijā par starptautisko stāvokli attieksmē uz latviešu izredzēm apskatītajā laika spridī. Varēja piekrist šo rakstu saturam, bet biežāk pasmīnēja, ja raksta uzskati nesaskanēja ar lasītāja domām. Daudziem stāvokļa izvērtējums arī nelikās pietiekami izvērtēts. —

Šī raksta nolūks nav bijis izteikt kādu kritiku mūsu sūtniecībām, kuŗām jācīnās ar grūtībām saimnieciskajā un politiskajā laukā. Kanadas latvietim tomēr nav skaidrs, kādēļ ASV latvieši, būdami neapmierināti ar sūtniecību darbību, nekur savu neapmierinātību nav izteikuši. Karikatūrists Ed. Keišs mēģinājis atrisināt sūtniecību vaditāju problēmu vienkāršā veidā, pievienojot pašreizējām sejām kādu pazīstamu darbinieku. Tas tomēr ir tikai skatiens greizā spogulī.

Lielākā daļa latviešu apmierināti, ka Latvijas sūtniecības dīvās vietās vēl var darboties, kaut arī darbība ierobežota. Kāds tautietis Ņujorkā izteicies, ka tā vismaz ir zīme, ka lielvalstis negatavojas Baltijas valstis aizmirst, kaut pašu zemes politikas dēļ gatavas uz sarunām ar apspiedējiem, aizmirstot brīvības ideālus un nebrīvās tautas. Sūtniecībām tomēr nevajadzētu būt tikai vietām, kur var saņemt Latvijas ārzemju pasi, (lieta, kuŗu tikai nedaudzi vairs nokārto, jo Latvijas pilsoņi kļuvuši par latviešu izcelsmes amerikāņiem un kanadiešiem), bet arī vietām, no kurienes nāk sveicieni svētku sarīkojumos vai kur latvietis var cerēt saskatīt zīmes Latvijas atbrīvošanai. Jaunās paaudzes sabiedriskais darbinieks Ivars Bērziņš Ņujorkā apzīmējis Latvijas sūtniecību vaditājus par „mīkstiem pūpēžiem", gan tūlit piemetinot, ka laikraksti šo viņa izteicienu, laikam, nepublicēšot, kaut tā esot viņa vēlēšanās. Jaunieši, kas vēl tic Latvijai, vēlētos redzēt vairāk darbu.

Ir dzirdēts, ka dažreiz latviešu centrālās organizācijas var paveikt vairāk, jo var lietot stingrāku valodu nekā mūsu sūtniecības dažādu protestu iesniegumos. Tagad izveidojusies organizācija BATUN, kuŗas uzdevums informēt Apvienoto nāciju valstis par apstākļiem okupētajā Baltijā. Raksturīgi, ka samērā maz šo organizāciju atbalsta Vašingtonas latvieši, kas vairāk atbalsta sūtniecības darbību, ja to varētu minēt par iemeslu, bet vairāk piekrišanas BATUN guvis Ņujorkā un Čikagā.

Lai kādi būtu iebildumi, tomēr abās pusēs Kanadas un ASV robežām latvieši ir apmierināti, ka Latvijas sūtniecība Vašingtonā vēl var darboties.

Jānis Zemesarājs

LATVIJA

35. NR.S. TREŠDIENA, 1967. G. 3. MAIJS

GALVENĀ REDAKCIJA TORONTO.

Atbildīgais redaktors — Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston Blvd., Toronto 4. Ont.; tālr. 531—4533;

Atb. redaktora viešniece — Silvija Ancāne, sasniedzama redakcijā, tālr. 368—3239;

Iekšlietu redaktors — Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park Ave., Apt. 209, Scarborough, Ont.; tālr. 759—8076;

Ārlietu redaktors — Ints Poišteks, 26 Underhill Dr., Don Mills, Ont.; tālr. 447—6933;

Sporta redaktors — Valdis Teteris, 17 Chester Hill Rd., Toronto 6, Ont., tālr. 463—4226.

REDAKCIJA EIROPĀ:

Vācijā — Pauls Strante, 44 Münster/Westf., Von Elnem Str. 19.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personīgs ieskats un ne katrā gadījumā atbilst arī redakcijas viedoklim.

Abonēšanas maksa: ASV un Kanadā — par mēnesi $1.50; 3. mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00. Atsevišķa numura cena 20 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, bet tekstā $3.20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

LASĪTĀJU VĒSTULES

SKAIDRĪBAS LABAD

„Latvija Amerikā" 26. aprīļa numurā ievietotā plašā deklarācija „LNAK atzinumi BATUN aicinājuma lietā", ko parakstījusi LNAK valde, mudina mani paskaidrot, ka 15. aprīlī notikušajā paplašinātajā valdes sēdē, kuŗā „pēc spraigām debatēm paplašinātā sēde pieņēma LNAK valdes priekšsēža J. Niedras izstrādāto atzinumu BATUN aicinājuma lietā", neesmu piedalījusies.

Velta Toma

☆

PARAUGVĒSTULE

Neesmu gan saņēmis atļauju šīs vēstules publicēšanai no BATUN valdes, nedz arī man pietiekami laika, lai piekrišanu izdrasītu no tām organizācijām, kuŗas deklarē, ka tām vienīgajām tiesības kaut ko darīt mūsu politiskajā cīņā. Latvijas nākotnes labā. Atļaujos tomēr cerēt, ka šo manu rīcību neatzīs par destruktīvu, jo darbs jādara jau tagad!

Zinot, ka ne vienam vien latviešu trimdiniekam būs grūtības ar angļu valodas tekstu, izteicot protestu par britu centieniem iztirgot Baltijas valstu zeltu, vēlos še sniegt īsu paraugvēstuli:

H. E. The Hon. Lord Caradon
United Kingdom Mission to the United Nations
845 Third Avenue, 10th Floor
New York, New York, 10022

Your Excellency:

As a person, dedicated to a world built upon honor and anhonorable peace, I strongly protest the recent activities of the British government with relation to the Baltic states. It is very unfortunate that your government not only refuses to work for the liberation of these former friends of Great Britain but rather helps the Soviet Union to consolidate its gains in that area. Any government in the world may dispose of its holdings; Baltic gold, deposited in British banks, does not belong to Great Britain, nor may it dispose of this property of the Baltic.

Very truly yours
vārds, uzvārds un adrese

Attiekšmē uz BATUN un pie tās radītās Committee for International Justice aicinājumu iztaikt mūsu protestus 15. maijā demonstrāciju veidā pie Anglijas vēstniecībām un konsulātiem visā brīvajā pasaulē, jāatzīst, ka principā šis ierosinājums atzīstams kā pozitīva doma, tādēļ tā atbalstāma, kur un kā vien iespējams. Ir tomēr jāšaubās, vai atlikušā īsā laika dēļ demonstrācijas visur varēs pietiekami iespaidīgi noorganizēt. Pēdējā gadījumā būtu ieteicams demonstrāciju aizstāt ar nelielu delegāciju, kuŗa nodotu protestu kopīga memoranda veidā. Tā kā nedrīkstētu būt šaubu, ka šādam memorandam jābūt faktiem atbilstoši un korrekti satādītam, būtu ieteicams prasīt padomu mūsu valstsvīrīem. Vēl labāk būtu, ja organizācijas, kuŗas pretendē uz to, ka ir vienīgās tiesīgās darbotīes nacionālpolitikas laukā, nevis kaut kad, bet jau rīt sniegtu šāda memoranda paraugu. Tā dēļ gaidīsim. Tiesības vadīt ne dod vārdi, bet vienīgi darbi!

V. Korsts, Čikagā

☆

KAM PIEKRĪT GODS?

BATUN valdes pr-dis N. Trepša aicinājis visus baltiešus demonstrācijās protestēt, lai pārliecinātu Lielbritanijas valdību, ka tā nevar ar mums nerēķināties Latvijas un pārējo Baltijas valstu zelta noguldījuma lietā. Šo nozīmīgo BATUN ierosinājumu bez citām organizācijām un sabiedriski pazīstamām personībām atbalsta arī Daugavas Vanagu organizācijas centrālā valde, Kanadas DV saime un Baltijas tautu federācija Kanadā, turpretim LNAK savā 15. aprīļa valdes sēdē gan atzīst, ka apsveicamas un atbalstāmas visas rūpes par Baltijas valstu zelta iztirgošanu, bet smagi nosoda veidu, kādā BATUN aicina visiem protestēt. Ja nu BATUN aicinājumu atbalsta tik daudzas organizācijas un sabiedriskās personības visā brīvajā pasaulē, tad N. Trepšas rīcību jāatzīst par pareizu. Tādēļ gods piekrīt BATUN valdes pr-dim N. Trepšam, ka viņš pirmais nācis ar ļoti nozīmīgo aicinājumu visiem protestēt demonstrācijās pret Anglijas rīcību. Atliek tikai visā brīvajā pasaulē BATUN aicinājumam atsaukties un to atbalstīt.

K. Ribkalns, Kanadā

☆

PROTESTĒSIM VISI!

Divus gadu desmitus mēs esam aicināti runāt „klusinātās balsīs," čakli un daudz strādāt. To mēs arī esam sekmīgi darījuši. Bet, šī sekmīgā darbošanās mūs novedusi pie pašapmierinātības un attālinājusi no mūsu esības attaisnojuma — būt trimdā, attālinājusi no cīņas par Latviju. Esam pieraduši vai pieradināti domāt, ka nekādas briesmas nedraud, ka jāgaida tikai labvēlīgi apstākļi, un Latvija vienu dienu būs atkal mūsu... Bet gadi ir pagājuši, Latvija vēl nav mūsu; bez cīņas arī nebūs.

Šī laikraksta 22. aprīļa numurā ir BATUN aicinājums mums visiem sākt šo cīņu bez kavēšanās. Daudzi no mums šo aicinājumu ir gaidījuši jau ilgi un atsauksies tūlit. Daudzi to nedrīs, vienkārši kūtruma dēļ, vai domājot, ka tas nav vajadzīgs. Šos atpalicējus mums visiem spēkiem vajadzētu piesaistīt kopīgajai cīņai.

Nevietā ir LNAK nostāja šai lietā, gan atzīstot, ka BATUN ideja ir „apsveicama un atbalstāma", bet reizē aicinājumu arī noraidīdama, — tikai tādēļ, ka idejas ierosinātāja ir BATUN. Divaini, lai neteiktu vairāk, izklausās LNAK atzinums, ka BATUN izplānotās pasaules mēroga protesta akcijas īstenošanai „nav jāapgrūtina cilvēki ar jauniem ziedojumiem". Latvijas atbrīvošanas darbam nekad nav bijuši pietiekoši vajadzīgo līdzekļu. Vai tagad pēkšņi būtu prasīts par daudz? Liekas, neziedotājiem tas būtu ļoti pateicīgs aizbildinājums, atsaucoties uz mūsu vadītāju personu viedokli. LNAK ieteic Kanadas latviešiem: „Turpiniet protestēt pret Anglijā noguldīto Latvijas zelta iztirgošanu... (Mēs vēl nemaz neesam sākuši protestēt, jo neviens mūs nav aicinājis to darīt!), „...rakstiet attiecīgām iestādēm vēstules un sūtiet telegrammas...". Kur un kam lai mēs rakstām, to LNAK nav norādījusi.

BATUN mūs tagad aicina protestēt un dod tiešus un vajadzīgus norādījumus. Mēs to arī darīsim. Visi — kopā ar mūsu likteņa brāļiem lietuviešiem un igauņiem — sūtīsim vēstules, telegrammas, ziedosim naudu!

K. P., Kanadā

„Mazputniņ

Jaunatnes apgāda Ceļinieks bērnu žurnāla „Mazputniņš" simtā burtnīca iznāk šajās dienās. Šis gadījums liek apgādam vērst latviešu sabiedrības uzmanību uz šo sasniegumu un lielā darba veicējiem.

„Mazputniņš" savu ildojumu uzsāka 1959. gada janvārī, aizņemoties no apgāda literatūras žurnāla „Jaunā Gaita" pāri par 300 dol. Lieli nopelni žurnāla iecerēšanā un jo sevišķi izveidošanā bija pirmajam atbildīgajam redaktoram Auseklim Zaļinskim un redaktoriem prof. Dr. Valteram Nollendorfam un Aivaram Ruņģim. Abi pēdējie tai pašā laikā bija arī saistīti ar „Jauno Gaitu": V. Nollendorfs kā atbildīgais redaktors un A. Ruņģis kā redaktors, saimniecības vaditājs un žurnāla salicējs. Ja kādiem pie „Mazputniņa" izveidošanas ir lielākie nopelni, tad tie piekrīt šai trijotnei, pie kam A. Ruņģim grūtajā sākuma posmā bijusi tiri techniski vislielākā nasta. Pat „Mazputniņa" pašreizējā redakcija ieskata, ka A. Ruņģa „Mazputniņa" veidojums bijis visai trāpīgs: kaut žurnālam cits atbildīgais redaktors jau no 7. numura, tomēr tikai pāris pēdējos gados žurnāls sācis iegūt citu seju. Latviešu tautas dziesma „Cīrulītis, mazputniņš, augstu skrēja dziedādams..." devusi iespēju Aivaram Ruņģim žurnāla vārda izvēlē, kaut netrūka arī citu ieteikumu, piemēram, „Tēva Josta".

Pie žurnāla pirmā numura par mākslinieciško redaktoru strādāja Arnolds Sildegs, techniskais redaktors bija Richards Rollis. Pie pirmajiem žurnāla numuriem daudz palīdzējuši redaktrise Anna Mādara, mākslinieks Imants Bite, Rasma Bite, nelaikis mākslinieks Herberts Sils u. c. Gados visjaunākais pastāvīgais līdzstrādnieks bija toreizējais Minsteres mākslas skolas audzēknis Pēteris Purmalls, kas zīmējumu serijā stāstīja par ļiļu bērna piedzivojumiem aizvēturiskajos laikos, ātri iegūdams popularitāti mazo lasītāju vidū. Pirmā Gudro putnu kluba krustmāte bija Māra Kaugare-Irbe. Otra un pašreizējā krustmāte ir Inta Purva. Hilda Jirgensone vadīja žurnāla saimniecību pirmajiem septiņiem numuriem.

Pirmais bērnu mēnešraksta „Mazputniņš" viena gada pasūtinātājs, gan vēl būdams puiša kārtā, bija toreizējais ALJA valdes priekšsēdis Laimonis Streips. Ar 7. žurnāla numuru atbildīgā redaktora pienākumi pārgāja tieši šī pirmā abonētāja ziņā, un kopš šī laika žurnāls iznācis ar apbrīnojamu regularitāti, ieguvis plašu sabiedrības atsaucību un daudzu organizāciju atbalstu. Līdzekļus devuši Daugavas Vanagi, Latviešu palīdzības fonds, regulāri arī Ziemeļamerikas lat-

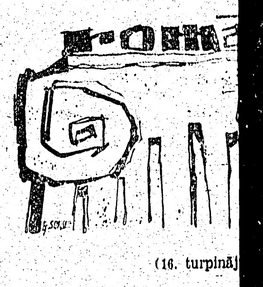

(16. turpinā)

— Negrūsties! — Monika
jau bija aplicis roku ap vid
aparātā.
Magnēzijs uzliesmoja ar
milzīgs dūmu mākulis. Ary
un noslēdza objektivu. Daži
lai izvēdinātu klasi. Sai brī
direktors.
— Kas te notiek? Skolu
Bet arī direktora balsī nel
Bija sācies Ziemsvētku brī

II

Kārlis Krape pārskira alb
Uzņēmumā bija redzams
un uz tā kāpnēm trīs cilvēki
meitu. Ilgai mugurā bija ba
vistoklis. Viņa stāvēja vienu
kā vecāki, bet ir tad tās gal
augstumā ar mātes galvu. T
dzijās uz priekšu, māte bija
grumbās, bet Ilga smaidīja.
dīdama. Abpus kāpnēm gar
rozītes; tās pašreiz bija pilr
Zem uzņēmuma bija parak
jā; pēc ģimnazijas izlaiduma
— Pēc izlaiduma gan! —
— To es arī atceros — visa

Tulkojis Alfrēds Vinčels

(41. turpinājums)

Transports jau devies ceļā. Vakarā mani aicina uz nopratināšanas istabu pie majora Gevoronska. Četrus gadus man ar viņu nav bijusi nekāda darīšana.

„Kā redzi, es tevi vēl neesmu aizmirsis. Un tu arī nebrauksi mājās, iekām nebūsi atskārtis savu stāvokli un nācis pie prāta."

„Bet uz mani taču noteikti attiecas izsludinātā amnestija?"

„Par to tev nav nekādas daļas! Vai tu patiešām domā, ka esi sodīts par kādu nodarījumu pret 193. paragrafu?"

„Tieši tā, par ko gan citu?"

„Nē! Vai zini, par ko esi notiesāts? Tādēļ, ka esi agresīvs! Ne jau par musināšanu, kā bija teikts apsūdzībā, bet gan par daudz bīstamākām lietām. Uz tevi amnestija neattiecas. Uz kuŗu tā attiecas, to nosaku es. Rīt tu iesi darbā kopā ar kaŗa noziedzniekiem."

Nākošajā dienā es, tātad, eju kopā ar 200 nometnē palikušajiem uz „skaisto mākslu pili", it kā ne mirkli nebūtu atradies tikai pāris stundu pirms atgriešanās dzimtenē. Visi ir laipni pret mani. Lielajam profesoru, ģenerāļu un dažādu citu gara profesiju pārstāvju skaitam atbilst neveiklība, ar kādu viņi veic savu smago būvstrādnieku darbu.

Tomēr man vēl neliek miera. Atkal kāds sargs mani aicina uz nopratināšanu pie kapteiņa Dropkina. Manai mugurai pārskrien šaušalu trīsas, mani nervi nav uzlabojušies. Viņš mani apsveic ar vārdiem:

„Cik labi tu izskaties! Kā tas iespējams?"

„Esmu vesels."

Pēc īsas vārdu spēlītes viņš izsaka pavisam konkrētu priekšlikumu:

„Tu arvien vēl aizmirsti, kā varā atrodies. Tu savu dzimteni nekad vairs neredzēsi, ja paliksi spītīgs. Tagad es tev pēdējo reizi dodu iespēju pieņemt pareizo izšķiršanos. Pieteicies uz politiskās pārskološanas kursu. Tad tu nedaudzu dienu laikā būsi Maskavā, kur tev klāsies labi. Ja tu šo ieteikumu nepieņemsi, mēs aizsūtīsim tevi atpakaļ turp, no kurienes esi nācis. Es tev dodu desmit minūšu laika pārdomāšanai."

Šajās desmit minūtēs manā galvā virpuļo dažādas domas, bet mana atbilde zināma jau iepriekš. Pēc tik daudziem gadiem es apzinos, ka mans liktenis nav nekas sevišķs un līdzinās miljoniem citu. Tieši tādēļ nepieciešams šai velniškigajai sistēmai pretoties, pateikt „nē", pat nemaz nemodinot iespaidu, ka esmu gatavs piedalīties piedāvātajās neliešībās.

Desmit minūtes pagājušas. Domāju apzināmies, kas likts uz spēles.

„Es nevaru. Mana pārliecība to neatļauj."

Dropkins kļūst skaļš:

„To tu nožēlosi, tu — joprojām vēl Vatikāna kalps! Ej! Negribu tevi vairs redzēt, ej!"

10.

APKĀRT MĒTĀTS

Arvien vairāk manāmas pazīmes par „kaŗa noziedznieku" aiztransportēšanu, bet tās nenorāda uz došanos dzimtenes virzienā. Jūlija beigās pienāk sauss rīkojums divu dienu laikā darbus būvvietā izbeigt un sagatavot nometni nodošanai. Tai pašā laikā sprīdī jāizmaksā pēdējā mēnesī nopelnītā nauda un vāciešiem jāizsniedz Sarkanā krusta sainīši, kuŗi kopš nedēļām aizturēti. Bet nometnē nerādās ne naudas izmaksātājs, nedz arī vīrsnieks, kas atbildīgs par saiņu izdali. Trešajā rītā piebrauc astoņas smagās automašīnas, kuŗas mūs, pēc sakārtošanās pārmērīgā steigā, nogādā stacijā. Majors sērīgi noskatās mums pakaļ. Tik labi pelnas darījumi kā ar vācu kaŗa gūstekņiem ar krievu blatnojiem nav iespējami.

Pārmaiņas pēc tagad ceļoju lielā 60 tonnu preču vagonā, kuŗā mūs sablīvē. Vagoni nodrošināti ar dzelonstieplēm, lampām un ar ložmetēju uz jumta. Iedzīvotājiem, kuŗi mūsu iekraušanu vilcienā ieinteresēti novēro, sargi paskaidro: „Kaŗa noziedznieki! Kaŗa noziedznieki!"

Ir jau satumsis, kad vilciens sāk kustēties. Varam to redzēt pa noteku, kuŗā jākārto dabiskās vajadzības. Klusumu mūsu vidū nomāc smagas domas. Karaganda paliek aiz mums. Viens dzīves posms, smags laiks it redzami beidzies. Vai esmu to izturējis kā vīrs? Tad mani pārņem sāpes par daudzajiem mirušajiem draugiem, pazīstamiem un likteņa biedriem, kas vairs nepiedzīvo neizteicamo laimi aizbraukt no šīs ciešanu vietas. Vienalga, kurp mēs braucam, ka tikai prom! Un neskaitāmie cilvēki, kas paliek še?

Vilciens palaikam apstājas. Ar smagiem koka āmuriem sargi noklaudzina vagonu grīdas, sienas un griestus, lai pārbaudītu, vai mēs brauciena laikā neesam izkustinājuši kādu dēli. Tad mūs saskaita. Sargi vagona durvis atbultē un paveŗ mazu spraugu. Varam uz mirkli saskatīt transporta apsardzes mašīnpistoles, kas pavērstas uz spraugu durvīs. Tad ar pārsteidzošu ātrumu un veiklumu vagonā iespiežas trīs plecīgi neapbrunoti sargi, kuŗi mūs žilbina ar spēcīgu elektrisku rokas spuldzi. Nejauši pie durvīm pagadījušos viņi nekavējoties ar grūdieniem un kāju spērieniem atspiež atpakaļ, kamēr smagās vagona durvis aiz ielēkušajiem sargiem no ārpuses tiek aizbīdītas un aizbultētas. Iekām esmu visu pareizi aptvēris, viens no sargu trijotnes, kam rokā spuldze, izkliedz kādu pavēli, kuŗu nesaprotu, bet dzīvnieku bara instinktā arī es kopā ar pārējiem spiežos uz vienu vagona malu. Kliedzējs paliek stāvam ar muguru pret vietu, kur atveras vagona durvis; abi pārējie sedz viņa sānus. Tad viņi ar dūrēm un zābakiem „dodas triecienā" pret vienā vagona malā saspiesto ieslodzīto masu. Priekšā stāvētāji, protams, vēlas no sitieniem un spērieniem izvairīties, tādēļ ar visu spēku spiežas virsū pārējiem, un tā, par spīti mokpilnajai saspiestībai, drīz vien viena vagona mala ir pavisam tukša. Aizsmakušā balsī trijotnes vecākais tad izbrēc mūsu numurus, un katrs atsevišķi izsauktais vienā lēcienā šķērso vagona tukšo vidu uz brīvo malu, lai tur iespiestos pašā stūrī un atbrīvotu vietu nākošajam, ja nevēlas saņemt abu virssarga palīgu spērienus un dūŗu sitienus. Tad kontrolei skaitīšanu vēlreiz atkārto otrā virzienā.

(Turpinājums sekos)

TVIJA
A ČEKA AUSTRALIJA
DIENA, 1967. G. 3. MAIJS
EDAKCIJA TORONTO.
— Alfrēds Vinčels, 508 Palmerston
.; tālr. 531—4533;
— Silvija Ancāne, sasniedzama re-
9;
Rūdolfs Noritis, 1749 Victoria Park
ough, Ont.; tālr. 759—8076;
ts Podnieks, 26 Underhill Dr., Don
-8933;
is Teteris, 17 Chester Hill Rd.,
3—4226.
IJA EIROPĀ:
4 Münster/Westf., Von Einem Str. 19.
skriptus pēc vajadzības īsināt. Ne-
euzglabā, bet uz vēlēšanos sūta at-
marka (Kanadā) vai starptautiskais
s). Ar autora vārdu vai iniciāļiem
ktās domas ir rakstītāja personīgs
mā atbilst arī redakcijas viedoklim.
un Kanadā — par mēnesi $1.50;
ēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu
00. Atsevišķa numura cena 20 centu.
udinājumu daļā $1.60, bet tekstā
20 — $6.40 par 1 collas slejas telpu.

kinā-
tijas
ietā.
āju-
un
sonī-
Va-
val-
Bal-
adā,
rīļa
ap-
risas
a iz-
vei-
iem
āju-
ani-
sonī-
N.
pa-
UN
ka
nozī-
tes-
ijas
vajā
at-
adā

nēs
ātās
dāt.
iju-
nās
inā-
sūsu
rim-
Lat-
adi-
ries-
ikai
vie-
Bet
nav

kas vairs nepiedzīvo neizteicamo
no šis ciešanu vietas. Vienalga,
am, ka tikai prom! Un neskaitā-
paliek še?

ikam apstājas. Ar smagiem koka
noklaudzina vagonu grīdas, sienas
pārbaudītu, vai mēs brauciena lai-
stinājuši kādu dēli. Tad mūs sa-
ona durvis atbultē un paveŗ mazu
uz mirkli saskatīt transporta ap-
stoles, kas pavērstas uz spraugu
pārsteidzošu ātrumu un veiklumu
s trīs plecīgi neapbrunoti sargi,
ar spēcīgu elektrisku rokas spul-
durvīm pagadījušos viņi nekavējo-
m un kāju spērieniem atspiež at-
agās vagona durvis aiz ielēkuša-
ārpuses tiek aizbīdītas un aizbul-
u visu pareizi aptvēris, viens no
kam rokā spuldze, izkliedz kādu
protu, bet dzīvnieku bara instink-
pārējiem spiežos uz vienu vagona
aliek stāvam ar muguru pret vie-
vagona durvis; abi pārējie sedz
viņi ar dūrēm un zābakiem „do-
ret vienā vagona malā saspiesto
Priekšā stāvētāji, protams, vēlas
spērieniem izvairīties, tādēļ ar
as virsū pārējiem, un tā, par spī-
aspiestībai, drīz vien viena vagona
tukša. Aizsmakušā balsī trijotnes
ēc mūsu numurus, un katrs atse-
vienā lēcienā šķērso vagona tukšo
alu, lai tur iespiestos pašā stūrī
u nākošajam, ja nevēlas saņemt
ēligu spērienus un dūru sitienus.
kaitīšanu vēlreiz atkārto otrā vir-

(Turpinājums sekos)

Šī laikraksta 22. aprīļa numurā ir BATUN aicinājums mums visiem sākt šo cīņu bez kavēšanās. Daudzi no mums šo aicinājumu ir gaidījuši jau ilgi un atsauksies tūlīt. Daudzi to nedarīs, vienkārši kūtruma dēļ, vai domājot, ka tas nav vajadzīgs. Šos atpalicējus mums visiem spēkiem vajadzētu piesaistīt kopīgajai cīņai.

Nevietā ir LNAK nostāja šai lietā, gan atzīstot, ka BATUN ideja ir „apsveicama un atbalstāma", bet reizē aicinājumu arī noraidīdama, — tikai tādēļ, ka idejas ierosinātāja ir BATUN. Divaini, lai neteiktu vairāk, izklausās LNAK atzinums, ka BATUN izplānotās pasaules mēroga protesta akcijas īstenošanai „nav jāapgrūtina cilvēki ar jauniem ziedojumiem". Latvijas atbrīvošanas darbam nekad nav bijuši pietiekoši vajadzīgo līdzekļu. Vai tagad pēkšņi būtu prasīts par daudz? Liekas, neziedotājiem tas būtu ļoti pateicīgs aizbildinājums, atsaucoties uz mūsu vadītāju personu viedokli. LNAK ieteic Kanadas latviešiem: „Turpiniet protestēt pret Anglijā noguldītā Latvijas zelta iztirgošanu... (Mēs vēl nemaz neesam sākuši protestēt, jo neviens mūs nav aicinājis to darīt!), ... rakstiet attiecīgām iestādēm vēstules un sūtiet telegrammas...". Kur un kam lai mēs rakstām, to LNAK nav norādījusi.

BATUN mūs tagad aicina protestēt un dod tiešus un vajadzīgus norādījumus. Mēs to arī darīsim. Visi — kopā ar mūsu likteņa brāļiem lietuviešiem un igauņiem — sūtīsim vēstules, telegrammas, ziedosim naudu!

K. P., Kanadā

„Mazputniņam" ielidojot otrā simtā

Jaunatnes apgāda Ceļinieks bērnu žurnāla „Mazputniņš" simtā burtnīca iznāk šajās dienās. Šis gadījums liek apgādam vērst latviešu sabiedrības uzmanību uz šo sasniegumu un lielā darba veicējiem.

„Mazputniņš" savu lidojumu uzsāka 1959. gada janvārī, aizņemoties no apgāda literātūras žurnāla „Jaunā Gaita" pāri par 300 dol. Lieli nopelni žurnāla iecerēšanā un jo sevišķi izveidošanā bija pirmajam atbildīgajam redaktoram Auseklim Zaļinskim un redaktoriem prof. Dr. Valteram Nollendorfam un Aivaram Ruņģim. Abi pēdējie tai pašā laikā bija arī saistīti ar „Jauno Gaitu": V. Nollendorfs kā atbildīgais redaktors un A. Ruņģis kā redaktors, saimniecības vadītājs un žurnāla salicējs. Ja kādiem pie „Mazputniņa" izveidošanas ir lielākie nopelni, tad tie piekrīt šai trijotnei, pie kam A. Ruņģim grūtajā sākuma posmā bijusi tīri techniski vislielākā nasta. Pat „Mazputniņa" pašreizējā redakcija ieskata, ka A. Ruņģa „Mazputniņa" veidojums bijis visai trāpīgs: kaut žurnālam cits atbildīgais redaktors jau no 7. numura, tomēr tikai pāris pēdējos gados žurnāls sācis iegūt citu seju. Latviešu tautas dziesma „Cīrulītis, mazputniņš, augstu skrēja dziedādams..." devusi iespiracīju Aivaram Ruņģim žurnāla vārda izvēlē, kaut netrūka arī citu ieteikumu, piemēram, „Tēva Josta".

Pie žurnāla pirmā numura par mākslinieciskā redaktoru strādāja Arnolds Sildegs, techniskais redaktors bija Richards Rollis. Pie pirmajiem žurnāla numuriem daudz palīdzējuši redaktrise Anna Madara, mākslinieks Imants Bite, Rasma Bite, nelaikis mākslinieks Herberts Sils u. c. Gados visjaunākais pastāvīgais līdzstrādnieks bija toreizējais Minsteres mākslas skolas audzēknis Pēteris Purmalis, kas zīmējumu sēriju stāstīja par lāču bērna piedzīvojumiem aizvēturiskajos laikos, ātri iegūdams popularitāti mazo lasītāju vidū. Pirmā Gudro putnu kluba krustmāte bija Māra Kaugare-Irbe. Otra un pašreizējā krustmāte ir Inta Purva. Hilda Jirgensone vadīja žurnāla saimniecību pirmajiem septiņiem numuriem.

Pirmais bērnu mēnešraksta „Mazputniņš" viena gada pasūtinātājs, gan vēl būdams puiša kārtā, bija toreizējais ALJA valdes priekšsēdis Laimonis Streips. Ar 7. žurnāla numuru atbildīgā redaktora pienākumi pārgāja tieši šī pirmā abonētāja ziņā, un kopš šī laika žurnāls izmācis ar apbrīnojamu regularitāti, ieguvis plašu sabiedrības atsaucību un daudzu organizāciju atbalstu. Līdzekļus devuši Daugavas Vanagi, Latviešu palīdzības fonds, regulāri arī Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonds, ka arī daudz citu organizāciju un personu. Nepārtraukti, „Mazputniņa" izaugšanā vislielākie nopelni ir pašreizējam atbildīgajam redaktoram Dr. Laimonim Streipam.

Ievērojama nozīme redakcijas darbā Līgai Streipai, atbildīgā redaktora dzīvesbiedrei. Redakcijā vēl darbojušās vai darbojas Lalita Muižniece, Anita Liepiņa (būdama arī vēl apgāda padomes sekretāre), Ilze Plaude, Silvija Birkhāne, Ilze Ievāne, Velta Kalniņa, Daumants Tomsons u.c. Pēc Jirgensones saimniecības daļu pārņēma Brunis Rubess (viņam arī lieli nopelni apgāda izveidošanā). Sākot ar 20. numuru, žurnāla saimniecību vadīja Ēriks Preiss, piepalīdzot viņa meitai Editei. Apšei grāmatvedībā. Ē. Preisa rūpība, kārtība darbā un upurēšanās „Mazputniņa" labā apgāda aprindās ieguvusi tīri leģendāru skaņu. Kaut daudz mums būtu šādu darbinieku ar tik jaunekļīgu dedzi, dienu pēc dienas, gadu pēc gada! Sākot ar 98. numuru, saimniecību vada Juris Jauntirāns, kas iepriekš vadīja žurnāla skolu daļu. Ar 99. numuru „Mazputniņam" ir arī sava izplatīšanas daļa ar Olģertu Pavlovski vadībā, Ilzi un Jāni Ievāniem, Baibu Kūriņu un Daumantu Tomsonu kā palīgiem. Visus šos gadus Mirdza Čopa laborājusi „Mazputniņa" latviešu valodu un lasījusi korektūru. „Mazputniņš" nerodas kādā atsevišķā pilsētā, vesels kontinents ieklauts tā techniskajā darbā. Šo darbu daudzus gadus koordinējis un vadījis apgāda vadītājs Guntis Liepiņš. Vienmēr ar smaidu acīs viņš kārtojis sastrēgušās lietas, trimdas dzīves reālitātē un atsevišķo žurnālu darbinieku-ideālistu kruštugunī. Rezultātā G. Liepiņš kļuvis par apgāda neaizstājamo personu, viņa māja pārveidojusies par apgāda noliktavu. G. Liepiņa mērenais un nosvērtais raksturs ieguvis neuzspiestu uzticību un paļāvību apgāda darbinieku rindās, kuŗu pašu raksturiem bieži vien ir varavīksnes spektrs.

Neviens žurnāls nevar būt labāks par tā literārajiem un mākslinieciskajiem līdzstrādniekiem. Pārlapojot „Mazputniņa" 100 burtnīcu, kļūst skaidrs, ka devums bijis bagātīgs. Neesmu kompetents šo devumu izvērtēt, nedz arī spējīgs pieminēt visus aiſabēta secībā. Nešaubos, ka daļa strādātāju algas ir pats radīšanas prieks un apziņa, ka piedalās nacionāli tik svētīgā darbā, kā latviešu valodas mācīšanā brīvajā pasaulē. Autoru vārdi tomēr prominenti parādās žurnāla lappusēs, bet — kas gan meklē un pētī melnē darba darītāju vārdus sīkajā iespiedumā vāku iekšpusē vai kādā citā nomaļā vietā? Vai visus „sīkā" darba darītājus katrreiz vispār iespējams atzīmēt? Taču daļa visu lielo darbu sastādās no sīkumiem un ikdienas rēgulāritātes, un šiem darbu darītājiem jo sevišķi mēģinu ar šīm rindām pateikt daļu no tās pateicības un atzinības, kas viņiem pienākas. Tiem, kuŗus tomēr būtu piemirsis vai arī nepietiekami atzīmējis lūdzu piedošanu. Viņu veikums bijis tik liels un neparasts, ka retais to tikai pilnīgi zina, retais to spēj arī īstenībā saprast. Liekas, ka tikai Ceļinieka apgādā varēs atrast līdzīgus pasākumus kā jaunatnes žurnālu „Mēs" un literārātūras žurnālu „Jaunā Gaita", pie kuŗiem, tāpat kā pie jubilāra „Mazputniņa", daudzi strādā tik ilgi daudzu labā, kuŗu vienīgā alga ir pašu apziņa par paveikto. Jaunatnes apgāds Ceļinieks ir ne vien bezpeļņas, bet arī bezalgas un bezhonorāru pasākums.

„Mazputniņam" uzsākot otru simtu, to pavada visu mūsu vēlējumi: augstu un tālu skriet, mūsu visu gatavība rūpēties, lai latviešu zēni un meitenes brīvajā pasaulē to lasītu. Izplatīšanas daļas vadītājs Olģerts Pavlovskis (7735 Haskins Ave., Chicago, Ill., 60626, U.S.A.) vienmēr labprāt palīdzēs „Mazputniņam" nokļūt pie lasītājiem.

Prof. Dr. Andrejs Oliņš

Valentine Hermane

LAIKS ATRODAS

Steidz ikdiena.
Arvienu dzirdam
Un paši sakām:
—Nav laika!
Nav laika
Visam, ko vēlamies
Diendienā veikt;
Bet dīvainā kārtā
Sapņiem vienmēr
Atrodas laiks!

Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme!

Tā saucas skaņu plate, kuŗu iedziedājusi Skaidrīte Prince lietpratīgā Anatolija Bērzkalna klavierpavadījumā. Kā jau plates virsraksts rāda, vairums dziesmu ar patriotisku temu: J. Graudiņa „Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme", A. Jurjāna „Lūgšana no kantātes Tēvija", A. Kalniņa „Svešumā klīstot", P. Šūberta „Mums visiem vienas sāpes", H. Berlino „Tev, zaļais lauks", Br. Skultes „Mana dzimtene", „Sapņu zeme" u. c. un A. Žilinska „Karogs". Sk. Princes skaņu plati izdevusi Latviešu karavīru invalidu apvienības ASV valde, ienākumus no plates dziedātāja ziedojusi Brāļu kapu fondam.

Noklausoties 15 skaistās, melodiskās mūsu komponistu dziesmās, var just, ka spējīgā dziedātāja ar lielu milestību un bijību iedziļinājusies ikvienas dziesmas mūzikā un tekstā. Dziesmu nianses izstrādātas, priekšnesums dziļi izjusts. Jauku piano sk. Prince veido liriskās un romantiskās dziesmās, kā Jāz. Vītola „Mirdzas dziesmā", „Tas bij tik sen", „Sapņu tālumā", J. Kalniņa „Vakara dziesmā" un Br. Skultes „Sapņu zemē". Sk. Prince ne tikai dzied, bet arī dzīvo katrā dziesmā, katrā frazē. Viņas skaistā, plašā balss skan brīvi visos reģistros, sevišķi labi viņai padodas spēcīgās, patriotiska kāpinājuma pilnās dziesmas kā H. Berino „Tev zaļais lauks" un A. Žilinska „Karogs".

Skaidrīte Prince ieskaitāma mūsu rosīgāko un populārāko dziedoņu saimē. Visu brīvo laiku viņa ziedo mūzikai un kalpo tai ar īstu sirds degsmi. Bez patriotiskām dziesmām Sk. Princei mīļas arī garīgās un latviešu tautas dziesmas. Viņa sniegusi vairākus patstāvīgus koncertus ar labām atsaukšmēm Ņujorkā un tās plašā apkārtnē. Ņujorkā ir reti organizāciju un baznīcu sarīkojumi, kuŗos viņa nepiedalītos ar savām jaukajām dziesmām, arvien gūstot lielu piekrišanu un atzinību.

Gribas cerēt, ka techniski labi ieskaņotā skaņu plate arī gūs atzinību. Iegādājoties to, mēs bez šaubām iegūtās mākslas baudas sniegsim arī atbalstu LKIA iecerētajiem Brāļu kapiem.

A. Dzirkale-Cenne

Sigismunda Vidberga izstāde Filadelfijā

Grafiķa Sigismunda Vidberga plašo darbu klāsta skati 22. aprīlī atklāja Brīvo latvju biedrības namā Filadelfijā. Izstādi nodot apmeklētāju apskatei, biedrības rīcības direktos St. Jaunzems norādīja, ka šī ir pirmā lielākā S. Vidberga izstāde Filadelfijā un viena no lielākajām pēdējā laika viņa jaundarbu skatēm vispār. Par grafikas lielmeistara darbību konspektīvu pārskatu sniedza A. Treibergs. Norādidams, ka S. Vidbergam jaunībā tā kā bijis jākļūst par inženieri, bet tas piepildījies tikai attiekšmē uz viņa dēlu, jo pats pievērsies mākslai un 1915. gadā pabeidzis Stiglica mākslas skolu — K. Brencēna vadīto stikla gleznieciības darbnīcu, referents pievērsa klausītāju uzmanību faktiem, kas ietekmējuši mākslinieka pieeju daiļdarbu radīšanā. S. Vidberga laika biedri tai pašā skolā bija Ernests Brastiņš, Kārlis Miesnieks, Otto Skulme un Emīls Melderis. Tālāko ietekmi S. Vidbergs saņēmis arī no Čechonina un Obri Berdslija, tomēr redzamāk viņa mākslu ietekmējusi sengrieķu tauta un skola ar grieķu vāzes zīmējumiem. Bez tam Vidberga darbības attīstības laikā Eiropā jau augstu attīstīta bija tirās līnijas un tirās otas technika stikla gleznieciībā. Vidbergs šai nozarē gleznojis logus Straupes baznīcai un Strādnieku namam Rīgā. Pievēršoties viņa darbiem grafikā, vietā paša mākslinieka atzinums, ka „tikai tas darbs ir labs, kuŗa nav nevienas liekas svītras". To mākslinieka raksturojumā uzsvēra arī referents, atzīstot, ka Vidberga māksla ir skanīga melni-baltas spalvas technikas māksla, kuŗu var azīmēt par tiešu, tīru, skaidru, vēsu ar plūstošu līniju un „skopiem, bet bagātiem faktūras aizrādījumiem un kāpinājumiem", turklāt īpatu, šķautnainu (stikla gleznieciības ietekmē) un balansējošu kompozicijā. Zināmu radnieciību referents Vidberga mākslā saskatija ar gleznieciību, jo „viņš liek skanēt krāsai, bet tikai melnajai..."

Dekorātivā mākslā S. Vidbergs īpašu atzinību ieguva ar savām dekorācijām baletam „Donkichots". Viņa atsevišķie cikli un ilustrācijas izdevumiem „Bēglī", „Dafnis un Chloja", „Bilites dziesma" u. c. pieder pie izcilākajiem grafikas sniegumiem. Šai izstādē no minētajiem cikliem bija redzamas tikai atsevišķas lapas. Viss darbu vairums bija pēdējo gadu veikums, kas patstāvīgs un savā mākslas izpausmē noslēgti katrs par sevi.

Tā kā darbus bija iespējams arī iegādāties, izstādes apmeklētāji jau pirmajā vakarā vairākus „lekāroja", un pie tiem drīz vien parādījās atzīme „Pārdots". Pirmajās divās dienās izstādi jau apmeklēja ap 250 mākslas cienītāju, kas liecina, ka interese par mākslu vēl nav zudusi, pat Filadelfijā ne.

—nk—

Dziedone Skaidrīte Prince

Iesūtāmi darbi Jaunsudrabiņa balvai

Jāņa Jaunsudrabiņa Prozas balvas fonda trešo godalgu pieškīrs šāgada rudenī. Fondu dibināja 1962. gadā pie „Jaunās Gaitas", saņemot Jaunsudrabiņa atļauju un svētību. Fonda valdē darbojas J. Klīdzējs, Dr. A. Karps, Dr. P. Vasariņš un M. Štauvers. Balvu 500 dol. apmērā piešķir ik pārgadus par darbu — grāmatu vai manuskriptu, kas latviešu daiļprozā ienes būtiski jaunas vērtības, paliekot aukstas mākslinieciskas kvalitātes robežās. Vērtēšanas komisijā šogad darbojas Valda Dreimane-Melngaile, Gunārs Saliņš, Gunārs Pļavkalns, prof. H. Tichovskis un Velta Toma, tā pārstāvot kā jauno, tā vidējo paaudzi.

Iepriekšējās balvas saņēma Ilze Šķipsna un Margarita Kovaļevska, kas liecina, ka vērtēšanas komisija nav devusi priekšroku tikai vienai paaudzei vai stilam.

Fonda valde velc arī priekšdarbus J. Jaunsudrabiņa „Piemini Latviju" jaunizdevumam Eduarda Dzeņa mākslinieciskajā iekārtojumā. Pirmais izdevums 1948. gadā jau sen pazudis no grāmatu veikaliem, bet šim dzimtenes tēlojumam un ticības apliecinājumam būtu jābūt katrā ģimenē.

Manuskripti godalgošanai iesūtāmi līdz 1. jūnijam fonda valdes loceklim P. Vasariņam — 140 Marguerite Lane, Burlington, Ont., Canada. Valde būs pateicīga arī par ziedojumiem fonda tālākai darbībai.

DV rikotās lugu sacensības noteikumi

1) Latvijas valsts dibināšanas 50 gadu un latviešu teātŗa 100 gadu darbības atcerei Daugavas Vanagu organizācija izsludina sacensību lugu rakstniecībā.

2) Temati ir neierobežoti, tomēr vēlams, ka:
a) lugas saturā izskanētu varoņgara daudzināšana vai tajā būtu skarts mūsu valsts neatkarības laikmets;
b) lugā būtu ne vairāk par 12 personām;
c) luga būtu vairākos cēlienos un tās izrādes ilgums nepārsniegtu divas līdz divarpus stundas.

3) Sacensību noteikumus izsludina 1967. gada 30. aprīlī.

4) Darbu iesniegšanas termiņš ir 1968. gada 1. augusts.

5) Sacensību rezultātus paziņos 1968. gada 18. novembrī.

6) Darbi iesniedzami vismaz 3 eksemplāros, autoriem lietojot pseudonimus un slēgtā aploksnē uzrādot savu īsto vārdu, uzvārdu un adresi. Tie adresējami žurijas komisijas priekšsēdim Osvaldam Uršteinam: 6000 — 32nd Street, N. W., Washington, D. C. 20015, U. S. A.

7) Paredzētas divas godalgas — 500 dol. un 250 dol. Žurijas komisija patur tiesības tās nepiešķirt vai sadalīt.

8) Žurijas komisijā darbosies DV ideoloģiskās nozares vadītājs Vilis Hazners, literātūras kritiķis Jānis Kadilis, režisore Emma Kalniņa-Znotiņa, redaktrise Tonija Krūka un režisors Osvalds Uršteins (priekšsēdis).

9) Žurijas komisijas lēmumi ir galīgi.

(16. turpinājums)

— Negrūsties! — Monika sauca, bet Arveds tai jau bija aplicis roku ap vidukli un cieši skatījās aparātā.

Magnēzijs uzliesmoja ar lielu paukšķi. Pacēlās milzīgs dūmu mākulis. Arveds pielēca aparātam un noslēdza objektivu. Daži zēni atgrūda logus, lai izvēdinātu klasi. Šai brīdī gaŗām nāca skolas direktors.

— Kas te notiek? Skolu gribat nodedzināt?

Bet arī direktora balsī nebija bardzības.

Bija sācies Ziemsvētku brīvlaiks.

II

Kārlis Krape pārskīra albuma lapu.

Uzņēmumā bija redzams divstāvu koka nams un uz tā kāpnēm trīs cilvēki — Rūsiņš ar sievu un meitu. Ilgai mugurā bija balts tērps, rokā papīra vīstoklis. Viņa stāvēja vienu pakāpienu zemāk nekā vecāki, bet ir tad tās galva bija gandrīz vienā augstumā ar mātes galvu. Tēvs ļoti uzmanīgi raudzījās uz priekšu, māte bija pieri saraukusi cietās grumbās, bet Ilga smaidīja, balto zobu rindu rādīdama. Abpus kāpnēm gar mājas sienu auga jāņrozītes; tās pašreiz bija pilnos ziedos.

Zem uzņēmuma bija paraksts: „1927. gada jūnijā; pēc ģimnazijas izlaiduma akta."

— Pēc izlaiduma gan! — Māris Krape iesmējās. — Tb es arī atceros — visa Jelgava toreiz runāja. Jo no skolas izlaida ne tikai absolventus, bet arī skolotājus.

— Tikai vienu, — Kārlis brālim aizrādīja.

o
o o

Visi bija pārsteigti, ka Ilga skolu tomēr beidza. Pavasara trimestrī viņa gandrīz mēnesi bija spiesta pavadīt mājās. Ārsts nekādas noteiktas slimības neatrada, bet Ilga bija tik vārga un sagurusi, ka neviens uz skolu iet nespieda. Slims cilvēks, protams, arī mājās mācīties nevar. Visi to nožēloja. Visi — izņemot Moniku.

— Slima? — Monika smīnēja. — Ilga vienmēr kļūst slima, ja tas izdevīgi. Viņai jau visu rudeni matēmatikā negāja, bet atzīties, ka kaut ko nespēj? Tad jau labāk iebēgt slimībā.

— Es tam neticu. Kurš cilvēks riskēs nebeigt skolu, ja vēl ir laiks saraut? — Uldis teica. — Tu esi nelabojama ciniķe.

— Un tu esi naīvs. Kāda vajadzība Ilgai saraut? Gan viņa dabūs diplomu bez liekas mācīšanās. Bez tam Ilgai prātā tikai viens — dabūt vīru.

Uldi Monikas paskaidrojums tikai vēl vairāk sarūgtināja. Ilga meklē vīru! Un viņam — vēl vismaz četri gadi, kamēr būs ticis augstskolai cauri. Un tad? Tad varēs kaut kur izkārt tāpelīti „Zvēr. adv. pal. Uldis Birnis". Bet vai tad Ilga vēl būs viņam sasniedzama? Vai tad tā nebūs jau cita sieva?

Varbūt. Bet — varbūt viņa tad jau būs atmodusies. Varbūt viņa būs sapratusi, ka tās laime nav — jā, pie kā? Pie Turtuliņa? Nē, pie Turtuliņa Ilga nekad nekļūs laimīga. Galu galā, varbūt pat labi, ja viņa tagad apprecētu Turtuliņu. Kad Uldis beigtu augstskolu, viņa pie Turtuliņa vairs neizturētu. Viņa, varbūt, pat būtu viena no pirmajām Ulža klientēm. Viņa ienāktu tā kabinetā, asarām noplūdušu seju, dzīves sagrauzta, nelaimīga, satriekta. „Uldi," viņa teiktu, „mūsu draudzības vārdā... palīdzi . . . Palīdzi man tikt atkal brīvai . . . Rādi man ceļu uz . . . uz laimi . . ."

Viņš pieceltos no popētā rakstāmgalda krēsla, apietu galdam apkārt, nostātos aiz nelaimīgās, uzliktu tai rokas uz drebošajiem pleciem un teiktu tikai vienu vārdu: „Ilga . . ." Bet šajos divos balsienos un viņa balss skaņā būtu ietverts viss. Un Ilga saprastu. Viņa pieglaustu vaigu tā rokai, un viņš justu uz tās karstu asaru . . .

Ulža acu priekšā izauga liela ēna, un kāda pazīstama balss skaļi teica:

— Birni! Jums kas izkriķis? Skaķieķies, kur jūs ejat!

— Es . . . Es atvainojos . . . — Uldis uzrāva galvu gaisā un skatījās Nikolajeva laipnajā sejā. Lai cik skarbi skanēja šī vīra balss, acīs aiz kuplajām uzacīm tam vienmēr sēdēja zinīgs, labsirdīgs smīns.

— Ir jau ļabi. Kad ģimnazists iemīļējies, tad pasauli neredz.

— Es . . . es nemaz neesmu . . . — Uldis liedzās.

— He'e! — Nikolajevs smējās. — Ja jūs neir iemīļējies, tad es apēd mana papacha!

Gabalu tālāk Uldis apstājās: vai tiešām citi cilvēki varēja redzēt, ka viņš iemīļējies?

Nieki! Nikolajevs tā runāja tikai tāpēc, ka saskaņā ar vispārējo uzskatu ik ģimnazists pavasarī nepieciešami bija iemīļējies. Uldis atsāka soļot pa Driksas krastmalas apstādījumiem un skatījās, kā ūdeņos atspoguļojās Pils kino dzelteni pelēkais stāvs un tikko lapot sākušie koki. Pavasaris bija pilnā spēkā. Dienas bija pastiepušās jau krietni garas, un vakaros grūti bija nosēdēt istabā pie grāmatām.

Un tomēr tieši šis laiks bija nolikts, kad ģimnazistiem jāaizveŗ acis pasaules jaukumiem un jāurbjas latiņu gramatikas, trigonometrijas, pasaules literātūras un citu zinātnes nozaŗu neizmērojamos dziļumos. Nebija brīnums, ka sauso faktu dumbrājiem gribējās pāri mest jūsmas un pirmās mīlestības sidraboto laipu.

Ilga.

Meitene ar tumšajām, dziļajām acīm, samtaino ādu un valgajām, maigajām lūpām. Sapnis, kas reizēm šķita patiess kā paša roka, bet tad pēkšņi izbeidzās kā pārtrūcis dzīpars. Doma, kas vienu mirkli likās tuva un tveŗama, bet jau nākamajā izgaisa, kā Lielupē iesviesta akmens radītais gredzens.

Uldis apsēdās uz soliņa un raudzījās pāri Driksai un Lielupei. Acs sniedza līdz apvārsnim, kur debesis saskārās ar pelēkzilo meža svītru. Viegla vakara migla sāka krāties virs pļavas, kas šķira abas straumes. Pa čakstes bulvāŗa nekaltajiem akmeņiem aizklikšķināja ormanis. Gumijriteņoto ratu lielās atsperes nejauki čīkstēja. Uldis atskatījās. Ormaņa kulbā sēdēja Gulbis. Kaut laiks bija sauss, pār braucēju bija uzcelts ādas lietus sargs. Skolotāja ķermenis klanījās līdz katram ratu šūpojienam. Kuŗu katru acumirkli tas varēja zaudēt līdzsvaru un izkrist no ormaņa.

Tātad, tomēr taisnība!

Jau labu laiku pirms Lieldienām bija paklīdušas valodas, ka Gulbis sācis dzert un ka dzērumu izgulot ormaņa ratos, braukādams pa pilsētas nomales ielām.

(Turpinājums sekos)

Skautu Sv. Jura dienas svinibas

Kanadas latviešu skautu jendas gadskārtēja pavasara parade un dievkalpojums, par viņam piedaloties gaidām, notika 23. aprīlī Sv. Katrīnu kanadiesu skautu nometnē Camp Wetaskiwin. Jau agrā rītā tur skanēja skautu un gaidu jautras calas un sasauksanas, ierodoties gan autobusos, gan privātas automasinas. Svinīgas piedalījās ap 300 skautu un gaidu, kuŗus nebija atbaidijis aukstais un nemīligais laiks.

Kad atskaneja komandanta V. Vagnera spriegas komandas, apas jendas nostājas svinīgajai karogu paceliśanai: ienām augstajā masta uzvijas Latvijas un Kanadas karogi, kuŗus zemāk jautri sveica vejā plivinātie baltie skautu un gaidu karogi. Pēc tam visi pulcejās plasajā skautu mītnē, kur dievkalpojumu vadija māc. E. Pavasars no Hamiltonas. Pec dievkalpojuma notika parāde, kuŗu pieņēma skautu jendas prs E. Dāvidsons un latviešu gaidu pr-ce M. Vilka. Kā viesi piedalījās arī kanadiešu nometnes parzinis D. Dēlijs un Sitona novada priekśnieka palīgs Edm. Ozols. Parādes dalībniekus uzrunāja LNAK jaunatnes nozares vaditājs M. Zandbergs, nododot valdes priekśsēža J. Niedras sveicienus. No Kanadas DV zemes valdes un Sv. Katrīnas DV nodaļas sveica F. Konrads, latviešu gaidu pr-ce M. Vilka nodeva sasumusās jendas pr-ces A. Martinsones sveicienus, skautu jendas pr-ks E. Davidsons visiem novēleja labu nometnošanu, bet vietējā kanadiesu skautu novada vārdā apsveikumu teica D. Dēlijs.

Sakarā ar Kanadas simtgadi śai skautu nometnē visu gadu plīvos arī Latvijas karogs, kuŗu D. Dēlijs saņēma no Jelgavas (5.) skautu vienības pr-ka Jura Līgera kā jelgavnieku dāvinājumu savam kanadiešu novadam. Par svētku dalībnieku paēdināśanu pec parādes bija rūpējusies Jelgavas (5.) skautu vienības vecāku padome.

Pēcpusdienā paredzētās nodarbibas vēsā laika dēļ notika telpās. Tajās, atbildot uz E. Dāvidsona asprātīgi sastāditu jautājumu virkni, savas zināśanas varēja parādīt gan guntiņas un mazskauti, gan arī skauti un gaidas. Pa vidu vijās gan skautu un gaidu, gan arī latviešu tautas dziesmas. Nobeigumā E. Dāvidsons demonstrēja pašu uzņemtu filmu par skautu un gaidu dzīvi. Tā nemanot pienāca vēla pecpusdienas stunda, kad visi atkal pulcējās parādes laukumā, lai sveiktu Latvijas karogu. Tad ierūcās daudzo automašīnu motori, un svinību dalībnieki devās atpakaļ uz savām dzīvesvietām Toronto, Hamiltonā, Londonā, Niagarā un pašās Sv. Katrīnās.

☆

Trimdas skautu 5. konference Kanadā notika 20. aprīlī Torontō, piedaloties pārstāvjiem no latviešu (jendas starptautisko sakaru nozares vadītājs Edm. Ozols), igauņu, lietuviešu, poļu, ungāŗu un ukraiņu skautu organizācijām. Sēdes dalībnieki pārrunāja śai vasarā rīkojamās skautu draudzības nometnes programmu. Kā jau ziņots, nometne notiks pie Barry's Bay, 200 jūdžu ziemeļos no Toronto. Lūgto 7000 dol. vietā Kanadas simtgades komisija Otavā atvēlējusi tikai 2600 dol., kādēļ nācās atmest plānoto nometnes dalībnieku ekskursiju uz pasaules izstādi Montrealā. Tās vietā notiks izbraukums uz Otavu. Paredzēta arī īpaša pieņemśana un kāda Kanadas valdības locekļa uzruna, tāpat ziņu ievietośana par nometni kanadiešu laikrakstos un reportāžas radioraidījumos. Śai virzienā jau strādā poļu un ukraiņu centrālās organizācijas Kanadā, kuŗas dos arī naudas līdzekļus.

Nometne ilgs no 12.—20. augustam. Piedalīśanās maksu noteica 22 dol. katram dalībniekam-skautam, bet vaditāji māksās tikai 3 dol. Dalības maksā ieskaitīta arī apdrośināśana pret negadijumiem. No katras tautības 8 skautiem viens varēs nometnē piedalīties par 3 dol. maksu. Visus nometnes dalībnieku ceļa izdevumus, neatkarīgi no dzīvesvietas, segs no nometnes kases līdzekļiem. No Toronto uz nometni izbrauks ar autobusu, līdz Toronto nometnes dalībniekiem jābūt iekļūst pašiem, iesniedzot kvīti par ceļa izdevumiem.

Nometnē paredzētas arī dažādas sacensības — nometnes iekārtośanā, tās izdaiļośanā un skautu mākās. Nometnotāju rīcībā būs daudzās poļu jūras skautu buru un aiņu laivas, arī citi ūdenssporta rīki. Notiks arī apmācības šaušanā.

Katrai tautībai nometnes laikā paredzēta viena diena, kuŗā jāiemāca pārējiem viena dziesma oriģinālvalodā. Śai dienā attiecīgās tautības skautiem būs arī jāpalīdz nometnes saimniecēm pagatavot kādu īpatāku nacionālu ēdienu. Notiks arī mazāka apmēra izstāde, kuŗā katra tautība varēs parādīt savu devumu Kanadas simtgadei.

E. O.

LATVI VADĪS J. ZUNTAKS

Latviešu mākslinieku vienības Latvis gada sapulci 27. aprīlī Toronto vadīja E. Krūmiņš, bet protokolēja J. Zuntaks, piedaloties 12 pilntiesīgiem biedriem. Vispārēju pārskatu par līdzšinējo darbību sniedza valdes priekśsēdis E. Krūmiņš, pakavējoties pie rīkotajām izstādēm un gadskārtējā mākslinieku karnevāla, kas izdevies labi. Tas, kā ziņoja kasieris Z. Jurševskis, devis 3026 dol. ienākumu, bet telpu īrei un citiem izdevumiem izmaksāti 1416 dol., tā sarīkojums devis 1610 dol. atlikumu. Pašreiz vienība intensīvi gatavojas latviešu dienu izstādei Montrealā, kur to atklās 20. maijā brāļu Gemstu mākslas galerijā. Izstādei paredzētie darbi jānodod līdz 6. maijam A. Jansonam (2912 Danforth Ave., Toronto 13, Ont., tālr. 698—1469 vai 216—1959). Revīzijas komisija atzina valdes darbību par sekmīgu, un K. Langenfelda ierośinājumā visiem izteica pateicību.

Darba apstākļu dēļ no pienākumiem atlūdzās līdzšinējais valdes priekśsēdis Edgars Krūmiņš. Viņa vietā ievēlēja Jāni Zuntaku, bet valdē Z. Jurševski, K. Kronbergu un Valiju Mērnieci. Piekto valdes locekli nolēma pieaicināt vēlāk. Revīzijas komisijā ievēlēja K. Langenfeldu un E. Krūmiņu.

Plašas pārrunas izraisīja jautājums, kā turpmāk uzņemt dažādo organizāciju aicinājumus dekorēt sarīkojumu telpas, lūgumus dāvināt gleznas izlozēm un līdzīga veida pakalpojumus. Šādus aicinājumus parasti nodod valdes priekśsēdim un valdei, bet tā nevar uzdot biedriem veikt citu organizāciju pieprasījumus. Pēc vispusīgām pārrunām sapulce vienojās, ka Latviešu mākslinieku vienība Latvis par savu pienākumu uzskata gatavot dekorācijas Latvijas valstssvētku sarīkojumiem, bet citos gadījumos ieinteresētajām organizācijām jāvienojas ar pašiem Latvja biedriem-māksliniekiem.

Vispusīgu informāciju par Redingas mākslas mūzeju-galeriju, kur pašreiz notiek Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonda rīkotā mākslas izstāde, sniedza fonda valdes loceklis Z. Jurševskis. Par mūzeju un izstādes atklāśanu jau ziņots mūsu laikraksta iepriekšējos numuros.

R. N.

Gleznotāja T. Grīnberga dāvinājums Kanadas vanagiem

Kad pirms pāris gadiem Klīvlendas DV apvienība aicināja mākslinieku Teodoru Grīnbergu piedalīties ar saviem darbiem tās rīkotajā izstādē, gleznotājam radās doma vienu darbu īpaši veltīt Daugavas Vanagu organizācijas darbam un mērķim, parādot to simboliski. Tā kā līdz izstādes laikam šis iecerētais un jau iesāktais darbs vēl nebija pabeigts, T. Grīnbergs nevarēja domu īstenot un gleznu dāvināt klīvlendiešiem. Ja tā var teikt, tā bija nelaime Klīvlendas DV apvienībai, toties laime Kanadas DV saimei, jo tagad T. Grīnbergs ieceri īstenojis un savu 75 x 105 cm formāta gleznu „Sardzē" dāvinājis paša mājas vanagiem un vanadzēm.

Gleznā redzami divi vanagi kāda augsta koka galotnē vai pamestā ērgļu ligzdā. Viens vanags tieši nolaidies uz ligzdas malas, kur to jau gaidījis otrs, apveltījot pielidojušo ar „stingru, bet draudzīgu" skatienu. No augstās vietas pārredzams plašs apgabals ar vasaras debesīm fonā.

Piezīmējams, ka mākslinieks T. Grīnbergs arī līdz šim dažādos veidos atbalstījis DV organizācijas darbu, it sevišķi pretkomūnistiskās cīņas laukā, bet jebkādas atlīdzības izgatavojot saukļus un plakātus 14. jūnija demonstrācijām u. c.

T. K.

KALEIDOSKOPS

★ Lesterā, Anglijā, pirmoreiz sarīkots referātu vakars ar K. Putrāna priekślasījumu „Mūsdienu kultūras seja". Rīkotāji, Latviešu katoļu biedrības Lielbritanijā Lesteres nodaļa, bijuši ļoti pārsteigti, kad uz priekślasījumu ieradies negaidīti kupls klausītāju skaits...

★ Skolas padome nolēmusi pie Minsteres ģimnazijas nodibināt mūzikas fondu, lai skolas audzēkņiem dotu iespēju mūzikālai izglītībai, iepazīstoties ar instrumentiem un apgūstot prasmi tos lietot.

Ed. Grosbergam 75 gadi

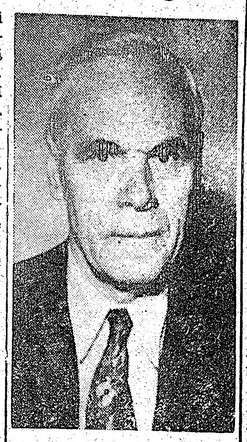

Eduards Grosbergs

Sarežģīts un dažreiz arī visai grūts, bet arī panākumiem bagāts bijis architekta, sabiedriskā un valsts darbinieka Eduarda Grosberga mūžs. Viņš 27. aprīlī atskatījās uz 75 mūža gadiem. Gavilnieks dzimis Džūkstes pagastā, 1904. gadā iestājies Tukuma jaunatvērtās komerckolas sagatavošanas klasē, bet 1912. gadā uzsāka studijas Rīgas politechniskā institūtā architektūras fakultātē, pēc institūta evakuēšanas uz Maskavu, turpinot studijas tur. Pirmā pasaules karā jubilāru iesauca cara armijā, kuŗā piedzīvojis raibas gaitas dažādos pulkos un pilsētās, kamēr piesaistījās latviešu t.s. Troickas pulkam, ar kuŗu 1920. gada rudenī atgriezās dzimtenē, kur tūlīt iestājās Latvijas universitātē pārtraukto studiju turpināśanai. Tās viņš pabeidza 1930. gadā, iegūstot architekta grādu. Gadu vēlāk viņu ievēlēja Latvijas architektu biedrības valdē, kuŗā uzņēmās kasieŗa pienākumus, tos veicot līdz aiziešanai trimdā otra pasaules kara beigu posmā. Jubilārs darbojās arī par īpašu arhitektu žurnāla redakcijas locekli.

Līdztekus studijām E. Grosbergs strādāja par Latvijas valsts kontroles ierēdni, iesākot ar necilo rēķinveža amatu, drīz izvirzījās par kontrolieģijas locekli, bet vēlāk bija šīs iestādes vadītājs —valsts kontroles šefs. Nodibinoties Latvijas celtniecības komitejai, viņu izraudzīja arī par lauku būvniecības sekcijas locekli, 1938. gadā par monumentālo celtņu fonda komitejas locekli. Jubilārs bijis arī Armijas ekonomiskā veikala un Tiesu pils būvniecības komisiju loceklis, tāpat projektējis vairākas celtnes Rīgā un provincē.

Kad trimdas sākumā (Vācijā) 1945. gadā Detmoldā nodibinājās Latviešu centrālā komiteja, E. Grosbergs piedalījās tās darbā un vadīja revīzijas komisiju līdz 1947. gadam, kad izceļoja uz Angliju, sekojot jau agrāk aizbraukušajai dzīvesbiedrei un bērniem. Pēc 8 bezdarba mēnešiem viņš Anglijā atrada nenozīmīgu nodarbošanos nepiemērotā darbā. Tā E. Grosbergs ar ģimeni devās tālāk uz Kanadu, kur nu jau 13 gadu dzīvo Toronto un nodarbināts kādā baznīcā.

Jubilārs ir korporācijas Patria filistrs un DV organizācijas biedrs, apbalvots ar Trijzvaigžņu ordeni un Latvijas brīvības cīņu piemiņas zīmi.

A. K.

KO SOLA „JAUNĀS GAITAS" GLEZNU IZPĀRDOŠANA UN ŪTRUPE?

Latviešu namā Toronto apgāda Ceļinieks laudis 6. maija vakarā rīko žurnāla „Jaunā Gaita" ceļojošās gleznu skates izpārdošanu un tai sekojošu ūtrupi: plkst. 6 vakarā sāksies gleznu izpārdošanas akcija, kas turpināsies līdz 8 vakarā resp. līdz stundai, kad sāksies Čikagas Piecīšu vakars nama apakšējā zālē. Gleznu skate un izpārdošana notiks augšējā zālē, kur savā elementā darbosies šaržists-ātrzīmētājs un „Globālās būšanas" autors Eduards Keišs. Un tur par minimālu samaksu interesenti, suvenīru mīlētāji un mākslas draugi varēs iegādāties savu seju un profilu dziļurbumus, kas derīgi sava paskata atstāšanai nākamajām paaudzēm, bērniem un mazbērniem. Tai pašā laikā visi laipni lūgti apskatīt pie sienām pakārto pazīstamu latviešu gleznotāju darbus, kas, izdevīgi nocenoti, būs dabūjami pirkšanai ar dievīzi: kas pirmais brauc, tas pirmais maļ. Kamēr apakšā notiks Čikagas Poecīšu kabarē vakars, apgāda Ceļinieks laudis augšējā zālē pulcēsies gadskārtējā viesu vakarā, kas domāts „Mazputniņa"„ „Mēs" un „Jaunās Gaitas" darbinieku pārrunām, tāču skatītājiem nebūs liegts vērot un pirkt mākslas darbus arī šai laikā.

Kad pusnakts stundā būs situši un kad Piecīšu jautrie akordi izskanējuši un atbalsojušies pāri visai Kolledžas ielai, augšējā zālē ap plkst. 12 naktī iesāks „Jaunās Gaitas" mākslas skates darbu ūtrupi, kuŗu vadīt aicināts ir A. Kerāns, bet par palīgiem darbosies „Jaunās Gaitas" redaktori.

Ar šo „Jaunā Gaita" grib pārspēt „Godīgo Edi", kas, cik zināms, kādreiz naktī savā veikalā par brīvu izdalīja grauzdētas un ceptas vistiņas. Kādi pārsteigumi paredzēti „Jaunajai Gaitai", par to lai pārliecinās katrs pats.

„Jaunās Gaitas" redakcija

Tautas nākotnei dzivojušas

Trimdas darbinieku pulks brīvajā pasaulē ar katru gadu top retāks. Šāgada pirmais ceturksnis radījis dziļas rētas arī Baltijas sieviešu padomē, kas zaudējusi dzejnieci un juristi Karolu Dāli, šīs padomes locekli Nujorkā. Sāpīgi izjūt igauņi savas kultūras darbinieces Helēnes Johani un lietuvieši Izabelas Matusevičiūtes, ļoti aktīvas lietuviešu kultūras rosinātājas un vaditājas, aiziešanu mūžībā. Visām viņām bija kopīgs dziļš patriotisms.

Karolu Dāli šai laikrakstā piemin ējām tieši pēc viņas šķiršanās no zemes gaitām. Tā šoreiz mazliet pakavēsimies pie mūsu abu kaimiņu un likteņu biedru patriotēm un viņu darbības.

Helēne Johani, dzim. Kleitsmane, cēlusies, no igauņu lauksaimnieku dzimtas (1893. g.), beigusi ģimnaziju Tallinā, izglītību turpinājusi paidagoģiskajos kursos pie Tērbatas (Tartu) universitātes, strādājot par skolotāju lauksaimniecības vidusskolā, precējusies ar šīs skolas direktoru. Viram agri mirstot, viena izaudzinājusi divus bērnus, strādādama par ģimnazijas skolotāju. Veicot divus atbildīgus uzdevumus, atradusi tomēr iespēju darboties arī sabiedriski: bijusi igauņu aizsardžu vadītāja Pērnavā un Tallinā. 1944. gadā kopā ar meitu devusies bēgļu gaitās uz Zviedriju (dēls bijis karā). 1950. gadā ar meitas ģimeni pārcēlusies uz Kanadu, kur blakus maizes darbam Farmakoloģiskajā institūtā pie Toronto universitātes ļoti plaši izvērtās Helēnes Johani sabiedriskā darbība.

Vairākus gadus viņa bija Igauņu nacionālās padomes sekretāre, Igauņu vēstures komitejas priekśsēža vietniece, gaidu vadītāja, Igauņu sieviešu apvienības kultūras komisijas priekśsēde, BSP valdes locekle, Skolotāju b-bas biedre. Daudz rūpējusies par igauņu bērnu vasaras koloniju Udorā. Igauņu Sv. Andreja baznīcas draudzes vakaros lasījusi dziļi pārdomātus referātus u. t. t. Daudz arī rakstījusi par izglītības un audzināśanas jautājumiem igauņu presē. Sacerējusi darbu „Māja un bērns". Viņas galvenais mērķis trimdā, kā apliecina bijušie darba biedri, bijis sniegt pareizu audzināśanu un izglītību igauņu jaunatnei, lai tā augtu brīvajai nākotnes Igaunijai.

Helēnes Johani pašaizliedzīgo darbību pārtrauca ļauna slimība. Svētbrīdī Sv. Andreja baznīcā pie viņas šķirsta pulcējās ļoti plašā skaitā pateicīgie igauņu tautiešī, tautietes un jaunā paaudze, kā arī abu pārējo Baltijas tautu pārstāves. Svētrunu teica māc. O. Pello. Ilgus gadus sadarbojoties BSP, Helēni-Johani varēja vērot kā kultūrālu un ļoti apzinīgu cilvēku.

Lietuviete Izabela Matusevičiūte bija dinamiska un ienesa dzīvīgumu ikvienā sabiedrībā. Ar latvietēm viņa vienmēr sasveicinājās latviski un varēja sarunu latviski uzsākt. Dzimusi laukos, Vilkaviśķu tuvumā, 1906. gadā divpadsmit bērnu ģimenē. 1933. gadā viņa beigusi Kaunas universitātes teoloģijas un filozofijas fakultāti, bijusi skolotāja vidusskolās, kur mācījusi lietuviešu valodu un literatūru, vākusi folkloru un mudinājusi to darīt audzēkņus. Tieksme aizvien kaut ko vairāk mācīties viņu aizveda uz Berlīni, kur studēja Fridricha Vilhelma universitātes slavonikas institūtā. 1944. gadā viņa, tāpat kā mēs un daudzi igauņi, kļuva trimdiniece — cauri Austrijai nonāca Bavārijā, kur strādāja lietuviešu bēgļu skolās un atkal studēja, šoreiz Getingenas universitātē, bet 1949. gadā devās uz Kanadu. Se visu brīvo laiku viņa ziedoja trimdiniekū organizēśanai, vadībai, kultūras lietu kārtośanai un jaunatnes audzināśanai, piedalīdamās gan skolotāju kongresos, gan jauniešu nometnēs, lasīdama lekcijas par lietuviešu kultūru. Viņa šeit sniedza arī 100 radio priekślasījumu par šo tematu, vadīja augstākus kursus par lietuviešu vēsturi, pārraudzīdama 10 lektoru, pati bez tam sagatavoja lietuviešu valodas skolotājus. BSP locekle kopš tās dibināśanas 1952. gadā. Viņa arī dzīvi piedalījās lietuviešu presē, rakstīdama apcerējumus par audzināśanu, tulkoja grāmatas no vācu valodas, 7 gadus bija žurnāla „Moteris" redaktore Toronto. No savas nelielās algas viņa aizsūtīja 100 saiņu trūcīgajiem uz Lietuvu.

Šāgada 12. aprīlī Toronto apstājās viņas straujā sirds. Lietuvieši atzīstas, ka viņi ar I. Matusevičiūtes aiziešanu zaudējuši ļoti aktīvu, zināśanām bagātu skolotāju un organizētāju darbam, kam bija sagatavot jaunu audzi Lietuvas brīvības atgūśanai.

Kā redzam, visām aizgājējām mērķis bija viens — savas tautas brīvība.

Angelika Gailīte

Latviešu dienās pulcēsies arī „baņķieŗi"

Papildinot iepriekšējo informāciju par latviešu dienu atsevišķajiem sarīkojumiem Montrealā, kuŗa sniegta mūsu laikrakstā 22. marta un 5. aprīļa numuros, tagad zināmi arī kopmēģinājumu laiki programmas izpildītājiem. Mēģinājums jauktajam kopkorim paredzēts 20. maijā plkst. 9 rītā Salle Claude Champagne telpās (220 Bellingham Rd.) un 21. maijā turpat plkst. 10 rītā. Vīru korim kopmēģinājums nolikts 20. maijā plkst. 11.30 dienā St. Kevin's skolā (3900 Dupuis Ave.), bet 21. maijā plkst. 9.30 rītā Salle Claude Champagne telpās. Deju kopām kopmēģinājums notiks 20. maijā plkst. 9 rītā St. Kevin's skolā.

Montrealas latviešu namā (2372 Hampton Ave., Montreal 28, Que., tālr. 481—7978), kur darbojas latviešu dienu rīcības komiteja un saņemama visa vajadzīgā informācija, 20. maijā plkst. 10 rītā notiks arī Latviešu kreditsabiedrību apvienības sanāksme. Kā jau iepriekš ziņots, 20. maijā plkst. 10 rītā brāļu Gemstu mākslas galerijā (5380 Sherbrooke St. W.) atklās Latviešu mākslinieku vienības Latvis gleznu un skulptūru izstādi. Šīs skates sagatavošanas priekšdarbi Z. Jurševska vadībā risinās sekmīgi, un paredzams, ka izstāde būs visai iespaidīga mūsu tēlotājmākslas reprezentācija.

Latviešu dienu ietvaros svinīgu dievkalpojumu noorganizējusi arī Montrealas latviešu katoļu draudze. Tas notiks 21. maijā plkst. 1 dienā Notre Dame baznīcas kapellā (426 Sulpice St.). Dievkalpojumu vadīs prāvests A. Pekšs.

Ieejas karšu pieprasījumi kā svētku koncertam, tā arī ballei, rakstnieku cēlienam un citiem atsevišķiem sarīkojumiem ienāk jau it kuplā skaitā, bet latviešu dienu rīcības komiteja aicina pasteigties ar biļešu pasūtinājumiem, rakstot uz iepriekš jau minēto adresi Montrealas latviešu namā.

R. N.

TORONTO ZIŅAS

◐ Zviedrijas viesa — Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra informācijas daļas vaditāja Osvalda Freivalda referāts par mūsu sabiedrisko un politisko aktivitāti 28. aprīlī Latviešu namā bija pulcinājis ap 70 klausītāju. Referents pieskārās arī daudzkārt pārrunātajam jautājumam par okupētās Latvijas apmeklējumiem. Okupācijas vara ar sevišķiem vilinājumiem griezusies pie Zviedrijas latviešiem, piedāvājot t.s. nedēļu nogaļu apciemojumus pat bez vīzām. Šādi apmeklējumi tomēr uzskatāmi par bīstamiem, un Latviešu nacionālais fonds Skandinavijā to vietā ieteic labāk izsaukt piederīgos un pazīņas apciemojumiem no Latvijas. Referātu vakaru bija rīkojusi DV Toronto nodaļa, to atklāja tās valdes priekśsēdis I. Zamlovskis, bet sarīkojuma vaditājs O. Kļavenieks, pateicoties viesim, pasniedza P. Aigara romānu „Atkusnis sākās oktobrī". Pēc referāta notika atklāts biedru vakars, kuŗā J. Gailīša uzņemtās krāsu filmas par DV dzīvi demonstrēja V. Cinis.

◐ Vairāk nekā 50 klausītāju bija ieradušies Latviešu nama dāmu komitejas referāta vakarā 27. aprīlī, kas bija veltīts temaitam par mājas apkārtnes izdaiļośanu.

Ar uzrunu sarīkojumu atklāja dāmu komitejas priekśniece E. Galdiņa, bet daiļdārzniecības speciālists A. Gailītis vispusīgā stāstījumā pakavējās pie jaunākajām metodēm košumdārzu ierīkośanā un kopśanā. Par peldbaseinu ierīkośanu savukārt referēja šis nozares lietpratējs A. Budrēvics. Abi referenti savus stāstījumus papildināja ar krāsu diapozitīviem un vēlāk atbildēja uz klausītāju jautājumiem. Dāmu komiteja bija klājusi arī kafijas galdu.

◐ Ģimenes un draugu pulciņā 27. aprīlī uz 75 mūža gadiem atskaitījās sabiedrībā pazīstamais Eduards Grosbergs. Gavilnieku apsveica Sv. Andreja draudzes vārdā māc. A. Cops, LNAK valdes priekśsēdis J. Niedra un korporācijas Patria seniors E. Lapiņš, bet draugu vārdā V. Kaļiņš.

◐ Latviešu baptistu draudzes reliģiski-ētiskā pārdomu vakarā māc. R. Ekšteins runāja par tematu „Cilvēks Dieva desmit spogulos". Koncerta daļā dziedāja soliste Maiga Dežardēna ar Martu Tūteri pie klavierēm. Bija ieradušies 57 apmeklētāji. Šīs sezonas pēdējais pārdomu vakars notiks 24. maijā plkst. 8 vakarā Latviešu namā, kur māc. R. Ekšteins referēs par tematu „Vesels cilvēks slimā pasaulē", bet dziedās baritons P. Geistauts ar Martu Tūteri pie klavierēm.

◐ Sakarā ar Latviešu nacionālā fonda Skandinavijā valdes locekļa un Latvijas atbrīvošanas komitejas Eiropas centra informācijas daļas vaditāja O. Freivalda viesošanos, LNAK bija sasaukusi informātīvu sēdi, kuŗā bez valdes priekśsēža J. Niedras un viņa vietniekiem T. Kronberga un A. Raviņa piedalījās arī politiskās nozares vaditājs V. Upesiācis, DV Toronto nod. informācijas daļas vaditājs V. Cinis u.c.

◐ Anšlava Eglīša komedija „Jolanta Durbe", kuŗu divās viesizrādēs 29. aprīlī spiedza Amerikas latviešu teatŗa Vašingtonas ansamblis O. Urśteina režijā, bija pulcinājusi kopskaitā ap 700 skatītaju.

◐ Bijušo Vija Olava komerckolas absolventu sanāksme notiek 3. maijā plkst. 7.30 vakara Sv. Andreja baznīcas telpās. Visi bijušie olaviesi aicināti ierasties.

◐ Sakarā ar vairākiem citiem sarīkojumiem, bingo spēles 27. aprīlī nenotika, bet śīs sezonas nobeiguma vakars paredzēts 12. maijā plkst. 8 vakarā Latviešu namā.

◐ Sabiedrības Canadian Junior Ballet, kuŗas māksliniecišķā vaditāja ir Diana Jablokova-Vorpa, śāgada izrādes Toronto notiks 5. maijā plkst. 8.15 vakarā un 6. maijā plkst. 2.30 pecpusdienā MacMillan teātrī (Edward Johnson Building, 87 Queens Park). Programmā četri īsbaleti. Ieejas maksa 2.50 dol., studentiem un skolēniem puscena.

◐ Latviešu katoļu draudzes gadskārtējā rīkotā pavasaŗa balle 29. aprīlī Latviešu namā bija pulcinājusi ap 100 viesu. Paredzams, ka sarīkojums dos draudzei nelielu atlikumu.

◐ Bračista P. Zariņa patstāvīgais koncerts 29. aprīlī bija pulcinājis vairāk nekā 200 atsaucīgu klausītāju. Par teicamo sniegumu mākslinieks saņēma bagātīgas ziedu veltes.

◐ Latviešu katoļu draudzes lauku īpašuma Mežciems pārvaldes līdzšinējam priekśsēdim A. Rēķim atsakoties, viņa vietā izraudzīts A. Ģertmanis. Pārvaldes sekretārs būs A. Stikuts, kasieris A. Rēķis, locekļi V. Miklaševičs un A. Zaģs.

◐ Latviešu nama līdzekļu vākśanas akcija turpināsies līdz 15. maijam, kad visi talcinieki aicināti nodot savus sarakstus, savākto naudu un kvīšu grāmatiņas, neatkarīgi no gūtajiem panākumiem. Valdes kasieris V. Korojkevičs dežurēs Latviešu namā 4. un 11. maijā no plkst. 7.30 vakarā, bet pārējos laikos talcinieki var sazināties pa tālr. 485—7114. Līdz šim no 133 rajoniem pilnīgi pārskati saņemti par 76, bet savāktā kopsumma ir 33.761 dol. Arī visi latvieši Toronto un apkārtnē aicināti nekavēties ar savām iemaksām un iespējamā veidā atbalstīt šo līdzekļu vākśanu, kas paredzēta nama piebūvei un telpu paplašinājumiem.

VINIPEGA

◐ DV Manitobas nodaļas mednieku un makšķernieku kopa savā gada sapulcē pārrunāja aktuālos darbības jautājumus un izraudzīja vadību nākošajam darba posmam, nolemjot atbalstīt un aktīvi piedalīties visos DV dienu sarīkojumos. Pārrunātos jautājumos sapulces dalībnieki īpašus lēmumus nepieņēma, atstājot nodaļas valdei ar tiem tuvāk iepazīties. Kopas darbu turpinās vadīt līdzšinējais priekśsēdis Armands Kēleris ar palīgu Aleksandru Vācieti un sekretāri Ausmu Kaktiņu. — Kaut dzīvsudraba stabiņš termometrā rādīja visu citu, tikai ne ziedoņa iestāšanos, DV Manitobas nodaļa 22. aprīlī bija rīkojusi pavasaŗa balli, kas bija labi apmeklēta. A. Jandavas un L. Smoļinskas vaditais bazārs nodaļai deva vairāk par 400 dol. atlikumu. — Nodaļa aicina visus vanagus un vanadzes gatavoties Kanadas DV dienām, kuŗas Vinipegā notiks laikā no 4.—6. augustam.

J. V.

Sestdien, š. g. 6. maijā, plkst. 6 vakarā
Toronto Latviešu namā notiks

JAUNĀS GAITAS CEĻOJOŠĀS MĀKSLAS SKATES NOSLĒGUMS

ar sekojošu programmu:

1. Mākslas darbu izpārdošana par pazeminātām cenām. 2. „Jaunās Gaitas" kokteiļu mūzikāls fons. 3. Dažādi pārsteigumi. 4. Mākslas darbu ūtrupe pusnaktī.

VISS ATLIKUMS PAR LABU apgāda Ceļinieks žurnāla **„Jaunās Gaitas" atbalstam.**

Mākslas mīļotājiem un kollekcionāriem šī būs vienreizēja iespēja iegūt savā īpašumā pazīstamu un ievērojamu latviešu mākslinieku darbus. Ja vēlaties apskatīt un pirkt, lūdzu nāciet plkst. sešos. Par pazeminātu maksu uz ātru roku varēsit saņemt arī Ed. Keiša zīmētus šaržus. Ja gribat piedalīties vairāksolīšanā, nāciet no jauna pusnaktī — šāds laika iedalījums ir saskaņā ar Čikagas Piecīšu kabarē vakaru apakšējā zālē. Ja varat, apmeklējiet abus sarīkojumus.

Rīkotāji — Jaunās Gaitas redakcija un apgāds Ceļinieks

Divas diena

(Pārnesums no 1. lpp.)

Igauņu pārstāvis H. Mirka sniedza pārskatu par BATUN financiālo stāvokli. Iepriekšējā gadā izdevumu lielumu segusi lietuviešī no 13. novembŗa demonstrācijas ziedojumu atlikuma; pasreiz to dara latvieši pēc R. Hirša dāvinājuma saņemśanas; nākotnei H. Mirka ieteica pieņemt patstāvīgākus plānus. Viņš informēja par igauņu kongresa aplēsumu, kā var atbalstīt BATUN un tai pašā laikā ieņemt vairāk naudas. Tā kā igauņi zina, ka BATUN aprindās ir daudz jaunās paaudzes piederīgo, kas līdz šim līdzekļu vākśanas kampaņā nav sevišķi dedzīgi atsaukušies, pēdējā akcijā īpaši uzsvērts atbalsts BATUN un — vai nu sagadīśanās dēļ, vai citādi — rezultāti šoreiz tiešām ievērojamā mērā uzlabojušies. H. Mirka lēsa, ka igauņiem ASV darbojas ap 200 organizāciju, bet pārējām tautībām, droši vien, ne mazāk. Ja katra no šīm organizācijām, ar tikpat „savtīgiem nolūkiem", kā augstāk minētais, nominēli atbalstītu BATUN darbu ar 10 dol. gadā, BATUN financiālā baze būtu jau daļēji nodrošināta... H. Mirka, tāpat kā daudzi citi sekojošo pārrunu dalībnieki, uzsvēra nepieciešamību dibināt nacionālitāšu BATUN grupas atsevišķās vietās, tāpat pastiprināt informācijas darbu par BATUN pašu baltiešu presē. Pārrunāts arī ierosinājums dibināt Briviōas fondu, BATUN izdevumus sedzot ar fonda līdzekļu procentiem.

Tā kā Ķestutis Žigas, kas bija apsolījis runāt par to, kā iesaistīt mūsu studentus starptautiskajā politikā, ceļā no Bostonas bija cietis autoklīzmu un ievietots slimnīcā, par šo pašu tematu runāja Nastute Umbražaite, minēdama dažādus veidus, kā studenti var sākt darboties paši savā skolā vai dažādās starptautiskās studentu organizācijās. Viņas dalējam pesimismam stingri oponēja mūsu jaunais ALJAs vīrs Alvis Pauga.

Dr. Dzintars Paegle savā runā par BATUN nākotnes plāniem un iespējām uzsvēra radioraidījumu vajadzību — kā še, tā uz mūsu zemēm aiz dzelzs aizkara. Diskusijas izraisīja prof. Dr. U. Bluķa ierosinājums: rūpēs par nākotni strādāt Baltijas valstu federācijas lietās, kā arī Dr. Dz. Paegles rezolūcija atbalstīt mons. Balkūna plānu—1968. gadā sūtīt uz iespējami daudz zemēm pasaulē baltiešu delegācijas. Kā liekas, laiks šāda projekta īstenośanai nobriedis, jo arī ALAs valdes sēdē pārspriests līdzīgs plāns.

Pārrunāja arī uzsāktos plānus, kuŗu vidū pašreiz galvenais ir t. s. „Goldfingera projekts", t. i. baltiešu zelta, kas noguldīts Anglijas bankā, glābśanas akcija. Izsūtītajiem aicinājumiem stāties iniciātoru pulkā atsaucies necere

AINAS B

Augšējā uzņēmumā pa kreisi: kongresa sūtnis L. Mena Solorzano un Inta Paegle. komitejas priekšsēdis J. Valūna s sarunā kreisi: lietuviešu pārstāvji BATUN centr Dr. S. Simoļūnas. — Apakšējā uzņēmum bi) sarunā ar (no kreisās) Ingrīdu Vīksn

NTO ZIŅAS

Latvijas Eiropas vaditā- āts par olītisko šu na- ausītā- daudz- umam meklē- ar se- ezusies piedā- ciemo- di ap- ni par cionā- vietā erīgos m no bija ja, to dis I. a va- coties a ro- obrī". biedā uz- V dzī- ju bi- a dā- akarā ema- daļo- iklāja E. ēības usīgā nāka- ierī- ldba- eferē- Bud- tāstī- dia- u uz āmu ījas lciņā n at- mais ieku idzes val- kor- La- Ka- dzes karā r te- spo- ēdāja Mar- u ie- s se- kars karā Ek- „Ve- bet s ar n. ionā- s ko- rmā- valda ukuo- val- inīgu si arī drau- plkst. nīcas Diev- s A. i kā ballei, m at- ienāk riešu u pa- ināju- u mi- tviešu N.

des priekšsēža J. Niedras un viņa vietniekiem T. Kronberga un A. Rāviņa piedalījās arī politiskās nozares vadītājs V. Upeslācis, DV Toronto nod. informācijas daļas vadītājs V. Cinis u.c.

● Anšlava Eglīša komēdija „Jolanta Durbe", kuŗu divās viesizrādēs 29. aprilī sniedza Amerikas latviešu teatŗa Vašingtonas ansamblis O. Uršteina režijā, bija pulcinājusi kopskaitā ap 700 skatītāju.

● Bijušo Viļa Olava komerceskolas absolventu sanāksme notiek 3. maijā plkst. 7.30 vakarā Sv. Andreja baznīcas telpās. Visi bijušie olavieši aicināti ierasties.

● Sakarā ar vairākiem citiem sarīkojumiem, bingo spēles 27. aprīlī nenotika, bet šīs sezonas nobeiguma vakars paredzēts 12. maijā plkst. 8 vakarā Latviešu namā.

● Sabiedrības Canadian Junior Ballet, kuŗas mākslinieciskā vadītāja ir Diana Jablokova-Vorpa, sāgada izrādes Toronto notiks 5. maijā plkst. 8.15 vakarā un 6. maijā plkst. 2.30 pecpusdienā MacMillan teātrī (Edward Johnson Building, 87 Queens Park). Programmā četri īsbaleti. Ieejas maksa 2.50 dol., studentiem un skolēniem puscena.

● Latviešu katoļu draudzes gadskārtējā rīkotā pavasaŗa balle 29. aprīlī Latviešu namā bija pulcinājusi ap 100 viesu. Paredzams, ka sarīkojums dos draudzei nelielu atlikumu.

● Bračista P. Zariņa patstāvīgais koncerts 29. aprīlī bija pulcinājis vairāk nekā 200 atsaucīgu klausītāju. Par teicamo sniegumu mākslinieks saņēma bagātīgas ziedu veltes.

● Latviešu katoļu draudzes lauku īpašuma Mežciems pārvaldes līdzšinējam priekšsēdim A. Rēķim atsakoties, viņa vietā izraudzīts A. Ģertmanis. Pārvaldes sekretārs būs A. Stikuts, kasieris A. Rēķis, locekļi V. Miklaševičs un A. Začs.

● Latviešu nama līdzekļu vākšanas akcija turpināsies līdz 15. maijam, kad visi talcinieki aicināti nodot savus sarakstus, savākto naudu un kvīšu grāmatiņas, neatkarīgi no gūtajiem panākumiem. Valdes kasieris V. Korolkevičs dežurēs Latviešu namā 4. un 11. maijā no plkst. 7.30 vakarā, bet pārējos laikos talcinieki var sazināties pa tālr. 485—7114. Līdz šim no 133 rajoniem pilnīgi pārskati saņemti par 76, bet savāktā kopsumma ir 33.761 dol. Arī visi latvieši Toronto un apkārtnē aicināti nekavēties ar savām iemaksām un iespējamā veidā atbalstīt šo līdzekļu vākšanu, kas paredzēta nama piebūvei un telpu paplašinājumiem.

VINIPEGA

● DV Manitobas nodaļas mednieku un makšķernieku kopa savā gada sapulcē pārrunāja aktuālos darbības jautājumus un izraudzīja vadību nākošajam darba posmam, nolemjot atbalstīt un aktīvi piedalīties visos DV dienu sarīkojumos. Pārrunātos jautājumos sapulces dalībnieki īpašus lēmumus nepieņēma, atstājot nodaļas valdei ar tiem tuvāk iepazīties. Kopas darbu turpinās vadīt līdzšinējais priekšsēdis Armands Kēleris ar palīgu Aleksandru Vācieti un sekretāri Ausmu Kaktiņu. — Kaut dzīvsudraba stabiņš termometrā rādīja visu citu, tikai ne ziedoņa iestāšanos, DV Manitobas nodaļa 22. aprīlī bija rīkojusi pavasaŗa balli, kas bija labi apmeklēta. A. Jandavas un L. Smoļinskas vadītais bazārs nodaļai deva vairāk par 400 dol. atlikumu. — Nodaļa aicina visus vanagus un vanadzes gatavoties Kanadas DV dienām, kuŗas Vinipegā notiks laikā no 4.—6. augustam. **J. V.**

6. maijā, plkst. 6 vakarā
Latviešu namā notiks
**S CEĻOJOŠĀS MĀKSLAS
ES NOSLĒGUMS**
ojošu programmu:
šana par pazeminātām cenām. 2. „Jau- mūzikāls fons. 3. Dažādi pārsteigumi.
e pusnakti.
R LABU apgāda Ceļinieks žurnāla am.
un kollekcionāriem šī būs vienreizē- sumā pazīstamu un ievērojamu latvie- Ja vēlaties apskatīt un pirkt, lūdzu pazeminātu maksu uz ātru roku va- ciša zīmētus šaržus. Ja gribat piedalī- ciet no jauna pusnakti — šāds laika ar Čikagas Piecīšu kabarē vakaru apmeklējiet abus sarīkojumus.
Gaitas redakcija un apgāds Ceļinieks

Divas dienas nākotnei...

(Pārnesums no 1. lpp.)

Igauņu pārstāvis H. Mirka sniedza pārskatu par BATUN finansiālo stāvokli. Iepriekšējā gadā izdevumu lielumu seguši lietuvieši no 13. novembŗa demonstrācijas ziedojumu atlikuma; pašreiz to dara latvieši pēc R. Hirša dāvinājuma saņemšanas; nākotnei H. Mirka ieteica pieņemt patstāvīgākus plānus. Viņš informēja par igauņu kongresa aplēsumu, kā var atbalstīt BATUN un tai pašā laikā ieņemt vairāk naudas: tā kā igauņi zina, ka BATUN aprindās ir daudz jaunās paaudzes piederīgo, kas līdz šim līdzekļu vākšanas kampaņā nav sevišķi dedzīgi atsaukušies, pēdējā akcijā īpaši uzsvērts atbalsts BATUN un — vai nu sagadīšanās dēļ, vai citādi — rezultāti šoreiz tiešām ievērojamā mērā uzlabojušies. H. Mirka lēsa, ka igauņiem ASV darbojas ap 200 organizāciju, bet pārējām tautībām, droši vien, ne mazāk. Ja katra no šīm organizācijām, ar tikpat „savtīgiem nolūkiem", kā augstāk minētais, nominēli atbalstītu BATUN darbu ar 10 dol. gadā, BATUN financiālā baze būtu jau daļēji nodrošināta . . . H. Mirka, tāpat kā daudzi citi sekojošo pārrunu dalībnieki, uzsvēra nepieciešamību dibināt nacionālitāšu BATUN grupas atsevišķās vietās, tāpat pastiprināt informācijas darbu par BATUN pašu baltiešu presē. Pārrunāts arī ierosinājums dibināt Brīvības fondu, BATUN izdevumus sedzot ar fonda līdzekļu procentiem.

Tā kā Ķestutis Žigas, kas bija apsolījis runāt par to, kā iesaistīt mūsu studentus starptautiskajā politikā, ceļā no Bostonas bija cietis autoklizmu un ievietots slimnīcā, par šo pašu tematu runāja Nastute Umbražaite, minēdama dažādus veidus, kā studenti var sākt darboties paši savā skolā vai dažādās starptautiskās studentu organizācijās. Viņas dalējam pesimismam stingri oponēja mūsu jaunais ALJAs vīrs Alvis Pauga.

Dr. Dzintars Paegle savā runā par BATUN nākotnes plāniem un iespējām uzsvēra radioraidījumu vajadzību — kā še, tā uz mūsu zemēm aiz dzelzs aizkara. Diskusijas izraisīja prof. Dr. U. Bluķa ierosinājums: rūpēs par nākotni strādāt Baltijas valstu federācijas lietās, kā arī Dr. Dz. Paegles rezolūcija atbalstīt mons. Balkūna plānu—1968. gadā sūtīt uz iespējami daudz zemēm pasaulē baltiešu delegācijas. Kā liekas, laiks šāda projekta īstenošanai nobriedis, jo arī ALAs valdes šēdē pārspriests līdzīgs plāns.

Pārrunāja arī uzsāktos plānus, kuŗu vidū pašreiz galvenais ir t. s. „Goldfingera projekts", t. i. baltiešu zelta, kas noguldīts Anglijas bankā, glābšanas akcija. Izsūtītajiem aicinājumiem stāties iniciātoru pulkā atsaucies necerēti liels baltiešu skaits visā pasaulē, no visdažādākajām aprindām kā mantības, tā izglītības, vecuma un politisko uzskatu ziņā. Tas pierāda, ka esam vēl izkustināmi un vajadzības brīdī varam vēl stāvēt „no sienas līdz sienai".

Sekojošajās vēlēšanās par lietuviešu pārstāvjiem BATUN valdē ievēlēja mons. J. Balkunu, Dr. S. Šimaļūnu un N. Umbražaiti, latviešu — prāv. N. Trepšu, Dr. Dz. Paegli un A. Keiri, igauņu — V. Vinkmanu, H. Ainso un E. Vellenurmu. Igauņu kopas valdē ievēlēti A. Jurjādo, M. Kūskvere un A. R. Nomma, bet latviešu — O. Balodis, I. Rupners, A. Tālberga, M. Zaķis, A. Pauga, U. Bluķis; revīz. komisijā — J. Gaigulis, A. Ozoliņš un A. Uibo; latviešu pārstāvja aizstājējs centrālajā valdē — U. Grava.

Svētdienas rīts bija pulcinājis baltiešu mākslinieku — vairumā gleznotāju, kas pārsprieda iespējamības, kā tikt pie baltiešu mākslas salona, tā pakalpojot gan mākslai, gan BATUN kopīgajai lietai. Mācīdamies no pagātnes kļūdām, nolēma vispirms dibināt komisiju, kas pētītu šāda veida iestādījumu potenciālās iespējas. Iniciātoru grupā ievēlēja lietuvieti Žeromski, igauni Lindu un latvieti Ausmu Dārznieci. Tāpat pārrunāja, vai nederētu pēc Jaunanglijas baltiešu apvienības parauga rīkot 3 baltiešu koncertus gadā, kā arī PEN kluba protektorātā sarīkot kādus kopīgus literārus vakarus. Visi šie projekti domāti ne tikai tīrai izpriecai, bet arī, lai pamazām radinātu baltiešus sadarboties visdažādākajās plāksnēs. Daļa šo projektu, financiāli atmaksājoties, varētu arī uzturēt BATUN politisko aktivitāti.

Svētdienas pēcpusdiena bija paredzēta goda viesiem. Pirmais runāja Nikaragvas sūtnis AN Luiss Mena Solorzano par komūnismu Dienvidamerikā: kā tas no nepazīstamas un vairākumam vienaldzīgas doktrīnas izvērties terrorā, kas ar slepkavību, viltus un asiņainu nemieru palīdzību plāno pārņemt varu Latīnamerikas zemēs. Nobeigumā sūtnis teica: „Ņedzot, kā kādreiz, pārtikušā un laimīgā Kuba pārvērtusies, mēs tagad daudz labāk saprotam arī baltiešu traģēdiju un jūtam jums līdz. Mans sveiciens, kuŗu nododu jums no Latīnamerikas zemēm, skan: mēs zinām jūsu centienus un esam ar jums. Ja vien rastos kāda iespēja jums palīdzēt, mēs to gribētu darīt. Pagaidām tas ir viss, ko varu jums teikt."

Igauņu ģenerālkonsuls Ernsts Jāksons gaŗākā runā uzskaitīja, ko baltiešu diplomāti pēc kaŗa darījuši mūsu lietas labā. Fāktu uzskaiti atdzīvināja atjautīgi iesprausti citējumi no pasaules presēs, it sevišķi laikrakstā „New York Times", kas ļoti skaidri rādija, kā mainās laiki . . . Viņš ieteica rēgulāri un iespējami pilnīgi turpināt informēt Apvienoto nāciju misijas, jo daudzi darbinieki tur strādā samērā īsu laiku, ar nākamajiem viss informācijas darbs jāsāk no gala. Taču ievērojamais un pieredzē bagātais goda viesis ieteica iesākto darbu turpināt, panākumus tam paredzot nezināmā nākotnē.

Pēdējais runātājs — Lietuvas atbrīvošanas komitejas pr-dis J. K. Vaļūnas bija nule atgriezies no pasaules ceļojuma. Visās zemēs, kur vien viņam iznācis runāt par politiku, viņš uzstājies visu trīs baltiešu tautu vārdā. Šis fakts BATUN gada sapulces dalībniekiem tā patika, ka viņi speciāli aplaudēja. Savā runā J. Vaļūnas uzsvēra baltiešu kopā turēšanās vajadzību, tai pašā laikā gan aizrādidams, ka trešā daļa to zemju, kas pašreiz pārstāvētas katra ar savu balsi Apvienotajās nācijās, ir mazākas par katru no Baltijas valstīm. Viņš arī minēja, ka Eiropas zemes virzās uz federācijas pusi — pat Degolla politika pēdējā laikā mainījusies. Pie tam trimdas baltiešu pozicijas pēdējā laikā arī stiprinājušās: daudzi bijušie bēgļi tagad ir turīgi ļaudis, viņu bērni ieņem ievērojamus posteņus patvēruma zemju iestādēs. Redzēdams BATUN biedru vidū jaunus ļaudis, viņš deva labus padomus, kā šo apstākli izmantot, visbeidzot uzsverot, ka arvien ja gribam sasniegt kopīgu mērķi, jārunā vienā balsī un jāstiprina dažāda veida sadarbība.

Tā kā Komitejas Latvijas brīvībai pr-dis V. Hazners bija aizkavēts ierasties, viņa paredzēto runu par informācijas iegūšanas veidiem par apstākļiem Baltijas valstīs „izdalīja" sanāksmes dalībniekiem. Runātāji arī atbildēja uz jautājumiem. Uz Dr. Dz. Paegles jautājumu, vai kultūra būtu šķirama no politikas, piemēram, — dziesmu svētku gadījumā, abi baltieši goda viesi atbildēja, ka mūsu gadījumā kā kultūra, tā politika pakļaujama tam pašam mērķim. Taču jautājumā par sapulcē ieteikto un pārrunāto baltiešu delegācijas pasaules ceļojumu atbildes vairs nebija tik skaidras: Dr. Vaļūnas domāja, ka tas būtu vairāk diplomātu kompetencēs, kamēr diplomāts paskaidroja, ka šādā pasaules ceļojumā viņš diez' vai varētu piedalīties — kā līdzekļu trūkuma, tā arī tādēļ, ka jāievēro dažādi citi apstākļi, piemēram, baltiešu diplomātiem tagad katrā zemē citāds stāvoklis.

Sapulce neizklīda vēl labu brīdi pēc oficiālā nobeiguma. Trīs tautību laudis, atraduši līdz šim nepazītus domu biedrus, sadalījās mazākās grupās, lai pārspriestu sapulcē gūtos iespaidus. **D. V.**

AINAS BATUN KONGRESĀ

Augšējā uzņēmumā pa kreisi: kongresa gaitai seko (no kreisās) A. Dzirkale-Cenne, Nikagvas sūtnis L. Mena Solorzano un Inta Paegle. — Augšējā uzņēmumā pa labi: Lietuvas atbrīvošanas komitejas priekšsēdis J. Valūnas sarunā ar A. Korbeti un A. Keiri. — Apakšējā uzņēmumā pa kreisi: lietuviešu pārstāvji BATUN centrālajā valdē mons. J. Balkūnas, Mastute Umbražaite un Dr. S. Simoļūnas. — Apakšējā uzņēmumā pa labi: Igaunijas ģenerālkonsuls E. Jāksons (pa labi) sarunā ar (no kreisās) Ingrīdu Vīksnu, prāv. N. Trepšu, Andu Kadili un V. Kaminski.

VIENOTĪBAS...

(Pārnesums no 1. lpp.)

pr-ce M. Jonāne norādīja, ka lieki jebkādi cildinājuma vārdi, jo lielo veikumu vislabāk apliecina paši darbi, panākumi un pārskatu skaitļi. Viņa vēlēja, lai visu domas un sirdis būtu kā krāšņa varavīksne, kas vieno krastu ar krastu. Vietējās latviešu ev.-lut. Krusta draudzes priekšnieka F. Kalniņa apsveikumu nolasīja Vitauts Hazners.

Rakstveida sveicienus un vēlējumus bija sūtījuši plkv. K. Dzenītis - Zeniņš no Lāčplēšu biedrības, galvenais strēlnieku pārstāvis plkv. Ed. Mednis, no Savienības pulkveža Kalpaka bataljons un Latviešu virsnieku apvienības plkv. A. Krīpens, LNAK valdes pr-dis J. Niedra, raidītāja Amerikas Balss latviešu nodaļas vadītājs E. Freivalds, DV centrālās valdes pr-dis plkv. V. Janums un ģenerālsekretārs A. Bērziņš, Anglijas DVF valdes pr-dis J. Frīšvalds, Austrālijas DV valdes pr-dis V. Māliņš, Rietumvācijas DV valdes pr-dis J. Ciruļis, Zviedrijas DV valdes pr-dis L. Talters u. d. c.

Kongresa atklāšanas akta programmas daļā Leklēra un T. Ķeniņa darbus atskaņoja vijolniece Norma Auziņa-Leonarde, klavierpavadījumus veicot Berijam Snaideram. Par publikas atsaucību iecienītā vijolniece pateicās ap piedevu — J. Vītola „Melodiju". DV Ročestras apvienības vanadzēnu tautas deju kopa Vanadziņš Skaidrītes Pavasaras un Māras Zariņas vadībā izpildīja piecas tautas dejas, akordeona pavadījumus spēlējot Valdim Auzānam.

Pirmās dienas vakarā notika kongresa balle, apvienota ar DV Ročestras apvienības 15 gadu darba jubileju. Tās laikā Latvijas sūtniecības Vašingtonā vadītājs prof. Dr. A. Spekke pateicās DV organizācijai par uzņemšanu tās goda biedros, uzsverot, ka DV savu namu cel no apakšas, kādēļ tam arī stingrāki pamati. Pievērsoties politiskajai situācijai, Dr. A. Spekke norādīja, ka 1964. gadā Londonā sapulcējies viss Latvijas diplomātiskā korpusa atlikums — 2 diplomāti, kuŗu pārrunas un atzinumi uzņemti 23 lpp. gaŗā protokolā, kuŗu kādreiz publicēs, bet tam vēl nav pienācis laiks. Ar rūgtumu Dr. A. Spekke norādīja, ka brīvajai pasaulei vienkārši kauns latviešu tautu atklāti iznīcināt, kādēļ notiek dažāda veida laipošana. Reizē ar to mūsu stāvoklis pasaulē kļuvis vienreizējs. Par to kādreiz zinātnieki rakstīs apcerējumus un šīs problēmas pētījumus. Tomēr pašreiz stāvoklis ir tāds, ka oficiāli atzīti diplomāti pārstāv valsti, kuŗas nav, — tikai tādēļ vien, ka rietumu lielvalstīm kauns mūs atklāti pasaules priekšā „novākt no kājām", ka tām kauns atklāti pateikt, ka traucējam viņu centienus. Anglijā noguldītais Latvijas zelts ir pagalam, — atzina Dr. Spekke, bet aicināja šai nelikumīgajā darījumā nevainot angļu tautu, bet tikai tās pašreizējo valdību. Nākošajā gadā atzīmējot Latvijas neatkarības 50. gadadienu, būtu labi, ja visas trīs Baltijas tautas kopīgi un vienoti demonstrētu pret mums atņemtajām un vēl tagad liegtajām tiesībām, bet tam būtu jānotiek patiešām vienoti, ne katrai sīkai grupai par sevi. Ja gribam pasaules priekšā pastāvēt, nepieciešama izteikta vienotība, bet nekā nedod niekošanās ar nopietnajām problēmām. Mēs varam vēl pagaidīt, jo nezudīs ne Anglija, ne arī tās un citu raditās problēmas. Derētu ievērot, ka ir situācijas, kuŗās nav ieteicams mūsu rīcību pārlieku forsēt.

ALAs priekšsēža prof. P. Lejiņa vārdā DV Ročestras nodaļu 15 gadu jubilejā sveica ALAs vicepr-dis A. Puķīte, novēlot labākos panākumus arī turpmākajā darbā. Kanadas DV valdes pr-dis E. Krūka, izejot no vārdiem „Kas meklē, tas atradīs, kas klauvdzina, tam atvērs", atzina, ka Ročestras apvienības 15 gadu meklējusi iespējas kalpot latviešu tautai un tās arī atradusi, tāpat klaudzinājusi pie tautiešu sirdīm, un tās atvērušās apvienības darba atbalstīšanai. Novēlējis jubilāriem labu sadarbību, panākumus un gribu turpināt iesākto svētīgo darbu, E. Krūka pasniedza Kanadas DV izdoto skaņplati ar kaŗavīru dziesmām DV organizācijas goda biedram prof. Dr. A. Spekkem, Ročestras apvienības pr-kam K. Serdanam un vanadžu kopas pr-cei N. Krēsliņai. Jubilārus sveica arī kongresa vadītājs A. Valters, bet apsveicējiem par atzinību veiktajam darbam pateicās K. Serdans.

Vtr.

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ČIKAGA

● Viru koŗa Daugavieši gadskārtējais koncerts notiks 13. maijā plkst. 7.30 vakarā Stefana T. Mather High School auditorijā (5835 N. Lincoln Ave.) dir. Ernesta Kupča vadībā. Programmā latviešu komponistu darbi. Ieeja 2 dol., studentiem un skolēniem puscena, bet latviešu skolas audzēkņiem brīva, tāpat kaŗa invalidiem. Biļetes iepriekšpārdošanā darbūjamas pie koŗa dalībniekiem, kā arī K. Ķezbeŗa un L. Lapiņa veikalos, bet sarīkojuma dienā kase būs atvērta stundu pirms koncerta.

DETROITA

● Tērvetes (34.) skautu vienības un Abavas (30.) gaidu vienības piederīgie ar vecākiem un labvēļiem 22. aprīļa vakarā pulcējās Sv. Juŗa dienas atzīmēšanai, gaidas reizē arī atskatījās uz 10 gadu darbību. Sarīkojumu atklāja gaidu vienības pr-ce Silvija Grauda, uzrunā raksturojot vienības tapšanu, izveidošanos un darbību. Pašreiz vienībā darbojas 17 guntiņu, 5 gaidas, 5 lielgaidas un 5 vadītājas un vadītāju vietnieces. Labvēļi, kas stāvējuši kūmās pie vienības šūpļa un visu darbības laiku nepārtraukti atbalstījuši un veicinājuši tās darbību — E. Junkule, A. Tidemanis, D. Rudzītis un S. Rudzītis saņēma gaidu nozīmi, bet gaidu vecāku padomes priekšsēde Laima Gruzdiņa pasniedza veltes vadītājām un. vadītāju vietniecēm. Skautu vienības prks Fricis Sipols norādīja, ka vienība pastāv 14 gadu un tajā sekmīgi darbojas 15 mazskautu, 8 skauti, 10 roveru un 8 vadītāji un vadītāju vietnieki. Par nepārtrauktu skautu vienības atbalstīšanu un veicināšanu skautu nozīmi saņēma Arturs Junkulis. Vairāk nekā puse mazskautu saņēma izpelnītās skautisma darbības nākošās pakāpes un nozīmes. Par piedalīšanos filatelijas darbā un izstādēs filatelists A. Vēveris pasniedza balvas un atzinības rakstus 6 skautu vienības dalībniekiem. Latviešu apvienības Detroitā dāvināto ceļojošo balvu saņēma skauts Pēteris Bērzkalns. No DV apvienības Detroitā sveicienus nodeva prks A. Tidemanis, pasniedzot aploksnes gaidu un skautu vienību priekšniekiem, bet katram skautu vienības dalībniekam, kas reizē ir arī vanadzēns, 5 dol. kā daļu dalības maksas segšanai lielajā Tēvzemes jubilejas nometnē Gaŗezerā. Programmas daļā gaidas un skauti rādīja sasniegumus skatuves mākslā. Guntiņas uzveda „Anneles gaitas" no A. Brigaderes „Dievs, daba, darbs", bet pārējie pašu gaidu un skautu dzīves brīvu „dramatizējumu". Pēc tam bija skautu un gaidu vecāku rīkots azaids, loterija, rotaļas un dejas. Sarīkojuma atlikums paredzēts izdevumu segšanai Detroitas gaidām un skautiem lielajā Tēvzemes nometnē.

● DV apvienības vanadžu kopa 23. aprīlī pulcējās vanadzes Alides Dravnieces mājā, lai pārvēlētu vadību nākošam darbības periodam. Līdzšinējai vanadžu kopas priekšniecei Veltai Ligotnei, kuŗa amata uzdevumus veikusi nepārtraukti 14 gadu, vairs nekandidējot, par vanadžu kopas priekšnieci ievēlēja Annu Tidemani, par viņas vietnieci Alidi Dravnieci, bet par palīdzēm Alīsi Riekstiņu un Minnu Kraukli.

O. E.

KALAMAZU

● Vietējās DV apvienības darbu tagad vada Indulis Kāps, kas Cēdelgemā piedalījies organizācijas dibināšanā, darbojies DV Bostonas apvienības valdē un ilgus gadus bijis Kalamazū apvienības sekretārs. Informācijas lietas kārtos R. Jankavs, sporta un šaušanas sekciju vadīs A. Minka, sekretārs T. Zands, viņa palīgs E. Krasts, kasieris R. Zaķis, aprūpes lietu kārtotājs R. Ozoliņš, sarīkojumu daļas vadītājs J. Zuika, grāmatvedis A. Elksnis un biedrzinis Z. Bērziņš. Revīzijas komisijā darbojas Z. Balcers, A. Brupinieks un V. Šmits.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas jaunā vadība: pr-ce Emīlija Jansone, viņas vietniece Anna Vasere, sekretāre Aina Aboliņa, viņas palīdze Olga Brože, kasiere Zeltīte Bērziņa, palīdze Austra Zuika un valdes locekle Daina Rulle. Draudzes grāmatu galdu turpmāk pārzinās Ilga Ose.

● Kalamazū sabiedriskie darbinieki Kārlis Jākobsons, Rūdolfs Jankavs un Harijs Roze tuvinieku, radu un draugu vidū aprīļa beigās atzīmēja 60. dzimšanas dienu.

GRAND RAPIDI

● Latviešu kaŗa invalidu apv-bas ASV goda tiesas jaunievēlētā sastāva locekļi visi dzīvo Mičigenā un pienākumus sadalījuši šādi: priekšnieks A. Eversons, viņa vietnieks J. Kānelis, sekrtārs S. Tālums. Goda tiesas pārstāvis pie LKIA ASV valdes ir Juris Kļaviņš.

● Sevišķa pievilcība bija vakaram, kuŗu 22. aprīlī rīkoja Grand Rapidu latviešu biedrība sadarbībā ar skolotāju kopu un kas bija veltīts Zviedrijā izdoto leģionāru un deportēto latviešu dzejnieku piemiņai. Sarīkojumu atklāja biedrības sabiedriski - kultūrālās nozares vadītāja Jūlija Rumberga, bet pie deportēto latviešu dzejnieku likteņa pakavējās Jūlijs Celmiņš, tuvāk pieskaroties Valentīna Pelēča gaitām izsūtījumā. Elvīra Brūna un Olģerts Cakars skandēja deportēto dzejnieku darbus. Par latviešu leģionāru traģēdiju Zviedrijā stāstīja Marta Lamberte-Cakare, nolasot arī izvilkumus no kāda leģionāra dienasgrāmatas un nodziedot vairākas dziesmas Vitas Liepiņas klavierpavadījumā.

● DV apvienības vanadžu kopā grupu vaditāju pienākumus uzņēmušās Lidija Grīnberga un Antonija Bergmane. Līdzšinējai kopas pr-cei Elvīrai Brūnai izteikta pateicība par 3 darba gadiem, kuŗu laikā kopa uzrādījusi sevišķu rosmi un darbības dažādību.

V. Z.

● Vienības draudzes dāmu komitejas rīkotais diskusiju vakars nebija sevišķi kupli apmeklēts, bet tie, kas bija ieradušies, nejutās vilušies. Vēsturniece Austra Grīnvalde referēja par ētikas normām senatnē un tagad, uzsverot, ka tās būtu arvien izpildītas, ja ievērotu 10 bausļus. Bija arī dzīvas debates par jaunatni, „bīteļiem", īssvārkiem, reliģiju u. c. jautājumiem. —tis—

Darbs ir latviešu krietnais tikums

8850. LATVIEŠU BŪVROTAS VĀCIJĀ 20 GADU JUBILEJAS SVINĪBAS KAIZERSLAUTERNĀ. ■ JUBILĀRE LABĀKĀ LS VIENĪBA PAG. GADĀ ■ AMERIKĀŅU ĢENERĀĻA ATZINĪBA TĀS KOMANDIERIM E. KAĻINOVSKIM UN 8252. LS ROTAS KOMANDIERIM K. SILJAKOVAM ■ DZIESMU GARS STIPRINA UN VIENO LATVIEŠUS

„Tas bijis panākumiem bagāts darbs 20 gados, kas veltīts ASV bruņotajiem spēkiem! Manas valsts vārdā izsaku apbrīnu un atzinību latviešiem par paveikto. Esmu lepns, ka man bijusi izdevība sadarboties ar tik labu vienību, kādu reti esmu sastapis visā savā dienesta gaitā," —šos glaimojošos vārdus teica nevis kāds, kas dzied tā dziesmu, kuŗa maizi ēd, gribēdams izpatikt, bet gan pasaules varenākās lielvalsts reprezentants, kuŗa svešumā dod darbu un maizi daudziem likteņa skartiem Austrumeiropas tautu piederīgiem, to vidū arī latviešiem, kuŗiem strādāšana un maizes pelnīšana pašiem savā zemē, kas atrodas padomju okupācijā, kopš daudziem gadiem liegta.

8850. būvrota Kaizerslauternā ir otra vecākā latviešu darba vienība pie amerikāņu armijas Eiropā. Par savu dibināšanas dienu rota uzskata 1947. gada 25. martu — dienu, kad tajā sakomplektētie un apmācītie latviešu vīri pirmoreiz izgāja produktīvā darbā. Savu 20 gadu pastāvēšanu rota atzīmēja ar plašām jubilejas svinībām 15. aprīlī.

Lielo svētku dienu ievadīja Ziemeļvācijas latviešu apvienotā koŗa koncerts dir. R. Alberinga vadībā, kuŗā tālie ciemiņi dziedāja 5 latviešu komponistu darbus, galvenokārt mūsu koŗa mūzikas kapitāldarbus, E. Dārziņa „Senatni" un J. Vītola „Gaismas pilī" un „Beverīnas dziedoni" ieskaitot.

Oficiālajā daļā, īsumā pakavējies pie rotas tapšanas un tās 20 gadu darba gaitām, kuŗu plūdumā izciļu vietu ieņēmusi latviešu piedalīšanās Berlīnes gaisa tilta veidošanā un palīdzība berlīniešiem komūnistu blokādes pārvarēšanā, rotas komandieris Ed. Kaļinovskis uzsvēra, ka latviešu vīru augstākais mērķis ir cīņa par latvijas atbrīvošanu. Sekojot diriģenta A. Cipuļa mājienam, koris uz skatuves un vairāki simti latviešu zālē, kas uz šīm svinībām bija ieradušies no malu malām, vienojās mūsu tautas lūgšanā, pēc tam nodziedot arī Vācijas himnu.

Apsveikumu virkni ievadīja valdības virspadomnieks Vēbers, apsveikdams Reinzemes-Falcas zemes valdības, kā arī Kaizerslauternas apriņķa un landrāta vārdā. Tālāk runāja 6970. civilā darba bataljona komandieris Hibels, LSP priekšsēdis O. Mazarkēvics, sveicot darba vīrus arī personīgi kā viņu kādreizējais darba biedrs 13 gadu laikā, Katoļu misijas direktors prāv. M. Lizdiks un Rietumvācijas DV zemes valdes priekšsēdis J. Ciruļis. Ziemeļvācijas latviešu koŗa un tautas deju kopas Sudmaliņas vārdā apsveica M. Poruks no Oldenburgas, pasniedzot rotas komandierim klēpi neļķu. Rakstveidā bija sveikuši 6970. civilā darba bataljona superintendents Fr. Jēdemans, 8252. (latviešu) 4099. (latviešu) un 8593. (lietuviešu) darba vienības, kādreizējais rotas komandieris Ādolfs Blāķis, ELJAs Vācijas nodaļa, majors Kukainis no Vietnamas, kā arī bij. rotas piederīgie Alfonss Melēzers un Haralds Muižnieks, kas tagad izpelnījuši renti un dzīvo veco jaužu mītnē pie Berchtesgādenas.

Tad uz ziediem rotātās skatuves, kuŗu greznoja Latvijas, ASV un Vācijas karogi un darba vienību grupas standarts, kā arī attiecīgās emblēmas, uzsoļoja virkne ilggadējo darba vīru, kuŗiem par veiksmīgu darbu un nopelniem goda zīmes un atzinības rakstus pasniedza amerikāņu armijas Eiropā būvdaļas komandieris plkv. Jangs (R. P. Young). Amerikāņu armijas Eiropā komandējošā ģenerāļa Omāras uzdevumā plkv. Jangs pasniedza sevišķus goda diplomus par sekmīgu darbu, kas veikts uzticībā un lietpratībā, kapt. K. Siljakovam un kapt. E. Kaļinovskim, viņu personās pateicoties un godinot visus abu 20-gadīgo darba vienību — 8252. un 8850. LS rotu vīrus. „Nav viegli novērtēt un atzīt par labāko kādu no 6970. bataljonā apvienotajām sešām darba vienībām, kuŗas visas savu darbu veic priekšzīmīgi," pasniedzot pēdējo balvu, sacīja plkv. Jangs. Rūpīgā un sarežģītā izvērtējumā tornēr par labāko vienību 1966. gadā izrādījusies 8850. latviešu būvrota, kuŗas komandierim plkv. Jangs nodeva savu personīgo balvu — ziloņa statueti uz dzelzs būvsijas pamatnes (zilonis ir 6970. būvbataljona heraldiskais simbols, tādēļ arī darba vīru draudzības biedrības nosaukums ir „Dickhäuter" (biezādis), bet devīze — „Rüssel hoch" (Snuķi gaisā!).

Koncerta otrā daļā apvienotais koris, šoreiz dir. A. Cipuļa vadībā, sniedza 6 latviešu tautas dziesmas. Solo partiju Jēk. Graubiņa sabalsotajā „Aiz krūmiņa, aiz vējiņa" dziedāja V. Rubene. Piedevās izskanēja „Pūt, vējiņi!".

Kad daudzie viesi, to vidū vairāki amerikāņu virsnieki (no tiem divi latvieši), kāds pusducis jaunievēlētās LCP locekļu, kā arī vairāki vācu un latviešu preses pārstāvji, bija ieņēmuši vietas pie galdiem, Kolpinga nama lielās zāles vidū atbrīvojās vieta A. Jāgeres vadītajai Hamburgas latviešu biedrības tautas deju kopai, kuŗa tina un risināja gan „Kamoliņu", gan grieza savu tituldeju „Sudmaliņas" un citus dančus. Pēc tam līdz agrai rīta stundai dejās un rotaļās griezās vai visi svinību dalībnieki, pie kam gados vecākie nebūt nebija kūtrāki par jaunajiem. **A. Ac.**

Mūsu ilggadējais biedrs un nodaļas dibinātājs

Jānis Gulbis

šķīrās no mums traģiskā nāvē 1967. g. 21. aprīlī St. Catharines, Kanadā

Skumst

ST. CATHARINES DAUGAVAS VANAGI UN VANADZES

... Mēs tiksimies dvēseļu jundā
Ar brāļiem, par tautu 'kas skumst.

PIEMINEKĻI
Igauņu uzņēmums YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto 7 (starp Eglinton un Davisville).
Tel. 487—2147, vakaros 447—1206.
Kvalitātes darbs un eiropiešu meti.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Lūdzu klausaities latviešu pusstundu „Brīdis ar Dievu" savā 11. gada gājumā — katru svētdienu no pl. 10.30 — pl. 11 rītā. Viļnis 1350 — Ošavas raidītājs. Tālrunis 261—4218 A. Lakšmanis, 106 Dorset Rd., Scarborough.

Archibīskaps A. Lūsis, 5 Valleymede Rd., Toronto 3, Ont., tālr. 767-2310. Sv. Jāņa draudze, tel. 921-3327, 200 Balmoral Avenue, Toronto 7. Maijā dievkalpojumi notiks katru svētdienu, plkst. 11 no rīta. Svētdienas skolas nodarbības sāksies plkst. 10.30. Jauniešu grupas nodarbības plkst. 10 no rīta — pirms dievkalpojuma. Archibīskapa A. Lūša prombūtnē viņa aizstājējs būs māc. Eduards Ķerģis. Kam ārpus dievkalpojumiem vajadzīgi mācītāja pakalpojumi, lūgti sazināties ar māc. E. Ķerģi tieši vai ar draudzes priekšnieku, vai Lidiju Lūsi (Tel.: 767—2310). Māc. E. Ķerģa adrese ir 49 Highcliff Ave., Hamilton, Ontario, tel. 385—2713. Māc. E. Ķerģis draudzes kancelejā būs sastopams ceturtdienās no plkst. 6—9 vakarā.

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9—3331, Sv. Andreja draudzej tālrunis 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto 2.

7. maijā, plkst. 3 pēcp. Ģimenes dienas dievkalpojums un svētdienas skolas mācību gada noslēgums.

Vasarsvētkos, 14. maijā, plkst. 11 no rīta jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Viļoles un čella duets. Draudzes koris.

21. maijā, plkst. 3 pēcp. dievkalpojums.

28. maijā baznīcā dievkalpojuma nebūs, bet plkst. 11 no rīta dievkalpojums Sidrabenē sakarā ar sezonas atklāšanu.

Māc A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7—2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

7. maijā, plkst. 2 pēcp. Ģimenes dienas dievkalpojums un svētdienas skola. Dievkalpojumā dziedās Viestura koris. Tūlīt pēc dievkalpojuma: plkst. 3 draudzes sarīkojums baznīcas zālē.

14. maijā, Vasarsvētkos, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola. Pēc dievkalpojuma mācību stunda pirmsiesvētes jaunākai grupai (noslēgums).

28. maijā, plkst. 2 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skolas noslēgums.

BRAMPTONA

22. maijā, plkst. 1.30 pēcp. dievkalpojums un svētdienas skola Grace United baznīcā.

HAMILTONA

Māc. E. Pavasars.

Hamiltona, Latviešu ev.-lut. Kristus draudze 18 Victoria Ave. South.

7. maijā, plkst. 10.30 dievkalpojums bērniem ar svētdienas skolu; plkst. 11 dievkalpojums pieaugušiem; plkst. 10.15 stunda pirmajām Bībeles klasēm; plkst. 4 pēcp. stunda otrām Bībeles klasēm.

LONDONA

Māc. J. Praulinš — 83 Martindale Rd., St. Catherines, Ontario. Tālr. 685—3190.

Londonas latviešu ev.-lut. draudze, Trisvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

14. maijā, pl. 1.30 p.p. Vasarsvētku dievkalpojums, dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu latviešu ev.-lut draudze Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

13. maijā, pl. 8.15 vak. Vasarsvētku dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev.-lut. draudze anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā 580 Portage Road

7. maijā, pl. 2 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu; dziesmu lapiņas. Māc. J. Prauliņš.

MONTREALA

Māc. A. Voltkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28 P. Q. Tel. HU 9—3224.

Montreālas latviešu ev.-lut. Trīsvienības draudze Sv. Jāņa baznīcā, 4845 Marcil Ave.

7. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums un Svētdienas skolas un jaunatnes darba ziemas posma nobeigums.

Vasarsvētkos, 14. maijā, plkst. 1.30 p.p. dievkalpojums. Pēc tā Bībeles stunda.

Prāv. Viesturs Sēters, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29. P. Q. Tel. 484—8394. Sv. Pāvila ev.-lut. latviešu draudze Montrealā.

7. maijā, plkst. 10 no rīta talka draudzes lauku īpašumā Tērvetē.

14. maijā, plkst. 2 p.p. Vasarsvētku dievkalpojums un Ģimenes dienas dievkalpojums.

21. maijā, plkst. 3 p.p. Latviešu dienu dievkalpojums Trīsvienības baznīcā Šērbrukas ielā. Dievkalpojumā dziedās apvienots koris.

28. maijā, plkst. 2 p.p. Presbiterāņu baznīcā dievkalpojums.

Montrealā 30. aprīlī iesvētītas: Inta Dreizere, Daina-Biruta Siliņa un Maija-Edite Siliņa.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās, plkst. 4 p.p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

„Sauciens no Golgātas"

Radioraidījumi katru svētd. pl. 2.45 p.p. uz viļņiem 1270. Adrese: P.O. Box 28z, Station „K" Toronto 12, Ont.

ASV BAZNĪCĀS

NUJORKA

7. maijā Ģimenes dienas dievkalpojumi: pl. 10.30 Salas baznīcā ar dievgaldu māc. O. Gulbis, skolēnu koris, azaids; pl. 11 Jonkeru baznīcā ar dievgaldu māc. A. Ozols, skolēnu priekšnesumi; pl. 2 Betlemes baznīcā ar dievgaldu māc. R. Zariņš, bērnu uzvedums, mag. phil. Noras Klīves referāts „Latviešu māte". Visās vietās dāmu komiteju azaids un sirmo galvu godināšana.

Vasarsvētkos 14. maijā dievkalpojumi: pl. 10.30 Salas bazn. māc. O. Gulbis; pl. 11 Jonkeru bazn. māc. A. Ozols; pl. 2 Betlemes bazn. māc. R. Zariņš; pl. 2.30 Īstorandžā. Pirmā luterāņu bazn. ar dievgaldu māc. A. Ozols, pēc tam dāmu komitejas un skolas Ģimenes dienas sarīkojums; pl. 4.15 Džamaikā, Hilsaides presbiteriešu bazn. ar dievgaldu māc. R. Zariņš, Ģimenes dienas sarīkojums.

ČIKAGA

Latviešu ev.-lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1646 So. 11 th Ave., Meivudā.

Čikagas latviešu ev.-lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

ČIKAGA

7. maijā, pl. 11 dievkalpojums ar dievgaldu. Mācītājs A. Rautenšilds. Dziedās soprāns Vella Sāna, pavadīs pianiste Zaiga Ore. Pēc dievkalpojuma zālē ģimenes dienas sarīkojums. Agronoma Oskara Sāna priekšlasījums, mūzikas priekšnesumi.

AURORA (ILL.)

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

ANN ARBORA

Dievkalpojumi Redeemer lut. baznīcā 1368 Pauline Blvd.

DETROITA

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 12.30 Holy Trinity ev.-lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda tālr. WA 2—2248. Māc. V. Līventāls tālr. WE 3—0326.

7. maijā Ģimenes dienas dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma baznīcas telpās filmas izrāde: LELDAAs ģenerālkonference 1966. g. Klīvlendā, archibīskapa amatā ievešana un draudzes chronika. Ieeja pret ziedojumiem izdevumu segšanai par Klīvlendas filmu. Viss pārējais dievnama fondam.

BOSTONA

Bostonas latv. ev.-lut. Trisvienības draudze. Māc. K. Kampe, 4965 Washington St., Apt. 201, West Roxbury, Boston, Mass. 02132, telef. 327—5733. Dievkalpojumi notiek katru svētdienu pl. 11 rītā draudzes baznīcā 41 Highland St., Roxbury.

KLIVLENDA

Klivlendas latviešu ev.-lut Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

KALAMAZŪ

Sv. Jāņa ev.-lut. latv. baznīca — 122 Cherry Hill Dr., Kalamazoo, Mich, 49007.

LOSANDŽELOSĀ

Dienvidkalifornijas latviešu draudze—2350 Griffin Ave., L.A. Cal. 90031, draudzes tālrunis CA-59403, māc. E. Caune, tālr. PO - 98679.

7. maijā, pl. 11 Ģimenes diena ar dievgaldu. Māc. E. Lamberts. Pēc tam draudzes zālē Ģimenes dienas akts, skolēnu priekšnesumi, atspirdzinājumi; kafija.

14. maijā, plkst. 11 Vasarsvētki. Māc. Ēlmārs Caune, solists, dziesmu lapiņas.

Iesvētes mācība katru svētdienu plkst. 2 p.p. draudzes baznīcā.

Draudzes Pavasara svētki sestdien, 20. maijā, plkst. 7.30 vakarā Hermansonu namā.

OKLANDĒ

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

BURLINGEMA. (KAL.)

Burlingemā, Lutheran Church lingame Ave.

Santa Rosā, Betlemes baznīcā. Tupper ielā 777

SACRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev.-lut. baznīcā, 45 un H ielā.

Mūsu draugs un kaimiņš

JĀNIS GULBIS

aizsaukts mūžībā 1967. g. 21. aprīlī Sv. Katrīnās.

Sirsnībā viņu vienmēr atcerēsies:

I. ANDERSONS, J. STRAUTMANIS, ZĀLAMANU, KONRADU, KĀRKLU, PAVLOVU, ALBERTIŅU un VĪTOLU ģimenes.

Viss piepildīts ...
Ir atpestīts tavs gars.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

6. maijā — Čikagas Piecīši plkst. 6 vak. Igauņu namā, plkst. 8 vak. Latviešu namā.

6. maijā — plkst. 5 Saulainē Kurzemes krīšanas pieminas svētbrīdis ar koncertu.

13. maijā — plkst. 7.30 DV maija balle „Kādreiz maijā" Latviešu namā.

13. maijā — pl. 7 vak. sezonas atklāšanas sarīkojums Tālavā.

14. maijā — pl. 6 vakarā Latviešu namā Latgales latviešu vēsturiskā Rēzeknes kongresa 50 gadu atceres vakars.

KIČENERA

3. jūnijā — plkst. 7 vakarā vīru koŗa „Viesturs" koncerts un „Ceriņu" balle ar karalienes vēlēšanām. Sarīkojums notiek Ungāru kluba telpās, 3 jūdzes ziemeļos no Hespeleras, pie Waterloo - Wellington lidlauka.

NIAGARA

6. maijā — Royal Canadian Legion zālē 2101 North Str. DV Niagara Falls nodaļas 15. gadasvētki. Sākums plkst. 5.30 p.p. Plkst. 8 turpat gadskārtējā Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.

Jaunākās grāmatas

I. Grebzde — Ēnas dzeltenā stiklā, stāsti	$4.00
E. Aistars — Tu nāci nakti, rom.	$4.00
K. Hamsuns — Pēdējais cēliens, rom.	$5.00
J. Jaunsudrabiņš — Zaļā grāmata	$7.80
M. Kovaļevska — Astoņpadsmit, atm.	$6.00
Latviešu sinonimu vārdnīca	$6.00
Jūlijs Jēgers un latviešu māksla	$6.00
Latviešu kultūra laikmetu maiņās	$6.00
A. Dziļums — Vilka zobs, rom.	$4.80
A. Michelsons — Rīga dimd, vēst. rom.	$3.80
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā meklē līgavu, rom.	$4.50
T. Zeltiņš — Antiņš Amerikā cīnās ar sievu un trimdu, rom.	$4.50
K. Hamsuns — Zem rudens zvaigznēm, rom.	$3.50
V. Pelēcis — Malenieša pasaule, stāsti	$4.50
P. Jurevics — Idejas un īstenība	$6.00
J. Kļāvsons — Zīmes, dzeja un proza	$3.80
J. Porietis — Prezidents atbild, atm.	$4.00
Prāv. P. Ķirsons — Teici to Kungu, mana dvēsele, spred.	4.50
O. Krolis — Dārgakmeņi	$3.00
Z. Zemdega — Iznīcības ceļš, stāsti	$3.80
E. Virza — Straumēni IV	$4.00
B. Bičole — Atrita, dzeja	$3.80
Aizsila Zilīte — Trīs māsas	$3.00
O. Rozītis — Pavedieni, stāsti	$3.00
E. Dunsdorfs — Mūžīgais latviešu karavīrs	$4.60
J. Sarma — Salemas ķēniņš, rom.	$5.00
F. M. Dostojevskis — Idiots, rom. I d.	$4.50
Edg. Ardenss — Svētais un dēmoni, rom.	$4.50
E. Keišs — Globāla būšana, karik.	$5.00
BĪBELE	$4.50
J. Širmanis — Brīnuma pasaule	$4.00
A. Šmits un A. Čika — Neaizmirstami sporta brīži un zvaigznes	$4.50
A. Jonansons — Rīgas svārki mugurā	$4.50
Novadu tērpi	$20.00
Latvju raksti I grāmata	$37.50
Latvju raksti II grāmata	$37.50
J. Vītola — 200 latviešu tautas dziesmas	$5.50
Z. Mauriņa — Trimdas traģika	$5.50
Latviešu tautas teikas un pasakas 7. gr.	$7.80
J. Veselis — Latvju teiksmas	$10.00
K. Pētersons — Apvāršņi aicina	$6.50
Raiņa un Aspazijas gada grāmata	$2.00
Dzintarjūras vasara	$6.80
A. Niedra — Uguni	$4.00
J. Jaunsudrabiņš — Slīpķu virsnieks	$4.00
T. Krūka — Tu debesis turi savās rokās	$3.50
P. Aigars — Atkusnis sākās oktobrī	$3.90
Ang. Gailīte — Dzīves zaļais koks, rom.	$4.50
Rob. Hiršs — Rīgas audums, atm.	$5.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, stāsti	$4.00
J. Sudrabiņš — Aiz dzelonžoga, atm.	$3.80
A. Amenda — Apasionāta, rom. par Bēthovena dz.	$9.60
Z. Karlsons — Divi reiz divi ir pieci	$7.00
Ed. Salna — Ausmas atblāzma, atminas	$4.00
L. Tolstojs un kristīgā baznīca	$3.50
O. Krolis — Aiz zelta priekškara	$3.50
P. Dreimanis — Ģimene un tās bērnu audzināšana	$0.50
Korn. Raiens — Pēdējā kauja	$6.56
G. Janovskis — Svešumā, noveles	$4.50
M. Timma — Migļas kamolinš, pasakas	$3.25
A. Apse — Saules puķes, dzejoļi un lir. poemas	$3.50
A. Kraujiete — No aizpirktās paradīzes, dzejas	$3.80
A. Ivaska — Ezera kristības, dzejoļi	$3.60
Dz. Kiršteins — Kad lielgabali klusē, romāns	$4.80
St. Andrejs — Bībeles stāsts ar 102 ilustrāc.	$8.50

DVG GRĀMATNĪCA
491 College St., Toronto 4, Ont.

IEPRIECINIET SAVUS PIEDERĪGOS, NOSŪTOT PĀRTIKAS SAINI!

PARAUGSAIŅI

Cenas ASV dolaros

1 — 8,5 kg smalkais cukurs, 200 cigaretes	$17.95
2 — 2 kg cūku tauki, 2 kg cukurs, 2 kg rīss, 2,5 kg baltie kviešu milti, 40 cikaretes, bruto 10 kg	18.50
3 — 2 kg bēkons vai žāv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg žāv. karbonāde vai 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
4 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	32.00
5 — 20 mārc. (9 kg) smalkā vai graudu cukura	15.60
6 — 9 kg mannā vai baltie kviešu milti (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg	16.00
7 — 42 mārc. (19 kg) smalkā cukura	24.00
8 — 19 kg milti vai mannā (svars no katra pēc pasūtinātāja vēlēšanās) brutto 20 kg	22.70
9 — 20 mārc. (8,5 kg) augstākā labuma kausēti cūku tauki 0,5 kg paciņās, brutto 10 kg	25.00
10 — 20 mārc. (8.5 kg) žāv. cūkas speķis, bēkons vai sviests 0,5 kg pac. (pēc pasūt. vēlēšanās) 10 kg	32.40
11 — 0,5 kg sviesta, 1 kg tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu kafija, 340 gr rozīnes, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes, brutto 5 kg	22.75
12 — iepriekšējais sainis dubultots, 10 kg	38.50
13 — 2 kg sviests, 2 kg dūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu kafija, 340 kg rozīnes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 100 cigaretes, brutto 10 kg	38.45
14 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	69.00
15 — 2 kg cukurs, 2 kg sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 kg pupiņu kafija, 400 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr kakao, 100 cig., 225 gr krameles, brutto 10 kg	38.80
16 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg 06'69	
27 — 9 kg rīsi, brutto 10 kg	16.80
18 — iepriekšējais sainis dubultots, 20 kg	26.00
19 — 9 kg milti, 6 kg cukurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg	26.65
20 — 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta karbonāde, 0,5 kg pupiņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žāvēti jaukti augļi, 454 gr kakao, 454 gr medus, 60 cigaretes, brutto 10 kg	31.00
21 — iepriekšējais sainis dubult. — 200 cigaretes, 20 kg	56.00
22 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr sviests, 340 gr rozīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr šokolāde, 225 gr šokolādes krameles, 500 gr biskviti vai piparkūkas, 240 gr konfektes un 20 svecītes	21.80
23 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais dubultots	35.90
24 — SVĒTKU sainis — 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg sviests, 1 kg rīss, 1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūmdesa, 500 gr pupiņu kafija, 454 gr kakao, 370 gr biskviti, 100 gr tēja, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, 227 gr krameles, 20 svecītes un 60 cigaretes	30.00
25 — SVĒTKU sainis — iepriekšējais sainis dubultots, klāt 500 gr riekstu kodolu	53.00
Nr. 31 9 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti; 1 kg sviesta, 2 kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, 1 kg pupiņu kafijas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, 1 kg. rīsu, 225 gr. šokolādes karameļu, 200 cigaresu	$ 39.90
Nr. 32 18,5 kg baltie „American" kviešu miltī, bīdelēti — 41 mārc.	$ 22.70
Nr. 33 18,5 kg cukura, mannas vai rīsu (no katras preces tik, cik vēlaties, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc.	$ 24.90
Nr.34 4,5 kg baltie „American" kviešu milti, bīdelēti, 2,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 20 mārc.	$ 22.70
Nr. 35 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 37.50
Nr. 36 9 kg baltie „American kviešu milti, bīdelēti; 4,5 kg rīss, 4,5 kg cūku tauku — 40 mārc.	$ 30.75
Nr. 37 4 kg baltie „American" kviešu miltī, bīdelēti; 2,5 kg žāv. šķiņķa, 2,5 kg bekona — 20 mārc.	$ 29.75
Nr. 38 — iepriekšējais sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 51.50
Nr. 39 4 kg cūku tauku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc.	$ 29.50
Nr. 40 — iepriekšējais sainis divkāršots netto 38 mārc.	$ 52.50
Nr.41 2 kg cukura, 4,5 kg bekona, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 27.50
Nr. 42 — iepriekšējais sainis divkāršots — 38 mārc.	$ 45.50
Nr. 43 4 kg cūku tauku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 20.90

Saiņa cenā ieskaitīts viss, tikai jāpieskaita 8% Kanadas valūtai.

DV Grāmatnīcas — sainīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 — 5 p. p., sestd. 8.30 — 2 p.p.

491 College Street, Toronto 4, Ont., tel. 921-7121

ATKA
DV Kanad
LATVIEŠU KA
Mono $ 5.00

Paliec sveiks, mans mazais draug
Kad šķiroties no tēva mājām
Tumbarasā

Saule uzlec mirdzēdama
Zilais lakatiņš
Klip klap ...

DAUGAVAS
491 College
Ontario dzīvojošiem pie plates v

KONCERTS SKAŅU
15 PATRIOTISKAS un LATVIE
IEDZIEDĀJUSI
SKAIDRĪTE PRINC
pie klavierēm: Anatolijs BĒ
Plati „ES DZIEDĀSU PAR TEVI, TEV
LATVIEŠU KARA INVALIDU A
Tā pasūtināma: LATVIAN AMERICAN
RANS, INC. c/o E. Kundziņš, 2825 Gran
N. Y. 10468, telef. FO 5-8869 un iegūsta
sākot no $5.-. Peļņa no plates tiks izmai
un „ROTAS" tālākai izb

SVARĪGI ZIŅĀT,

ka brīvmāksliniece Alise DZIRKALE
starpā par dziedājumu un plati raksta:
apdāvinātākām un rosīgākām mākslinie
un skanīgā balss ... būs vērtīgs ieg
bibliotēkā."

Skaņu plati „ES DZIEDĀSU PAR TEV
var dabūt arī DV grāmatnīcā T

MAKŠĶERNIEKI UN ME
sagādājiet sev un piederīgiem jaukus at
jā GOGAMAS apvidū. Tuvākai info
CAMP POLARIS, Box 7, GOG

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY
Government Information
Finanču un komerclietu departaments
PATĒRĒTĀJU AIZSARDZĪBAS 100. LIKUMS

1967. g. 3. aprīlī stājies spēkā likums patērētāju aizsardzības biroja izveidošanai.
Tā darbībā ietelp:
(a) Izplatit informāciju, lai patērētājam norādītu un dotu padomu, kā aizstāvēt savas intereses, kā arī iepazīstinātu ar aizdevumu un aizņēmumu praksi.
(b) Veicināt un atbalstīt pašreizējās padomdotuves par patērētāju kredita iespējām.
(c) Saņemt un izmeklēt sūdzības par patērētāju aizsardzības likuma pārkāpumiem.
(d) Sekot, lai patērētāju aizsardzības noteikumi tiktu ievēroti.

101. LIKUMS — Likums pirmās nepieciešamības preču pircēju aizsardzībai un kredita likmju atklāšanai, nosaukts par Patērētāju aizsardzības likumu, stājas spēkā 1967. gada 31. jūlijā.
Šis likums nosaka, ka jāatklāj aizdevuma cena dolaros, kā arī procentu likme; firmām, kas savu darbību veic, apmeklējot mājas ar aģentiem (door-to-door salesmen) un solot kreditu, jāreģistrējas. Visiem šādā veidā izdarītiem kontraktiem pirms īstenošanas noteikts 3 dienu pārdomāšanas periods. Šis likums arī paredz jaunus atvieglinātus noteikumus pircējam, kas kredita nodrošinājumam izraksta vekseli, kuru pēc tam pārraksta uz attiecīgā vārda.

The Hon. John Roberts
Prime Minister of Ontario

...miņš

...ULBIS

...rīlī Sv. Katrīnās.

...u vienmēr atcerēsies:

..., J. STRAUTMANIS,

...ONRADU, KĀRKLU,

...BERTIŅU un

...s.

...lidlau... | Niagara Falls nodaļas 15. gadasvētki. Sākums plkst. 5.30 p.p. Plkst. 8 turpat gadskārtējā Ziedu balle ar Ziedu karalienes vēlēšanām.
...ian Le... | ...tr. DV

...ET SAVUS PIEDERĪGOS,
... PĀRTIKAS SAINI!
...RAUGSAIŅI

...kurs, 200 cigaretes	$17.95
...kg cukurs, 2 kg riss, 2,5 kg baltie ...karetes, bruto 10 kg	18.50
...āv. speķis, 1 kg cūku tauki, 1 kg ...ā 1 kg šķiņķis, 5 kg	19.75
...s dubultots, 10 kg	32.00
...calkā vai graudu cukura	15.60
...tie kviešu milti (svars no katra ...ēlēšanās) un 40 cig. brutto 10 kg	16.00
...smalkā cukura	24.00
...annā (svars no katra pēc pasūti... brutto 20 kg	22.70
...augstākā labuma kausēti cūku ...ās, brutto 10 kg	25.00
...žāv. cūkas speķis, bēkons vai ...(pēc pasūt. vēlēšanās) 10 kg	32.40
...g tauki, 1 kg kakao, 1 kg pupiņu ...es, 200 kg šokolāde, 80 cigaretes,	22.75
...s dubultots, 10 kg	38.50
...ūmdesa, 2 kg speķis, 1 kg pupiņu ...nes, 300 gr šokolāde, 1 kg žāvēti ...cigaretes, brutto 10 kg	38.45
...s dubultots, 20 kg	69.00
...sviests, 2 kg žāvēta karbonāde, 1 ...00 gr šokolāde, 200 gr tēja, 454 gr ...gr karameles, brutto 10 kg	38.80
...s dubultots, 20 kg 06 69	
...10 kg	16.90
...s dubultots, 20 kg	26.00
...kurs, 4 kg rīsi, brutto 20 kg	26.65
...es, 1 kg dūmdesa, 1 kg žāvēta kar... ...piņu kafija, 2 kg cukurs, 1 kg žā... ...454 gr kakao, 454 gr medus, 60	
...10 kg	31.00
...s dubult. — 200 cigaretes, 20 kg	56.00
...1 kg cukurs, 454 gr kakao, 500 gr ...zīnes, 50 gr „Nestkafē", 300 gr ...kolādes karameles, 500 gr biskvīti	
...0 gr konfektes un 20 svecītes	21.80
... iepriekšējais dubultots	35.90
... 1 kg cukurs, 1 kg milti, 1 kg ...1 kg žāv. jaukti augļi, 1 kg dūm... ...nu kafija, 454 gr kakao, 370 gr ...a, 340 gr rozīnes, 200 gr šokolāde, ... 20 svecītes un 60 cigaretes	30.00
... iepriekšējais sainis dubultots, ...ū kodolu	53.00
...merican" kviešu milti, bīdelēti, ...kg cūku tauku, 2 mārc. kakao, ...jas, 1 kg žāv. augļu, 2 kg manna, ...gr. šokolādes karameļu, 200 ci...	$ 39.90
...American" kviešu milti, bīdelēti — 41 mārc.	$ 22.70
...nannas vai rīsu (no katras pre... ...ies, vai arī tikai viena prece) — 41 mārc.	$ 24.90
...merican" kviešu milti, bīdelēti, ...2 kg rīsu — 20 mārc.	$ 22.70
...s sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 37.50
...merican kviešu milti, bīdelēti; ...ķ cūku tauku — 40 mārc.	$ 30.75
...merican" kviešu milti, bīdelēti; ...ka. 2,5 kg bekona — 20 mārc.	$ 29.75
...s sainis divkāršots — 40 mārc.	$ 51.50
...ku; 4,5 kg eksporta bekona — 19 mārc.	$ 29.50
...sainis divkāršots netto 38 mārc.	$ 52.50
...kg bekona; 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 27.50
... sainis divkāršots — 38 mārc.	$ 45.50
...ku; 2,5 kg cukura, 2 kg rīsu — 19 mārc.	$ 20.90

...viss, tikai jāpieskaita 8% Kanādas va...lūtai.

...inīšu nodaļa atvērta ik dienas no pl. 8.30 ...p., sestd. 8.30 — 2 p.p.

...oronto 4, Ont., tel. 921-7121

ATKAL DABŪJAMA
DV Kanadā izdotā skaņu plate

LATVIEŠU KARAVĪRU DZIESMAS

Mono $ 5.00 Stereo $ 5.50

I PUSE

Paliec sveiks, mans mazais draugs
Kad šķiroties no tēva mājām
Tumbarasā
Dzimtenes meitenes dziesma
Man dzīvē laimes nav
Ikkatru sestdien's vakaru

II PUSE

Saule uzlec mirdzēdama
Zilais lakatiņš
Klip klap . . .
Bērzu birze
Augstienē pie Madonas
Kad ar uzvaru šo kauju

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Ontario dzīvojošiem pie plates vērtības jāpieskaita 5% tirdzniecības nodoklis.

KONCERTS SKAŅU PLATĒ

15 PATRIOTISKAS un LATVIEŠU DZIESMAS IEDZIEDĀJUSI

SKAIDRĪTE PRINCE, sopráns

pie klavierēm: *Anatolijs BĒRZKALNS*

Plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TĒVU ZEME" izdevusi LATVIEŠU KARA INVALIDU APVIENĪBA.

Tā pasūtināma: LATVIAN AMERICAN DISABLED VETERANS, INC. c/o E. Kundziņš, 2825 Grand Concourse, Bronx, N. Y. 10468, telef. FO 5-8869 un iegūstama pret ziedojumu, sākot no $5.-. Peļņa no plates tiks izmantota BRĀĻU KAPU un „ROTAS" tālākai izbūvei.

SVARĪGI ZINĀT,

ka brīvmākslinieces Alise DZIRKALE - CENNE „Laikā" citā starpā par dziedājumu un plati raksta: „Sk. PRINCE pieder apdāvinātākām un rosīgākām māksliniecēm . . . Viņas plašā un skanīgā balss . . . . . būs vērtīgs ieguvums latviešu skaņu bibliotēkā."

Skaņu plati „ES DZIEDĀŠU PAR TEVI, TEVU ZEME" var dabūt arī DV grāmatnīcā TORONTO.

MAKŠĶERNIEKI UN MEDNIEKI,

sagādājiet sev un piederīgiem jaukus atpūtas brīžus slavenajā GOGAMAS apvidū. Tuvākai informācijai rakstīt CAMP POLARIS, Box 7, GOGAMA, Ont.

PĀRSŪTĀM
naudu uz LATVIJU

US $10.- pret 9 jauniem rubļiem. Sūtīšanas izdevumi $3.50 līdz $35.-, pārējām summām 10%. Saņemšana 14—21 dienu laikā. Sūtījumi apdrošināti.

DV SAIŅĪŠU NODAĻA,
491 College St., Toronto 4, Ont.

HIGH PARK RAJONĀ
I Z I R Ē J A M A
frontes istaba
ar vērīšanas iespējām.
Zvanīt vakaros pēc pl. 6
762-7840, Toronto

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.

Telefons: 534-1403, Toronto

KAKTIŅŠ

Vēlam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lādzam svenīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

ATKAL DABŪJAMA

Labā iespiedumā uz plastikas - mazgājama

P. Mantnieka

LATVIJAS KARTE $8.00
Izsūtām arī pa pastu speciālā iesaiņojumā, cena $9.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
491 College Street, Toronto 4, Ont. Canada.

Atstājiet savas krāsainās un melnbaltās filmas attīstīšanai un kopēšanai

DV Grāmatnīcā, 491 College St., Toronto 4, Ont.

FRANK VASS
BA
ADVOKĀTS-NOTĀRS
263 College ielā, Toronto.
(pie Spadina Ave.)
TEL. WA 2-6112, 2-6111

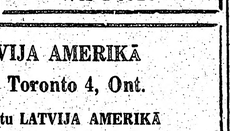

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto
WA 1-3924

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
491 College Street, Toronto 4, Ont.

Lūdzu sūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

līdz ..... uz ..... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

.....

Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $.....

..... abonementa uzsākšanai/pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn., $16.00 par gadu.

Apgāda DAUGAVAS VANAGS divas jaunas grāmatas

P. Aigara —

ATKUSNIS SĀKĀS OKTOBRĪ, rom. $3.90

Grāmata par sacelšanos Ungārijā, un cik liela morāla plaisa šķir brīvos un nebrīvos eiropiešus. Drāma, kas risinās starp Londonu un Budapešti. Cilvēku cildenie centieni un viņu vājības raksta vēsturi. Tikai tas saskata dzīvi, kas raudzījies nāvei acīs. Šī grāmata noteikti jālasa, lai visu to pārdzīvotu . . .

T. Krūkas —

TU DEBESIS TURI SAVĀS ROKĀS, stāsti $3.50

Ar mākslinieces Daces Birkhānes grafiskiem zīmējumiem, rakstīta bērnu vecākiem, skolotājiem - audzinātājiem, visiem, kuriem bērnu pasaule tuva. Īsi, spilgti notikumi no autores skolotājas gaitām apraksta bērnu filozofisko dzīves izpratni, viņu priekus un ciešanas, kam bieži par iemeslu esam mēs, pieaugušie. Grāmatas noslēgumā psiholoģisks apcerējums, pieskaroties bērna dvēseles dzīvei.

Grāmatas pasūtināmas DV GRĀMATNĪCĀ —

491 College Street, Toronto 4, Ont.,
kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.

MĒS IESPIEŽAM

- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINAJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

LATVIJA - AMERIKĀ
491 College St., Toronto 4, Ont.
CANADA.
TEL.: 921—7121
CODE 416

ONTARIO
PROVINCE OF OPPORTUNITY

Government Information

Finanču un komerclietu departaments

PATĒRĒTĀJU AIZSARDZĪBAS 100. LIKUMS

1967. g. 3. aprīlī stājies spēkā likums patērētāju aizsardzības biroja izveidošanai.

Tā darbībā ietelp:

(a) Izplatīt informāciju, lai patērētājam norādītu un dotu padomu, kā aizstāvēt savas intereses, kā arī iepazīstinātu ar aizdevumu un aizņēmumu praksi.

(b) Veicināt un atbalstīt pašreizējās padomdotuves par patērētāju kredita iespējām.

(c) Saņemt un izmeklēt sūdzības par patērētāju aizsardzības likuma pārkāpumiem.

(d) Sekot, lai patērētāju aizsardzības noteikumi tiktu ievēroti.

101. LIKUMS — Likums pirmās nepieciešamības preču pircēju aizsardzībai un kredita likmju atklāšanai, nosaukts par Patērētāju aizsardzības likumu, stājas spēkā 1967. gada 31. jūlijā.

Šis likums nosaka, ka jāatklāj aizdevuma cena dolaros, kā arī procentu likme; firmām, kas savu darbību veic, apmeklējot mājas ar aģentiem (door-to-door salesmen) un solot kreditu, jāreģistrējas. Visiem šādā veidā izdarītiem kontraktiem pirms īstenošanas noteikts 3 dienu pārdomāšanas periods.

Šis likums arī paredz jaunus atvieglinātus noteikumus pircējam, kas kredita nodrošinājumam izraksta vekseli, kuru pēc tam pārraksta uz attiecīgā vārda.

The Hon. John Robarts
Prime Minister of Ontario

LP 3

Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters
Jānis Mediņš ĀRIJA; E. Dārziņš MELANCHOLISKAIS VALSIS; J. Kalniņš SUITU DANCIS; A. Ābele MEDITĀCIJA; J. Vītols 5 TAUTAS DZIESMAS: Skaisti dziedi, lakstīgala, Āvu, āvu baltas kājas, Pūt, vējiņi, Tautiešam roku devu, Ej, saulīte, dziz pie Dieva.

LP 4

Ziemsvētku dziesmas:
Reitera koris ar simf. orķ. diriģents Teodors Reiters
J. Vītols DIEVIŠĶAIS MIRDZUMS; E. Melngailis ES SKAISTU ROZĪT ZINU; L. van Beethoven SVĒTA NAKTS, AK IZLEJ TU; E. Melngailis KLUSA NAKTS, SVĒTA NAKTS; J. Graubiņš NĀVES ĒJAS, A. Kalniņš SENA AUKLES DZIESMA; A. Kalniņš NAKTS DZIESMA; W. A. Mozart AVE VERUM CORPUS.

LP 7

Adele Pulcina - Karpa, sopráns; Latviešu Stīgu Kvartets: A. Norītis, V. Ruškvics, E. Vīnerts, A. Ozoliņš.
J. Vītols PIE TAVA AUGSTĀ BALTĀ LOGA; AIZVER, ACTIŅAS; MAN PRĀTĀ STĀV; MAZIŅŠ BIJU, NEREDZĒJU; W. A. Mozart MEDĪBU KVARTETS (K. 458).

LP 8

Marisa Vētras dziedoņi, A. Štrombergs, klavieres.
A. Štrombergs LOKATIES, MEŽU GALI, M. MacVicar, sopráns, M. Bērziņa, alts, K. Šūns, tenors, J. Cirulis, baritons; MAZA BIJU, NEREDZĒJU M. MacVicar; P. Līcīte DZEGUZE KŪKO M. MacVicar, M. Bērziņa, K. Šūns; E. Dārziņš MĀTES DZIESMIŅA M. MacVicar; T. Ķeniņš EJ, SAULĪTE, DRĪZ PIE DIEVA I. Birne - Veinberga, sopráns, M. Bērziņa; A. Štrombergs EJ, SAULĪTE Mariss Vētra (60 g. v.); H. Pavasars PROTU PROTU, REDZU REDZU Kalvis, dubultkvartets; T. Ķeniņš AI, ZAĻĀ LĪDACIŅA M. MacVicar, sopráns; A. Štrombergs PILNA UPE BALTU ZIEDU M. Bērziņa, alts, A. Kivlenieks, tenors; M. Zariņš DZEGUZE UN PRECINIEKS A. Vītols, baritons; A. Štrombergs REDZ, KUR JĀJA DIV' BAJĀRI A. Kivlenieks, A. Vītols; A. Kalniņš JURKA, PUIKA, MADI ĶERA A. Kivlenieks; A. Štrombergs APSEGLOJU MELNO KUIĻI M. Vētra (60 g. v.); T. Ķeniņš MIESTIŅŠ J. Cirulis, baritons PIECI GADI KALPIŅŠ BIJU M. Mac - Vicar, A. Kivlenieks, J. Cirulis.

LP 11

Jānis Mediņš UZ AUGŠU, AKA, BIRZTALIŅA, TOREIZ, DĀRZS, IR VIENS VAKARS, PIESKAŅA, MIĻA SKŪPSTS. Ludmila Šepe - Eše, sopráns. Pie klavierēm autors GLĀSTS, MAN SIRDS IR ATKAL JAUNA, Leonarda Daine, mecosopráns. TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 VIJOLĒM AR ORĶESTRI solisti: Marita un Gunārs Larsens.

LP 19

Ksenija Bidiņa, mecosopráns, Josephine Lee, klavieres.
Volfgangs Dārziņš 10 TAUTAS DZIESMĀS: Sudrabiņa lietiņš lija, Šūpo mani māmuliņa, Man' māmiņa tā glabāja, Kūko, mana dzeguzīņa, Brālīti, brālīti, Man bij zelta atslēdziņa, Es adiju raibus cimdus, Puiši, puiši, Ņem iekš rokas, Ej projām, ledutiņ.

8 tautas dziesmas:
Aura Raiskuma, sopráns, Ērnests Māršaus, tenors un vijole, Roger Heagney, klavieres, E. Melngailis ES BIJ' PUIKA — tenors ar vijoli. J. Ķepītis KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA; A. Plieķis SIJĀ AUZAS, TAUTU MEITA; J. Vītols ROŽU DĀRZIŅŠ, AUN, METIŅA, BALTI KĀJAS. Soprána un tenora duets. L. Garūta SUDRABOTA ZĪLE BREŽA, NO JŪRIŅAS IZPELDĒJA. Soprána solo. J. Vītols AIJĀ, ANCĪT, AIJĀ, Tenora solo.

LP 1

Reitera koris, diriģents Teodors Reiters;
E. Dārziņš SENATNE; H. Pavasars BĒRZI; A. Kalniņš SVESUMA KLĪSTOT; P. Barisons PAVASARA JAUSMA, solo E. Ziverte; J. Graubiņš AIZ KRŪMIŅA AIZVĒJIŅĀ, solo E. Ziverte; J. Graubiņš ALUTIŅŠ — BALELIŅŠ; E. Melngailis JĀŅU VAKARS, solo V. Brodiņa.

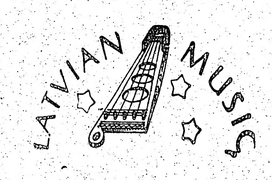

LP 2

Reitera koris, Stokholmas Filharmonijas orķestris, diriģents Teodors Reiters;
K. Baumanis DIEVS SVĒTĪ LATVIJU; J. Graubiņš EZERZEME, solo H. Holm un E. Ziverte; A. Kalniņš ŪDENSROŽU VAINAGS; J. Vītols BEVERĪNAS DZIEDONIS; E. Melngailis DZIEDĀT MĀKU, DANCOT MĀKU, solo E. Jaunviksna; V. Ozoliņš MAN SAJĀJA TRĪS TAUTIEŠI; E. Melngailis CIRUĻA VEDĪBAS solo E. Ziverte; J. Poruks PAVASARA DZIESMA.

LP 5

Stokholmas Filharmonijas orķestris, Zviedrijas I karaliskais diriģents Sixten Ehrling;
Jānis Mediņš LATVIJAS AINAS, III svīta: Kurzeme, Vidzeme, Zemgale, Latgale; LATVJU RAPSODIJA I; PUIŠU DEJA; MEITEŅU DEJA

LP 6

Paula Brīvkalne, sopráns, Stokholmas Filharmonijas orķestris; Jānis Mediņš VĒSTULES PĒRAM GĪNTAM I, II — Elzas Kezberes teksts, diriģents — autors; 6 TAUTAS DZIESMAS: Saulīt' tecēj' tecēdama, Puiši jāja pieguļā, Aiz ezera augsti kalni, Tautiešam roku devu, Ziedi, ziedi, rudzu vārpa, Raibie cimdi, diriģents Arvīds Norītis.

LĪGO LP 021

J. Reinholds LĪGO DZIESMU VIRKNE, diriģents D. Gailis; P. Jurjāns LĪGO DZIESMU VIRKNE, L. Vīgnera koris, diriģents L. Vīgners; LĪGO MELODIJU VIRKNE, kokļu ansamblis; J. Ķepītis LĪGO DZIESMU VIRKNE; E. Melngailis AI, ZAĻĀ LĪDACIŅA, t. dz., A. Jurjāns PŪT, VĒJIŅI, t. dz., T Kalniņa koris, diriģents T. Kalniņš.

LP 022

J. Vītols ZIEMEĻBLĀZMA, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork., solo H. Ozolītis, diriģents L. Vīgners; J. Graubiņš TEK SAULĪTE TECĒDAMA, t. dz., diriģents J. Dūmiņš; A. Kalniņš PURI PURI, MEŽI MEŽI, t. dz., T. Kalniņa koris, diriģents T. Kalniņš; A. Kalniņš JŪRAS VAIDI; J. Vītols KLAUSIES, ŠPULGACĪT', Anna Ludiņa, sopráns; A. Žilinskis AUDĒJAS DZIESMA; E. Dārziņš AIZVER ACTIŅAS, Elfrīda Pakule, sopráns; E. Dārziņš MANA LAIME, Arturs Vanags, tenors; A. Jurjāns KĀ ZAGSUS, Žermēna Heine-Vāgnere, sopráns; M. Zariņš KĀ GULBJI BALTI PADEBESĪ IET; J. Vītols LĪGODAMA UPE NESA, t. dz., Ērika Tipaine, sopráns.

LP 025

Jāzeps Vītols DZIESMA, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork DŪKŅU SILS, SAULES SVĒTKI, L. Vīgnera koris, diriģents Leonīds Vīgners; 7 tautas dziesmas: J. Graubiņš SMAGI LIECU TO LAZDIŅU, DZIEDĀTĀJA LĪGAVIŅA, ZIEDĒJ' ROZES, MAGONĪTES; E. Melngailis MEITAS GULA ĀBOLĀ; KAD PĀRNĀKSI, BALELIŅ; V. Kaminskis BĒDA MANA, LIELA BĒDA; A. Jurjāns ČUČI, MANA LĪGAVIŅA, T. Kalniņa koris, diriģents Teodors Kalniņš.

LP 026

E. Dārziņš PIE TĒVU ZEMES DĀRGĀS, vīru koris, diriģents J. Dūmiņš; 7 tautas dziesmas: I.Kalniņš JĀ, JŪRIŅA, TU MAN DOTU, Ībiešu t. dz., vokāls un instr. ansamblis autora vadībā; E. Melngailis PUSRĪTA SAULE LĒCA; A Kalniņš ES SAVAI MĀMIŅAI, solo L. Pēsla; E. Melngailis LABS ZĪRDZIŅŠ TAUTIEŠAM, APLIK KALNU SAULE TEK, BĒRZIŅŠ AUGA TRIM LAPĀM, T. Kalniņa koris. Diriģents T. Kalniņš; A. Melnbārdis SUNI ZAĶIM PĒDAS DZINA. Vīru vokāls kvartets, 4 tautas dejas: DANCOT GĀJU AR MEITAM. Vokāls un instrumentāls ansamblis, ZEMNIEKU DEJA. Pūtēju orķestris; LĪKUMU DEJA. Vokāls un instr. ansamblis; LUDZAS KADRIĻA. Pūtēju orķestris; I. Kalniņš SILAVAS VALSIS, instr. ansamblis autora vadībā.

LP 9

Paulā Brīvkalne, sopráns, Gerhard Huber, klavieres.
Bruno Skulte 11 BĒRNU DZIESMAS, J. Raiņa teksts: 1. Lielais slinkums, 2. Kārlītis, 3. Jaunais bērziņš, 4. Visi desmit, 5. Zivtiņa un meitiņa, 6. Kara kungs, 7. Rudens — rūķis, 8. Kaķenīte, 9. Cakstītes dziesma, 10. Pavasara ganības, 11. Glomeņa precības.

6 tautas dziesmas:
Jāzeps Vītols NO KURZEMES BĒRNIŅŠ BIJU; Pāvuls Jurjāns AIZ UPĪTES ES UZAUGU; Jāzeps Vītols DZIEDĀJ' TAUTU TIRUMĀ; ES NEIETU TO CEĻIŅU; SKAISTI DZIEDI, LAKSTĪGALA; AI CIEMIŅI, AI KAIMIŅI.

LP 10

Ernests Māršaus, tenors, Valija Reizniece - Baranoviča, klavieres.
P. Šuberts SAPĒS UN CERĪBAS; J. Ivanovs MARAS ZEME: ARĀJA TICĪBA; J. Kalniņš MOCEKĻI; J. Norvilis AGLONA; J. Ķepītis AGRĀ PAVASARĪ; Jānis Mediņš TEV MŪŽAM DZIVOT, LATVIJA.

LP 019

A. Jurjāns TĒVIJAI, kantāte, Žermēna Heine - Vāgnere, sopráns, L. Vīgnera koris ar simf. ork., diriģents L. Vīgners.
J. Graubiņš KAS TIE TĀDI, KAS DZIEDĀJA, jaukts koris, diriģents J. Dūmiņš; Jēkabs Mediņš STĀDIJU IEVIŅU, sieviešu vokāls sekstets.

9 dziesmas bērniem:
A. Žilinskis KAĶĪTS MANS, LELLES JAKA, ZIRNEKLĪTIS AUZ, SLIŅKAIS JĀNĪTS, V. Singajevska, bērna balss; A. Žilinskis, klavieres; J. Vītols KARLĪTIS, KAĶENĪTE, A. Vanags, tenors; V. Cirule, klavieres; BALTĀ BĒRZA SŪPOLĪTE, E. Tipaine, sopráns; V. Cirule, klavieres; P. Līcīte SŪPO MANI MAMULĪTE, sieviešu vokāls sekstets; J. Vītols AIJĀ ŽŪŽŪ, LĀČA BĒRNIS, T. Kalniņa koris; diriģents T. Kalniņš

LP 020

Latviešu karavīru tautas dziesmās
J. Vītols STRAUJA, STRAUJA UPE TECĒJ', KARAVĪRI BĒDAJAS, NU AR DIEVU, VIDZEMĪTE, DIV' DŪJIŅAS GAISĀ SKRĒJA, PADZIEDĀSIM NU, BALIŅI; P. Jurjāns ES KARĀ AIZIEDAMS; J. Vītols APKĀRT KALNU GĀJU, ČUČI, MANA LĪGAVIŅA.

Latgaļu tautas dziesmas:
AIZ AZARA AUGSTI KOLNI, AIZ AZARA BOLTI BĀRZI, SĒRMI ZYRGI, JAUNI PUIŠI, KAS MAN BEJA NADZEIVOT, ES SOVAI MĀMEŅAI, BOLTA PUĆE AZARĀ; St. Broka latgaļu jaukts koris, diriģents Stanislavs Broks; LATGOLAS POLKA, kokļu ansamblis; PYRMO DIŅA, ŪTRO DIŅA; STOVĒJU, DZIDOJU; VYSI MAŅ I VĒJI PYUTE; AI, GALDEŅI; NADŪD, DIVS, VEITULAM; MYUS' CĪMA MEITIŅA, T. Brokas latgaļu sīvīšu koris ar kokļiem, diriģente Tereze Broka; NAUTRAŅU POLKA, orķestris.

LP 023

Alfreds Kalniņš, dejas no baleta STABURAGS: 1. VALSIS, 2. ANDANTE AMOROSO, 3. ŠKAIDRĪTES DEJA, 4. JANDAĻS, 5. VALSIS, 6. MARŠS.

10 TAUTAS DZIESMAS
Dziedot dzimu, dziedot augu, Aiz ezera augsti kalni, Div' dzelteni kumeliņi, Smiekls man, Pūt vējiņi, Lecu, lecu dārziņā, Visu dienu bitēs dzinu, Stādīju ieviņu, Tautiešam roku devu, Krauklīts sēž ozolā, latviešu simfonisks orķestris, diriģents Leonīds Vīgners.

LP 024

E. Vīgners KĀ DAUGAVA VAIDA (Trimpula), vīru koris Tēvzeme ar ērģelēm, diriģents H. Mednis; A. Jurjāns LĪGOJIET, LĪKSMOJIET, kantāte, L. Vīgnera koris ar simf. ork., diriģents L. Vīgners; A. Žilinskis 14 DZIESMAS BĒRNIEM: Pelītes, Rīta dziesmiņa, Cepurīte, Pavasara un dzenis, Sēņotāji, Pēteriņš ar Mikeļiti, Skaišas zaķēns, V. Singajevska (bērna balss); Jautrie zēni, Ziemas miegs, Svētki ledus pilī, Laba slava smiedziņam, Krusa un saule, Taurenītis, Negaisā, J. Zābers, tenors, pie klavierēm autors.

DV GRĀMATNĪCĀ,
491 College Street, Toronto 4, Ont.
CENA $6.00 + 3% PST.

ČIKAGAS PIECĪŠU

„VĒL JAU VISS NAV PAGALAM"

Šāgada 6. maijā plkst. 6 vak.
Igauņu namā, 958 Broadview Ave.

Ieeja 4, 3 un 2 dolari,
bērniem līdz 14 g. puscena.

Iepriekšpārdošana slēgta.
Biļetes pērkamas pie kases.

TLB

Latviešu ev.-lut. draudžu apvienības Amerikā vidienes apgabala mācītāju konferences dalībnieki: priekšā no kreisās — māc. J. Lazda, māc. P. Nesaule, prāv. J. Turks, prof. J. Rozentāls, māc. E. Kiploks un māc. Kr. Hermanis; aizmugurē — māc. A. Rauten šilds, māc. V. Liventāls, māc. I. Gaide, māc. T. Gulbis, māc. E. Putniņš, māc. H. Jesifers, māc. M. Kirsons, māc. A. Piebalgs, māc. V. Vārsbergs un māc. P. Langins. Foto: E. Kampe

(Skat. rakstu mūsu laikraksta iepriekšējā n-rā)

Ģen. Vestmorlenda misija Vašingtonā

No Saigonas ziņo, ka ziemeļos no 17. parelleles, otrpus tagad nenozīmīgajai demilitārizētajai joslai, sakoncentrētas četras ziemeļvietnamiešu armijas divīzijas. To iebrukums Dienvidvietnamā sagaidāms kuru katru dienu.

Aizvadītās nedēļas nogalē Vašingtonā ASV kongresu uzrunāja amerikāņu bruņoto spēku virspavēlnieks Vietnamā ģen. Vestmorlends, norādot, ka militāru uzvaru Vietnamā panāks, pamazām pastiprinot spiedienu pret komūnistu spēkiem. Šos militārās uzvaras lielākais un nopietnākais kavēklis būtu komūnistu apziņa, ka Vietnamas jautājumā amerikāņos pastāv liela šķelšanās. Vestmorlends paskaidroja, ka komūnistu uztverē amerikāņu lielākais vājuma punkts ir apņemšanās trūkums uzvarēt, jo amerikāņi Vietnamā cīnās ar „gaŗiem zobiem", Vašingtonai kaŗa eskalācijas gadījumā baidoties sarkanās Ķīnas iejaukšanos.

Kā kaŗavīrs Vestmorlends pretojas pamiera domai, jo līdzšinējie šīs pamieri tikai devuši komūnistiem iespēju piegādāt jaunus spēkus, pievest ieročus un c. kaŗa materiālus, kā arī netraucēti nodoties gaisa uzbrukumos nodarīto bojājumu salabošanai.

Ģen. Vestmorlends ir pārliecināts par militāru uzvaru Vietnamā un domā, ka komūnistu morāle un militārā uzbūve pēdējā laikā sākusi grīļoties.

Vestmorlenda uzruna kongresā atvēra jaunu lappusi ASV vēsturē. Neviens amerikāņu ģenerālis, kamēr bijis aktīvi iesaistīts cīņā kā ASV bruņoto spēku daļas virspavēlnieks, līdz šim nav bijis aicināts uzrunāt kongresu. Ģen. Makarturs kongresu uzrunāja tikai pēc tam, kad prezidents Trūmans viņu bija atcēlis no Apvienoto nāciju armijas virspavēlnieka amata Korejā. Ģen. Ridžvejs uzrunāja tautas vietniekus 1952. gadā, bet arī tikai pēc tam, kad bija nokalpojis savu virspavēlnieka laiku Korejā un gatavojās doties uz Parīzi, lai uzņemtos NATO valstu bruņoto spēku virspavēlniecību.

Kādēļ ģen. Vestmorlends ierādās vispirms Ņujorkā un pēc tam Vašingtonā tieši brīdī, kad varēja sagaidīt komūnistu lieluzbrukumu Vietnamā? To var izskaidrot vienīgi ar dažu amerikāņu politiķu nemitīgo opoziciju prezidenta Džonsona un viņa kabineta Vietnamas politikai. Tautas vietnieku namā, bet jo sevišķi senātā ir reta diena, kuŗā nav dzirdami pārmetumi par veidu, kādā Džonsons vada Vietnamas kaŗu. Sevišķi asi ir senāta ārlietu komisijas uzbrukumi. Tiem gan trūkst loģiskas jēgas, bet kādreiz ar troksni vien var nodarīt daudz posta. Ģen. Vestmorlenda uztverē notikumi ASV — iekšējā cīņa tautas vietnieku namā un senātā, demonstrācijas, iesaukuma kartīšu dedzināšanas u. c. komūnistu mugurkaulu stiprina gandrīz vairāk nekā Pad. savienības militārā palīdzība.

No vienas puses, komūnistu morāle un militārā struktūra sākusi grīļoties, bet, no otras puses, tuvākajā nākotnē jārēķinās ar viņu militārās aktivitātes pastiprināšanos. Ģen. Vestmorlends paredz, ka komūnisti turpinās koncentrēt spēkus Laosā un ziemeļos no 17. parallēles, gaidot brīdi, kad pēkšņs lieluzbrukums varētu dot iespējami lielākus panākumus. Partizānu kaŗa sagaidāma pastiprināšanās, tāpat smagāka komūnistu artilerijas un granātmetēju apšaude.

Pieskaŗoties Ziemeļvietnamas bumbošanu, ģen Vestmorlends aizrādīja, ka bieži vien pašās ASV un citur kritiķi saskata tikai medaļas vienu pusi — amerikāņu bumbas Ziemeļvietnamā, nemaz neievērojot komūnistu sabotāžas un terrora uzbrukumus Dienvidvietnamā, tāpat pašu mājās un citur gandrīz nekas nav zināms par brutālajiem komūnistu paņēmieniem, ar kādiem tie terrorizē plašus lauksaimniecības apgabalus Dienvidvietnamā.

Atbalstāms sarīkojums

„20th Century Roformation Hour" saucās izteikti pretkomūnistisks radioraidījums, kuŗu līdz šim vadīja Dr. Makintairs (Carl McIntire) no raidstacijas CKFH. Kā jau vairākos līdzīgos gadījumos, arī šis pretkomūnistiskais pasākums nonācis finansiālās grūtībās, tomēr Dr. Makintairs apņēmies uzsākto cīņu turpināt no kādas citas raidāmstacijas. Lai rastu šai vajadzībai līdzekļus un pulcinātu demokratiskas brīvības aizstāvjus, 4. maijā pl. 12 dienā Royal York viesnīcā tiek rīkots īpašs bankets. Visi interesenti aicināti pasūtināt iejas kartes par 3,50 dol. Jarvis Street Baptist Church (130 Gerard St. E., Toronto 2, tālr. 925-3263). Banketā bez Dr. Makintaira runās arī pazīstamais amerikāņu ģenerālis Edvins Vokers (Walker), kas būs arī galvenais runātājs īpašā sanāksmē, kuŗa notiks jau minētās baptistu baznicas telpās 4. maijā plkst. 7.30 vakarā. Arī latviešiem ieteicams atbalstīt šos sarīkojumus.

R. N.

☆ Sanāksmi ar bagātīgu programmu aprīlī bija organizējusi LPB Vācijas kopa. Salidojums notika Visbādenē, piedaloties ne vien Vācijas latviešu rakstniekiem un dzejniekiem, bet ieradušies bija arī Arnolds Apse, operdziedoņi Oskars un Elza Žubīte, Dr. Lilija Zariņa un vācu literāts Bučkus, kuŗš vācu sarīkojumos referējis arī par Raiņa dzeju. Programmā vairāku dienu sarīkojumā bija referāti, debates, mūzikas priekšnesumi un jaunāko dzejdarbu skaņdējumi. Bez tam apskatīja kādu spiestuvi, iepazīstoties ar grāmatas tapšanu, Gūtenberga mūzeju un viņa pagrabu, nogaršojot kādas 10 šķirnes vīnu, īpašniekam pie katras šķirnes noskaitot īpašu vārsmu.

„Ar tuksu skaļumu neko nepanākt!"

ZURNĀLISTS JŪLIJS VAIVARS NODEVIS LNPL MEMORANDU BALTIJAS VALSTU ZELTA LIETĀ BIJ. KONSERVATĪVO VALDĪBAS MINISTRAM SĒRAM KĪSAM DŽOZEFAM. — ARĪ ALFREDS BĒRZIŅŠ NOSŪTĪJIS H. VILSONAM PROTESTA VĒSTULI

Anglijas latviešu laikraksts „Londonas Avīze" 21. aprīļa numurā ziņoja, ka, istenojot Latviešu nacionālās padomes Lielbritanijā un Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra prezidija ievadīto cīņas akciju par Baltijas valstu zeltu britu parlamentā, žurnālists Jūlijs Vaivars Līdsā ticies ar bij. konservatīvo valdības ministru sēru Kīsu Džozefu, kas parlamentā reprezentē Līdsas ziemeļaustrumu iecirkni.

LNPL prezidija priekšsēža J. Rankas uzdevumā J. Vaivars nodeva sēram Kīsam LNPL izstrādāto memorandu par Baltijas valstu zeltu un arī ASV latviešu nacionālpolitiskā darbinieka V. Korsta īpaši atsūtītos materiālus, kuŗus sagatavojusi organizācija Americans for Congressional Action to free the Baltic States. Sērs Kīss, kas tagad konservatīvo opozicijā pārstāv tirdzniecības un spēkstaciju nozari, apsolīja rūpīgi un ar simpatijām studēt saņemtos materiālus. Viņš izteica gatavību parlamentā Londonā pieņemt LAK EC un LNPL prezidiju priekšsēdi J. Ranku, lai tuvāk pārrunātu izstrādātos priekšlikumus Baltijas zelta jautājumā.

Sērs Kīss bija redzami pārsteigts, pārskatot V. Korsta atsūtītos materiālus, ka latviešiem ASV bijusi iespēja savai taisnajai cīņai par Latvijas brīvību piesaistīt lielu skaitu ievērojamu personu amerikāņu sabiedriskajā un politiskajā dzīvē.

Atzīmējams, ka Kosīgina apmeklējuma laikā sērs Kīss saņēma Jūlija Vaivara apellāciju un J. Andrupa un V. Korsta sagādātos materiālus par latviešu tautas pašreizējo likteni. Šo materiālu vidū bija arī vēsturiskā ASV senāta rezolūcija, kas aicina ASV prezidentu ar konkrētu rīcību iestāties par Baltijas valstu brīvību. Sērs Kīss informēja, ka viņš šos materiālus nodošot karalienei un saņēmis apstiprinājumu, ka tie iesniegti attiecīgajiem resoriem.

LAK EC un LNPL prezidiju vārdā J. Ranka pateicās žurnālistam Jūlijam Vaivaram par viņa nozīmīgo veikumu latviešu tautas brīvības centienos. Par pēdējā laika aktivitāti Jūlijs Vaivars izteicās: „Anglijas latvieši ir dziļi pateicīgi visiem latviešiem arī citās zemēs un kontinentos, kas dedzīgi atbalsta cīņu par Latvijas neatkarību un par latviešu tautas sakrātajām vērtībām. Bet Anglijas latvieši noraida tukšu klaigāšanu un nepārdomātu kritiku, it kā mēs klusējam. Britu tautu gadsimtos skolojusi Bībele un brīvie jūras ceļi. Ar tukšu skaļumu šai zemē panākumus nevar gūt. Tikai pārdomāta, nepielūdzamos faktos dibināta stratēģija var dot sekmes mūsu cīņā par Latvijas brīvību un latviešu tautas sakrātajām vērtībām."

☆

Arī neatkarīgās Latvijas pēdējās likumīgās valdības sabiedrisko lietu ministrs Alfreds Bērziņš nosūtījis Anglijas ministru prezidentam Vilsonam protesta vēstuli Latvijas zelta lietā, kuŗā apzīmē britu valdības darījumu par nepieņemamu rīcību Lielbritanijas un Pad. savienības savstarpējo attieksmju kārtošanai izliektot vērtības, kuŗas nav uzskatāmas nedz par Anglijas, nedz Pad. savienības īpašumu. Pašreizējais ACEN latviešu delegācijas vadītājs un ALAs priekšsēža vietnieks A. Bērziņš savā protesta vēstulē uzsvēris arī Latvijas neatkarības laika uzticības un draudzības attieksmes ar Angliju un latviešu tautas un Latvijas valdības paļāvību uz Anglijas simpatijām kā labās, tā ļaunās dienās. Latvijas zelta rezervju dajas noguldīšanu Anglijas bankā, kas visā pasaulē pazīstama ar stingro saistību pildīšanu ar klientiem, arī dibinājās uz šīs paļāvības. Protesta raksta nobeigumā A. Bērziņš uzsvēris smagos pārbaudījumos nospiestās latviešu tautas vilšanos par Anglijas valdības rīcību un izsaka cerību, ka britu valdība atradīs citas iespējas savu saistību kārtošanai ar Pad. savienību, neskaŗot Latvijas un pārējo Baltijas valstu īpašumus un intereses.

MŪSU UZDEVUMI

(Pārnesums no 1. lpp.)

ku, lai cik tas ilgi vilktos. Pārredzot mūsu iespējas un vajadzības, mums jau tagad jādomā par nopietnāku rezervju uzkrāšanu nākamajiem 20 vai pat vairāk darbības gadiem. Tāpat mums ļoti nopietni jāuzsver mūsu speciālā fonda uzturēšana, jo arī līdzekļu mūsu cīņas un citu nacionālu uzdevumu veikšanai būs vajadzīgs arvien vairāk.

Pērnā gada darbība apliecinājusi mūsu spēku un iespēju jaunu pieaugumu. Šim kongresam jāizlemj, lai katrā nākošā darbības gadā, tāpat kā līdz šim, mēs kļūtu arvien lielāki, stiprāki un saliedētāki savos pienākumos pret tautu, pret tēvzemi un pret Latvijas valsti.

Dievs, svētī Latviju!

SPORTS

KĀRKLIŅŠ ATKAL TORONTO MEISTARS

Vācu Harmonia kluba sarīkojumā notikušajās Toronto meistarsacīkstēs svara celšanā pussmagā svara kategorijā uzvarēja un meistargodu ieguva Alfrēds Kārkliņš, ar savām spējām viduvēju 825 mārc. kopsummu panākot tomēr labāku rezultātu par uzvarētāju smagajā svarā. Ar šo rezultātu arī pietika tiesību iegūšanai startēt Kanadas meistarsacīkstēs 3. jūnijā Montrealā. Atsevišķajos celšanas paņēmienos A. Kārkliņš šoreiz iespēja: spiešanā 275 mārc., raušanā 245 mārc. un grūšanā 305 mārc. Ž. Z.

KANADAS GALDA TENISISTI STOKHOLMĀ

Ja kāds jautās, kādēļ vēl nekas nav ziņots par Veltas Ādmines un Morda Žulpa gaitām pasaules meistarsacīkstēs galda tenisā Stokholmā, vienīgā atbilde būs: gaidīju solītos sacīkšu aprakstus. Tad — beidzot tomēr patīkams pārsteigums. M. Žulps solījumu turējis un atsūtījis skatu kartiti, nekā tomēr nerakstot par pašām sacīkstēm...

Tikpat skopa savā aprakstā arī Velta Ādmine, tādēļ pašreiz, atturoties no tehnisko rezultātu uzskaitīšanas, lai vārds dots Modrim Žulpam:

„Cik zinu, tad rezultāti Jums labi zināmi (? — Red.). Citādi ir ļoti liela nobraukšanās ar pazemi. Brokastis ēdam hotelī, pusdieņas un vakariņas trīs pieturas no spēļu vietas. Trenēšanās galdi — vienu pieturu. Spēles notiek trīs cēlienos — rītā, pēcpusdienā un vakarā. Ēdiena reizes noteiktos laikos, un tā vakariņas jāēd pirms vakara spēlēm, kas nav tik labi. Savelkot visu kopā, jāsaka, ka labāk kā bija Lubjanā (iepriekšējās pasaules meistarsacīkstes — Red.) vairs nevar būt, un tas padara šīs sacīkstes par diezgan daudz kritizētām. Dienas paiet ātri un viena no otras daudz neatšķiras, izņemot to, ka arvien retākas top mūsu rindas. Visu to labāko! Modris."

Kaut kas par meistarsacīkstēm protams, uzzināms no trūcīgajām ziņām kanadiešu avīzēs. Kanada cietus zaudējumus kā vīriešu, tā sieviešu vienību spēlēs, Ar dažiem vārdiem kanadiešu laikrakstos pieminēts, ka Velta Ādmine ir vienīgā kanadiete, kas sasniegusi trešo spēļu kārtu individuālajās sacensībās, kur zaudējusi spēcīgajai ungāru spēlētājai Kočianai. Abas pārējās dalībnieces — Kanadas meistare lietuviete Nešukaite un Hunīuse zaudēja jau pirmo spēli.

Tehniskos rezultātus un meistarsacīkšu iespaidus V. Ādmines skatījumā sniegsim kādā no mūsu nākošajiem laikraksta numuriem. V. T.

LABI VIEGLATLĒTU SASNIEGUMI

Otrās sacīkstēs brīvdabas laukumā Juris Pūce disku aizlidināja pāri 56 m līnijai, tomēr šis kolledžu sacensības viņš uzskata par nenozīmīgām. Lielās sacensības notiks maija beigās un jūnija sākumā, kad dalībnieku vidū būs arī visi pasaules „dūži" ar pasaules rekordistu čechu Daneku priekšgalā.

Juris Pūce cer būt dalībnieku vidū arī 19. un 20. augustā, kad Stoŗvillē risināsies Kanadas latviešu meistarsacīkstes.

Sacensībās telpās labus rezultātus uzrādījis arī J. Zivtiņa, sasniedzot tāllēkšanā 6,72 m (priekšsacīkstēs 6,80 m), tāpat uzlabojot savus rezultātus arī sprintā, barjērās un lodes grūšanē. V. T.

IGAUŅU OPTIĶIS
J. RATAS
169 Danforth Ave. HO 5-6251

ACU PĀRBAUDE. ACEŅU PAGATAVOŠANA PĒC ĀRSTU RECEPTES. ZEISS STIKLI.
Speciāla atlaide sūtījumiem uz dzimteni.

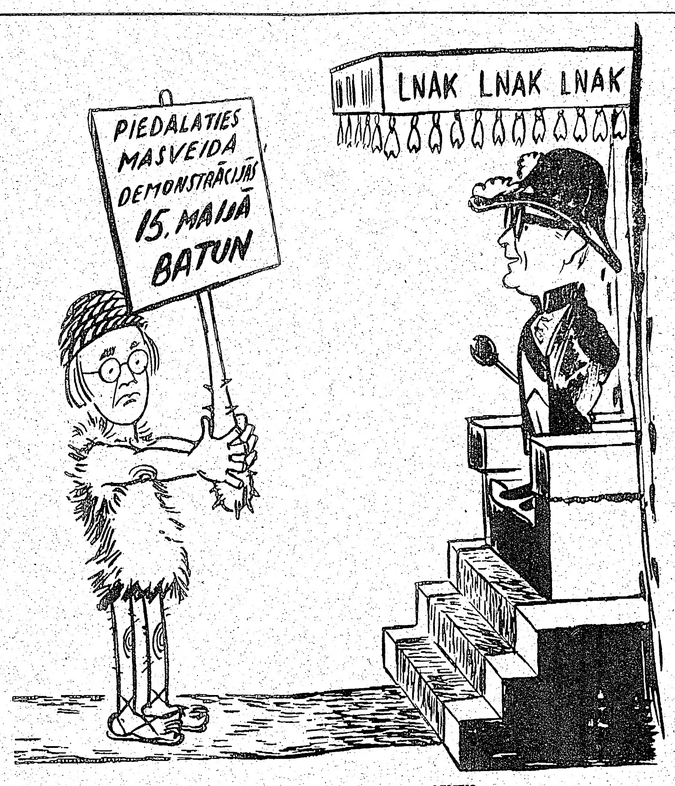

VAI JŪS MAN IZPRASĪJAT ATĻAUJU?

Ed. Kelša karikatūra

AKTUĀLAIS KANADĀ

★Dienvidalbertā pagājušā nedēļas nogalē sniegputenis paralizējis visus agra pavasara lauku darbus. Ielas un lauki apraksti sniega kupenās, strāva vietām pārtraukta, satiksme apstājusies. Tūkstošiem lopu iesnīguši un nav cerību tos glābt, lauksaimniekiem cēlušies lieli zaudējumi šāgada kviešu sējumā un arī dārzāju audzētavās cietušas.

★ Sadberijas lielākās Apvienoto metalstrādnieku arodbiedības priekšsēdis L. A. Sodens iztrūcinājis jaundemokratu partijas piederīgos, atklāti atbalstīdams liberāļu kandidātu gaidāmajās maija vēlēšanās. Sodens izteicies, ka tad, kad jaundemokrati padomju un ķīniešu nostāju Vietnamas kaŗā sāks kritizēt tikpat stingri kā ASV nostāju, viņš varbūt varēs viņus atbalstīt.

★ Kanadas nerimtīgie centieni tirdznieciskā, kā arī politiskā laukā panākt labākas attieksmes ar Pad. savienību guvuši to, ka šogad pirmoreiz Kanada izpelnījusies padomju „maija sveicienu". Komūnistu partijas centrālkomitejas 54. maija sloganā lasāms: „Draudzīgi sveicieni Kanadas strādniekiem! Lai sadarbība padomju un Kanadas iedzīvotāju starpā kļūst spēcīgāka un attīstās!" Agrākajos gados Kanadai nav veltīti sveicieni.

★ Kanadiešu rakstnieks Nikolass Monsarā Londonas „Weekend Telegraph" apskatā par kanadiešiem žēlojas par savu tautiešu toderanci pret politiskas morāles trūkumu. Pazīstamais literāts norāda, ka Kanadas politiķi atļaujoties visu, īpaši provinču vadībā. Kanadiešu attieksme pret dzeršanu vai vaļīgiem tikumiem esot pārāk stingra, bet tos pavisam neuztraucot kukuļņemšana, politiski meli vai vēlēšanu krāpšanas. Runājot par Kanadas pastāvēšanas simt gadiem, piebilstams, ka jau pašā federācijas sākumā Džordžs Brauns, „Globe and Mail" dibinātājs, rakstījis, ka nevienā valstī neesot redzējis lielāku bezprincipu kukuļošanu un korupciju kā Kanadā...